

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

امور زنان و خانواده

در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی

و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

(۱۳۹۵-۱۳۹۹)

مجموعه گزارشات امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه

گزارش دوم

"سند راهبردی- الزامات- پیشنهاد احکام برنامه"

معاونت امور زنان و خانواده
معاونت برنامه ریزی و هماهنگی

بهمن ۱۳۹۴

شناسنامه سند

عنوان: امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵)، مجموعه گزارشات امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه-گزارش دوم، "سند راهبردی-الزامات-پیشنهاد احکام برنامه"

شماره: ۱۳۹۴-ب-۲

تاریخ تنظیم: بهمن ۱۳۹۴

تدوین و گردآوری: اطهره نژادی، لیلا احمدآبادی پور، هانیه بامداد

آدرس: خیابان نجات الهی، بعد از چهار راه سپند، پلاک ۱۶۲

تلفن: ۸۸۸۹۷۷۷۳

فکس: ۸۸۳۸۶۰۱۱

ایمیل: info@women.gov.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری می‌باشد. هرگونه تکثیر و نشر تمام یا بخشی از آن منوط به اجازه‌ی کتبی این معاونت است. نقل مطالب با ذکر مشخصات کامل اثر و نام معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری بلامانع است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست

عنوان

صفحه

پیشگفتار

۳- سند راهبردی

۳-۱- تبیین مفاد سیاست‌های کلی مرتبط با دستگاه

۳-۲- تعیین راهبردهای تحقق اهداف کلی

۴- الزامات تحقق اهداف

۵- پیشنهاد احکام برنامه

۵-۱- احکام پیشنهادی معاونت امور زنان و خانواده

الف) احکام پیشنهادی معاونت به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده

ب) اصلاح، الحاق و تنفیذ احکام قانون برنامه پنجم توسعه و پیشنهاد احکام جدید به منظور بهره برداری در شوراهای مختلف برنامه ریزی برنامه ششم توسعه

ج) ارائه پیشنهاد دائمی نمودن برخی از احکام تکرار شونده در قوانین توسعه کشور به هیات دولت جهت تصویب به عنوان احکام دائمی

د) حکم پیشنهادی جهت لحاظ نمودن در لایحه احکام برنامه ششم توسعه (ماده ۳۱)

۵-۲- احکام پیشنهادی دفاتر امور زنان و خانواده دستگاههای اجرایی و سایر.....

پیش گفتار

معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری به عنوان عالی ترین مرجع در جایگاه ستادی و فرابخشی در حوزه زنان و خانواده، با رویکرد عدالت مداری، اعتدالگرایی و با استعانت از اجتهاد پویا و مبتنی بر مقتضیات زمان و مکان، مسئولیت سیاستگذاری، برنامه ریزی، هدایت، هماهنگی، سازماندهی، دیده بانی و پایش و ارزشیابی برنامه و اقدامات زنان، دختران و خانواده های ایرانی را از طریق تشریح مساعی و همکاری بین بخشی بر عهده دارد و به عنوان دبیرخانه کارگروه زنان و خانواده برنامه ششم توسعه انتخاب گردید.

لذا در این قسمت، به اجمال به نظام تدوین برنامه ششم که توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی طراحی گردیده است اشاره می گردد و سپس به اجمال اقدامات معاونت امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه تبیین می شود.

الف: ساختار برنامه ششم توسعه

ب: نقش معاونت امور زنان و خانواده در فرایند نظام تدوین برنامه ششم توسعه

الف: ساختار برنامه ششم توسعه

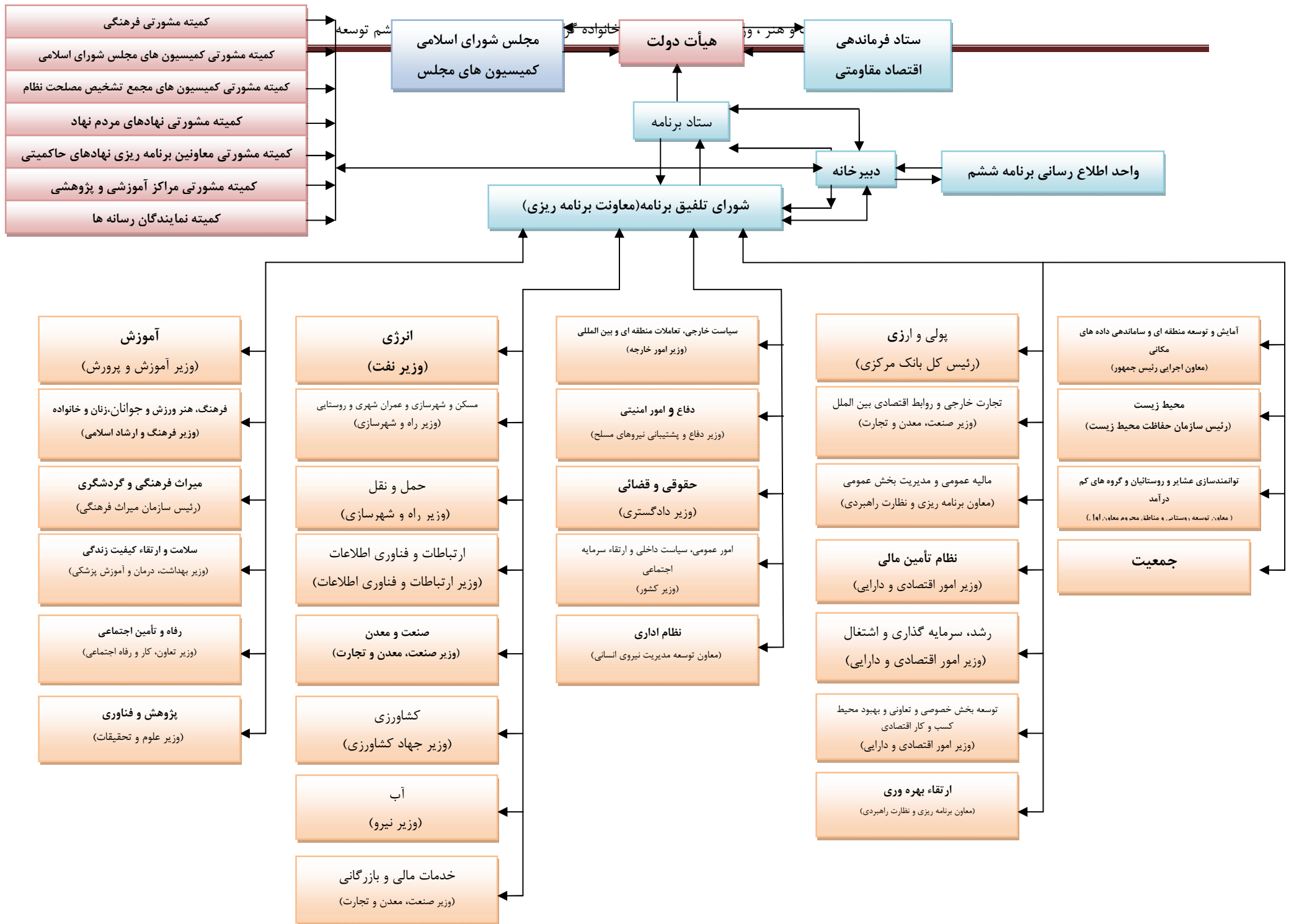
بطور معمول فرآیند تدوین و تصویب برنامه توسعه کشور در چارچوبی صورت می گیرد که به نظام برنامه ریزی موسوم است. این چارچوب باید ضمن توجه به هدفمندی، انسجام و هماهنگی درونی، نتایج نظام برنامه ریزی که همانا برنامه توسعه می باشد را دنبال نماید. در یک نظام برنامه ریزی اصولاً وظایف نهادهای برنامه ریز، رابطه متقابل بین آنها، اجزای برنامه و محتوای آن، ترکیب شوراها و گروه های برنامه ریزی، توالی فعالیتها و اقدامات و بالاخره زمانبندی انجام فعالیتهاى مختلف مشخص می شود درعین حال ملاحظات قانونی، تجربیات گذشته و شرایط موجود سیاسی و اقتصادی مهمترین عواملی هستند که بر طراحی چارچوب یک نظام برنامه ریزی اثر می گذارند.

همواره هر نظام برنامه ریزی از ۳ جزء اصلی شامل ساختار، فرآیند و محتوا تشکیل شده است. بر همین اساس در نظام برنامه ریزی برنامه ششم، ابتدا اصول حاکم بر تدوین برنامه و جهت گیریهای اصلی که منبعث از جهت گیری های سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور و سیاست های کلی برنامه می باشد، مشخص می شود. سپس بر اساس محتوایی که کلیات آن در برنامه ششم مدنظر برنامه ریزان است، مراحل تدوین برنامه تعیین می گردد.

تعیین ساختار و فرایند مناسب تدوین برنامه گام بعدی نظام مذکور خواهد بود. فرآیند تهیه و تدوین برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور از اول خرداد ماه ۱۳۹۳ شروع شد.

بر این اساس ساختار برنامه ششم توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی در چارچوب ذیل پیش بینی گردیده است از سوی دیگر نظام نامه ای جهت برنامه ریزی در برنامه ششم توسعه با استفاده از تجربیات برنامه های گذشته، اجتناب از آسیب های برنامه های قبلی و کسب نظرات جدید مدیریت عالی کشور و بکارگیری نقطه نظرات نخبگان امر برنامه ریزی و چه در سطح کلان چه در سطح بخشی و به منظور تهیه و تدوین گزارشات یکدست توسط دستگاهها، از طرف ستاد برنامه ششم توسعه تدوین و به کلیه شوراها و کارگروه ها ابلاغ گردید

ساختار تدوین لایحه برنامه ششم و تهیه اسناد برنامه توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی در چارچوب ذیل پیش بینی گردیده است:

همانطور که در چارت ملاحظه میشود ۳۰ شورای برنامه ریزی جهت تدوین برنامه ششم توسعه در نظر گرفته شده و زیرمجموعه اغلب این شوراهای کارگروه‌هایی تشکیل گردیده که در آن اطلاعات موضوعی گردآوری و در قالب گزارش نهایی کارگروه‌ها به شورای برنامه ریزی متبوع ارائه شده و پس از بررسی تمامی گزارشات رسیده از کارگروه‌ها به شورای برنامه ریزی (سرگروه)، یک گزارش با بخش‌های مختلف نهایی و توسط شورای برنامه ریزی به شورای تلفیق برنامه ارائه گردیده است

ب: نقش معاونت امور زنان در فرایند نظام تدوین برنامه ششم توسعه

با توجه فرابخشی بودن حوزه زنان و خانواده و با استفاده از نظام نامه ابلاغی از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، معاونت امور زنان و خانواده تلاش نمود گزارشات مختلفی را طبق نظام نامه تدوین نماید و در اختیار شوراهای کارگروه‌ها قرار دهد که نهایتاً گزارشات مختلف در دبیرخانه‌ها با یکدیگر ادغام گردید:

- تهیه گزارش عملکرد گذشته، تبیین وضع موجود بخش و فرابخش
- تهیه گزارش پیش‌بینی آینده، ظرفیت‌ها و چالش‌های پیش‌رو
- تهیه تصویر کلان برنامه (توسط ستاد تدوین برنامه تهیه و پس از تصویب شورای اقتصاد به کلیه شوراهای برنامه‌ریزی ابلاغ می‌شود)
- بازنگری ضوابط ملی آمایش سرزمین (توسط ستاد تدوین برنامه تهیه و به کلیه شوراهای برنامه‌ریزی ابلاغ می‌شود)
- تهیه سند راهبردی بخش / فرابخش
- تهیه برنامه عملیاتی موضوعات خاص
- تهیه اسناد توسعه استان

اقدامات معاونت امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه

یکی از مأموریت‌های معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری با توجه به جایگاه ستادی و فرابخشی در حوزه زنان و خانواده، مسئولیت تبیین و تثبیت جایگاه و نقش زنان و خانواده در فرایند تدوین برنامه و احکام آن می باشد و انجام این مهم تحقق نمی یابد مگر از طریق تشریک مساعی، همکاری بین بخشی و تعامل با قوای سه گانه، مراجع حاکمیتی، بخش عمومی و خصوصی، سازمانهای مردم نهاد، مراکز علمی و پژوهشی، از جمله دانشگاهها و حوزه های علمیه و رسانه ها. در این راستا این معاونت با توجه به وضعیت موجود حوزه زنان و خانواده و با هدف جاری سازی و اعمال رویکرد عدالت جنسیتی در سطح سیاستگذاری و برنامه ریزی ، در فرایند نظام تدوین برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ، در چارچوب نظام نامه تدوین برنامه و تعامل با سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، فعالیت‌های مختلفی را با اهداف ذیل به انجام رسانیده است:

- نهادینه سازی مفهوم عدالت جنسیتی در برنامه ریزی های کلان مرتبط با حوزه زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه
- ارتقاء نقش افرینی زنان و استفاده از توانمندی آنان در عرصه های اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی و سیاسی
- فراهم نمودن زمینه‌های مناسب حقوقی و قانونی و اجرایی در راستای تحکیم و تقویت بنیان خانواده و جایگاه زن در آن
- ایجاد محیط عادلانه برای استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه زمینه ها

۱- سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

با عنایت به اینکه یکی از اسناد بالا دستی برنامه ششم توسعه ،سیاست‌های کلی حاکم بر برنامه می باشد و پیش نویس این سیاستها توسط دولت تهیه و پس از بررسی در مجمع تشخیص مصلحت نظام از سوی مقام معظم رهبری به دولت ابلاغ می گردد، در تمامی مراحل تدوین، اصلاح و بازنگری سیاست‌های کلی ، این معاونت نظرات اصلاحی و پیشنهادی خود را به مراجع

ذیربط ارائه نموده است و در نهایت عبارت " تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه‌ی عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده‌ی آنان " که در سیاستهای کلی برنامه چهارم و پنجم نیز مندرج است، به پیشنهاد و با پیگیری معاونت به عنوان سیاست کلی مرتبط با حوزه زنان و خانواده در سیاستهای کلی برنامه ششم تنفیذ و به ستاد برنامه ابلاغ گردید.

۲- تعیین موضوعات و محورهای اولویت دار در حوزه زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه

با ابلاغ سیاستهای کلی برنامه ششم، این معاونت اقدام به جمع بندی نظرات صاحب نظران، کارشناسان و اندیشمندان این حوزه و همچنین اسناد بالا دستی و مراجع و منابع مختلف نمود و نهایتاً اولویت های حوزه زنان و خانواده در موضوعات مختلف برای بررسی در برنامه ششم تعیین گردید و سپس در کارگروه زنان و خانواده برنامه ششم ارائه و مورد تایید اعضا، صاحب نظران و اساتید حاضر در جلسه قرار گرفت و در نهایت پس از دریافت نظر مثبت کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه ریزی و ستاد برنامه ششم درخصوص موضوعات پیشنهادی، مقرر گردید در برنامه ششم تمرکز کارگروه در چند موضوع اولویت دار حوزه زنان و خانواده باشد. این موضوعات عبارتست از:

❖ بررسی ویژگی های جمعیتی

الف) بررسی وضعیت خانواده

۱. تشکیل خانواده
۲. انحلال خانواده(طلاق)
۳. نسبت طلاق به ازدواج
۴. روند تحولات وضعیت زناشویی
۵. خانوارهای زن سرپرست
۶. سایر ویژگی های خانواده

ب) بررسی وضعیت زنان

۱. بررسی وضعیت آموزش زنان
۲. بررسی وضعیت زنان در بازار کار
۳. بررسی وضعیت تأمین اجتماعی زنان
۴. بررسی وضعیت سلامت زنان
۵. بررسی وضعیت آسیب‌های اجتماعی زنان
۶. بررسی وضعیت مشارکت اجتماعی زنان
۷. بررسی وضعیت مشارکت سیاسی زنان/ مدیریت شهری و روستایی

لازم به ذکر است در طول انجام کار و تهیه اسناد پشتیبان و گزارشات مختلف جهت ارائه به ستاد برنامه، تلاش شده تا کلیه عناوین شاخصها در دو بخش زنان و خانواده تهیه و ارائه گردد.

۳- مشارکت زنان در فرایند تدوین برنامه

شورای برنامه ریزی فرهنگ، هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده از جمله شوراهای تدوین برنامه ششم توسعه می‌باشد که مسئولیت آن بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نهاده شد. متعاقب شکل‌گیری کارگروه‌های تخصصی زیر مجموعه شورای فوق، کارگروه زنان و خانواده به ریاست معاون رییس جمهور در حوزه زنان و خانواده نیز شکل گرفت تا در فرایند توسعه کشور بتواند در دو حوزه برنامه ریزی حساس به جنسیت و موضوع خانواده فعالیتهایی را به انجام رساند.

در این راستا معاونت امور زنان و خانواده به منظور جریان سازی موضوع زنان و خانواده در فرایند تدوین برنامه ششم توسعه، ضمن بهره مندی از توان و ظرفیت صاحب نظران، کارشناسان و اندیشمندان این حوزه، از یک سو در شوراهای کارگروه های ذیل ستاد برنامه ششم حضور فعال داشته و از سوی دیگر طی مکاتبه با وزراء و استانداران و روسای دستگاهها عضویت مشاوران دستگاههای اجرایی در حوزه زنان و خانواده را در جلسات کارگروه ها و شوراهای برنامه ششم خواستار شد، ضمن آنکه به منظور جلب مشارکت اجتماعی فعالان و سازمان های مردم نهاد امور زنان و خانواده اقدام به راه اندازی کارگروه های تخصصی در معاونت نمود و در صدد تمهیدات مناسب جهت حضور متخصصان برآمد که از جمله می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱-۳- عضویت و شرکت در شوراهای کارگروه های برنامه ششم توسعه

ستاد تدوین برنامه ششم توسعه، عضویت معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده را در ۳ شورا از ۲۹ شورای برنامه ریزی تدوین برنامه پیش بینی نمود:

- شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی
- شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
- شورای جمعیت

علاوه بر عضویت معاون رییس جمهور در ۳ شورای فوق الذکر، معاونین و کارشناسان این معاونت نیز در جلسات و کارگروه های مرتبط با برنامه ششم توسعه که در دستگاهها تشکیل می گردند، شرکت نمودند:

متولی	عنوان کارگروه
مجمع تشخیص مصلحت نظام	دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام - سیاستهای کلی برنامه
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	شورای برنامه ریزی فرهنگ، هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
معاونت امور زنان و خانواده	کارگروه زنان و خانواده ذیل شورای برنامه ریزی فرهنگ، هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
سازمان مدیریت و برنامه ریزی - مرکز آمار ایران	شورای برنامه ریزی جمعیت
وزارت کشور	شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی
وزارت کشور	کارگروه ارتقاء سرمایه اجتماعی ذیل شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی
وزارت راه و شهرسازی - شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری	کارگروه توانمند سازی گروه های کم درآمد ذیل شورای برنامه ریزی توسعه روستایی و عشایری و گروههای کم درآمد
معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری	کارگروه اجتماعی - فرهنگی ذیل شورای برنامه ریزی توسعه روستایی و عشایری و گروههای کم درآمد
ستاد ملی مبارزه با مواد مخدر	کارگروه پیشگیری از اعتیاد ذیل شورای برنامه ریزی، رفاه و تامین اجتماعی
سازمان مدیریت و برنامه ریزی - وزارت کشور	کمیته مشورتی امور اجتماعی

لازم به ذکر است این معاونت حسب مورد گزارشهایی را در حوزه زنان و خانواده تهیه و به کارگروهها و یا شوراهای مرتبط ارائه نموده است.

۲-۳- عضویت مشاوران امور زنان و خانواده در ساختار برنامه ریزی درون دستگاهی برنامه ششم

معاونت امور زنان و خانواده به منظور زمینه سازی حضور مشاوران در کارگروه های تخصصی برنامه ششم، عضویت مشاوران امور زنان و خانواده دستگاه های اجرایی در ساختارهای برنامه ریزی برنامه ششم در هر یک از دستگاه ها را از وزراء، استانداران و روسای سازمانها درخواست نمود، هدف از این پیشنهاد، جلب توجه برنامه ریزان دستگاهی به ضرورت در نظر داشتن نیازها و نظرات مخاطبان زن هر دستگاه در برنامه ریزی ها و نیز جاری سازی نگرش جنسیتی در برنامه بوده است.

لذا حضور مشاوران امور زنان و خانواده دستگاه ها در کارگروه های برنامه ریزی برنامه ششم در دستگاه ها، موجب می شود مسئولان هر دستگاه به ضرورت حضور مشاوران در سازمان و اهمیت به مسائل زنان مخاطب دستگاه پی برده و این تصور کلیشه ای که فقط مشاوران در زمینه حل مسائل زنان شاغل در سازمان خود اقدام می کنند، به مرور اصلاح خواهد شد، ضمن آنکه مشارکت مشاوران امور زنان و خانواده در تدوین برنامه ششم موجب می شود تا برنامه ریزی با هدف کم کردن شکاف بهره مندی زنان و مردان از مواهب توسعه در حوزه عملکردی دستگاه مرتبط ، صورت پذیرد.

۳-۳- مشارکت کارگروه های تخصصی معاونت امور زنان و خانواده

تشکیل این کارگروه ها به منظور جلب مشارکت اجتماعی فعالان و سازمان های مردم نهاد امور زنان و خانواده جهت افزایش نقش و سهم آنان در تصمیم گیری ها و برنامه ریزی ها با تاکید بر برنامه ششم توسعه می باشد.

۳-۴- هم اندیشی با متخصصان، اندیشمندان و صاحب نظران حوزه زنان و خانواده جهت تعیین اولویت های برنامه ششم

برگزاری ۲ نشست تخصصی به منظور دریافت نظرات صاحب نظران در خصوص اولویت های موضوعات حوزه زنان و خانواده

۳-۵- تشکیل جلسات آموزشی - توجیهی برای مشاورین در این راستا معاونت امور زنان و خانواده نسبت به برگزاری ۳

جلسه آموزشی - توجیهی جهت ارتقاء آگاهی مشاورین امور زنان و خانواده در دستگاه های اجرایی با بهره مندی از توان کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در ستاد برنامه اقدام نمود.

۳-۶- اختصاص دستور جلسات کارگروه تشکیل ، تحکیم و تعالی خانواده در شورای اجتماعی کشور با پیگیری

های انجام شده دستور دو جلسه از ۶ جلسه کارگروه تشکیل ، تحکیم و تعالی خانواده که به ریاست معاونت امور زنان و خانواده تشکیل گردید به موضوع برنامه ششم اختصاص یافت.

۳-۷- معرفی صاحب نظران و اساتید حوزه زنان و خانواده جهت شرکت در شوراهای برنامه ریزی

تهیه فهرستی از صاحب نظران، متخصصان ، فعالان و اساتید حوزه زنان و خانواده و ارسال به سازمان مدیریت و برنامه ریزی جهت دعوت ستاد برنامه ششم از این افراد به منظور شرکت در شورا های برنامه ریزی (در دو مرحله)

۳-۸- تشکیل کارگروه زنان و خانواده برنامه ششم توسعه

راه اندازی دبیرخانه و هماهنگی با اعضاء و ستاد برنامه ششم توسعه جهت برگزاری ۵ جلسه کارگروه زنان و خانواده ذیل شورای برنامه ریزی فرهنگ، هنر، ورزش ، جوانان ، زنان و خانواده با حضور اعضاء ، اساتید ، صاحب نظران و کارشناسان تخصصی این حوزه

۳-۹- اطلاع رسانی و انعکاس اقدامات و دستاوردهای معاونت امور زنان و خانواده در حوزه زنان و خانواده در

برنامه ششم توسعه

اطلاع رسانی به منظور شفاف سازی اقدامات صورت یافته از طریق: بازتاب خبری اقدامات معاونت در برنامه ششم به خبرگزاریها، درج اخبار و گزارشات در سایت معاونت، پاسخگویی به خبرنگاران در نشست های خبری ، انجام مصاحبه با رسانه ها و تدوین گزارشات مختلف و مستندسازی اقدامات و ارسال به مراجع ذیربط

۴- دستاوردهای معاونت زنان و خانواده در فرایند تدوین برنامه ششم توسعه از تیرماه ۹۳ تا دی ماه ۹۴

تهیه و ارائه گزارشات مختلف در حوزه زنان و خانواده به شورا ها و کارگروه ها

- تدوین گزارشی از عملکرد دستگاه های اجرایی (ملی و استانی) و اقدامات صورت گرفته در خصوص تکالیف مقرر برنامه پنجم توسعه در حوزه زنان و خانواده
- تنظیم گزارش عملکرد و آسیب شناسی برنامه پنجم (جهت ارائه به مرکز پژوهش های مجلس)
- تهیه اطلس وضعیت زنان در ۳۱ استان کشور و ارسال برای برخی از دستگاهها به منظور بهره برداری در برنامه ریزی های کلان دستگاهی
- تهیه گزارش های وضعیت زنان و خانواده به تفکیک استان ها و ارسال به تمامی مشاوران امور زنان و خانواده استانی
- تهیه و تدوین ۵ گزارش وضعیت در حوزه های خانواده، آسیب های اجتماعی، تأمین اجتماعی، سلامت و بازار کار
- ارائه گزارشاتمی از وضعیت زنان و خانواده در شورای های ستاد برنامه (شامل: برنامه ریزی توسعه روستایی و عشایری و گروههای کم درآمد، شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی ،شورای برنامه ریزی فرهنگ ، هنر ، ورزش ، جوانان ، زنان و خانواده
- این معاونت کلیه پیشنهادات خود را در قالب احکام مختلف ارائه نمود. احکام پیشنهادی معاونت به دو صورت تهیه و ارائه گردید:
- الف) محور اصلی حکم پیشنهادی در یک موضوع مستقیماً به حوزه زنان و خانواده اشاره داشت؛
- ب) بخش اصلی حکم پیشنهادی در یک موضوع به حوزه ای غیر از امور زنان و خانواده اشاره داشت ولی تلاش گردید نگرش جنسیتی در حکم پیشنهادی جاری شود (عمدتاً احکام تنفیذی از برنامه پنجم به این شکل ارائه گردید) ؛
- تهیه و ارائه پیشنهاد ۵۵ ماده در قالب حکم جدید و یا اصلاح ، الحاق و تمدید موادی از قانون برنامه پنجم توسعه جهت درج در برنامه ششم توسعه در گزارش ارسال شده به شورای برنامه ریزی فرهنگ ، هنر ، ورزش ، جوانان ، زنان و خانواده که از این تعداد ۱۶ مورد مواد پیشنهادی جدید، ۱۲ مورد مواد تنفیذی، ۲۷ ماده نیز برای اصلاح قوانین برنامه پنجم و یا الحاق حکم جدید، در قالب ماده، بند و یا تبصره جدید در بر می گیرد.
- اصلاح ، الحاق و تنفیذ احکام قانون برنامه پنجم توسعه و پیشنهاد احکام جدید برای برنامه ششم توسعه در موضوع زنان و خانواده (ارائه به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده)
- اصلاح ، الحاق و تنفیذ احکام قانون برنامه پنجم توسعه و پیشنهاد احکام جدید برای برنامه ششم توسعه در موضوع زنان و خانواده - خلاصه - (ارائه به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده)
- تعیین اهداف کمی بر حسب اهداف کلی در برنامه ششم در حوزه زنان و خانواده (ارائه به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده)
- مکاتبه با روسای ۱۷ شورای برنامه ریزی و ارسال احکام پیشنهادی حوزه زنان و خانواده جهت بهره برداری در تدوین احکام
- تهیه گزارشی از اقدامات معاونت امور زنان و خانواده در تدوین برنامه ششم

سایر اقدامات

- همکاری با دفتر امور زنان و خانواده وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی در برگزاری "همایش زنان در مسیر توسعه اجتماعی با تاکید بر برنامه ششم توسعه"، ۱۳۹۳
- انجام هماهنگی با صاحب نظران و دعوت از ایشان جهت ارائه گزارشات تخصصی بر اساس دستور العمل های اجرایی تهیه گزارشات و فرمت های ارائه شده توسط ستاد برنامه در موضوعات مختلفی از جمله : جمعیت، خانواده، آسیبها، سلامت، مشارکت اقتصادی و....
- دریافت گزارشات و نظرات متخصصان دستگاههای دولتی و غیر دولتی و احکام پیشنهادی آنان جهت بهره برداری در گزارشات نهایی حوزه زنان و خانواده

- تعامل مستمر با کارشناسان ستاد برنامه ششم و برگزاری جلسات توجیهی با ایشان به منظور نهایی کردن گزارشات کارگروه زن و خانواده و دریافت نظرات آنان جهت اعمال در گزارش نهایی
- تهیه گزارشی از نتایج جلسات و اقدامات انجام شده توسط مشاوران دفاتر امور زنان و خانواده در شورا های برنامه ریزی درون سازمانی دستگاههای اجرایی در حوزه زنان و خانواده جهت درج در گزارشات نهایی
- هماهنگی با مشاورین دفاتر امور زنان و خانواده در دستگاهها جهت هماهنگی در ارائه گزارشات و احکام مرتبط به کارگروههای درون سازمانی

۵- نتایج اقدامات معاونت امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه

تدوین برنامه ششم توسعه نسبت به برنامه های توسعه ای گذشته از تفاوت خاصی برخوردار است ، مفاد این برنامه و روند تصویب آن به دو بخش مجزا تفکیک شده است بخش اول که در قالب لایحه احکام مورد نیاز برای اجرای برنامه می باشد و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه می گردد و بخش دوم که شامل سند برنامه است و جهت تصویب به دولت ارائه می شود.

۵-۱- اقدامات صورت گرفته در چارچوب پیشنهاد احکام

با توجه به فرابخشی بودن موضوعات مربوط به حوزه زنان و خانواده از یک سو و از سوی دیگر نظام فرآیند تدوین برنامه ششم ،سبب گردید این معاونت از طرق مختلف احکام پیشنهادی مورد نظر خود را به مراجع ذیربط ارائه نماید :

- الف (احکام پیشنهادی معاونت به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده
 ب) اصلاح، الحاق و تنفیذ احکام قانون برنامه پنجم توسعه و پیشنهاد احکام جدید به منظور بهره برداری در شوراهای مختلف برنامه ریزی برنامه ششم توسعه^۱
 ج) ارائه پیشنهاد دائمی نمودن برخی از احکام تکرار شونده در قوانین توسعه کشور به هیات دولت جهت تصویب به عنوان احکام دائمی
 د) فرایند تصویب حکم پیشنهادی معاونت در حوزه زنان و خانواده در لایحه احکام برنامه ششم توسعه از دولت تا مجلس شورای اسلامی

سند احکام برنامه ششم توسعه پس از بررسی در ستاد برنامه ششم توسعه^۲ در قالب ۳۵ حکم پیشنهادی پس از تصویب در هیات دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد که در این سند ماده مرتبط با زنان و خانواده ، ماده ۳۱ بوده و پس از بررسی لایحه برنامه در کمیسیون ها و شورای تلفیق مجلس شورای اسلامی، تعداد ۱۴۴ حکم به تصویب رسید و ماده ۳۱ تبدیل به ماده ۱۱۶ گردید و در نهایت پس از طی مراحل قانونی تصویب، در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ایران(۱۴۰۰-۱۳۹۶) تحت عنوان ماده ۱۰۱ به شرح ذیل، به تایید نهایی رسید:

ماده ۱۰۱- کلیه دستگاههای اجرایی موظفند به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم(۱۰) ، بیستم (۲۰)و بیست و یکم(۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، اهداف سند چشم انداز بیست ساله و سیاست های کلی برنامه ششم و سیاست های کلی خانواده مبنی بر " تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای

^۱ - اطلاعات مربوط به بند الف، ب و ج در متن جلد دوم گزارش ارائه شده است.

^۲ - لازم به توضیح است این معاونت طی مکاتبه ای با سازمان برنامه و بودجه خواستار اصلاح ماده ۳۱ لایحه احکام برنامه ششم توسعه گردید، ولی تغییرات مد نظر معاونت در خصوص این حکم توسط این سازمان لحاظ نشد.

حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست ها، برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار و تصمیمات بر اساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده در شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نمایند.

تبصره ۱- ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده) موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست ها، برنامه ها و طرح های دستگاه ها و رصد مستمر ارتقای شاخص های وضعیت زنان و خانواده، گزارش آن را به طور سالانه به مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران ارائه نماید.

تبصره ۲- آیین نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه اعمال، ساز و کارهای نظارت و پایش شاخص ها و وظایف و الزامات دستگاه های اجرایی برای ارتقای شاخص های مذکور، به پیشنهاد مشترک ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده)، سازمان و سازمان اداری استخدامی کشور و با همکاری سایر دستگاه های اجرائی ذیربط در چارچوب قوانین مربوطه، شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید

۲-۵- اقدامات صورت گرفته در حوزه سند برنامه ششم در حوزه زنان و خانواده

تهیه و تدوین سند برنامه ششم در حوزه زنان و خانواده با سرفصل های:

الف) تبیین وضعیت

ب) اهم اقدامات دولت

ج) اهم چالش ها

د) برنامه راهبردی

- اهداف کلی و راهبردها

- اهداف کمی

- راهبردها، سیاست ها و اقدام های اساسی

که توسط دولت جهت اجرا به دستگاههای اجرایی ابلاغ خواهد شد.

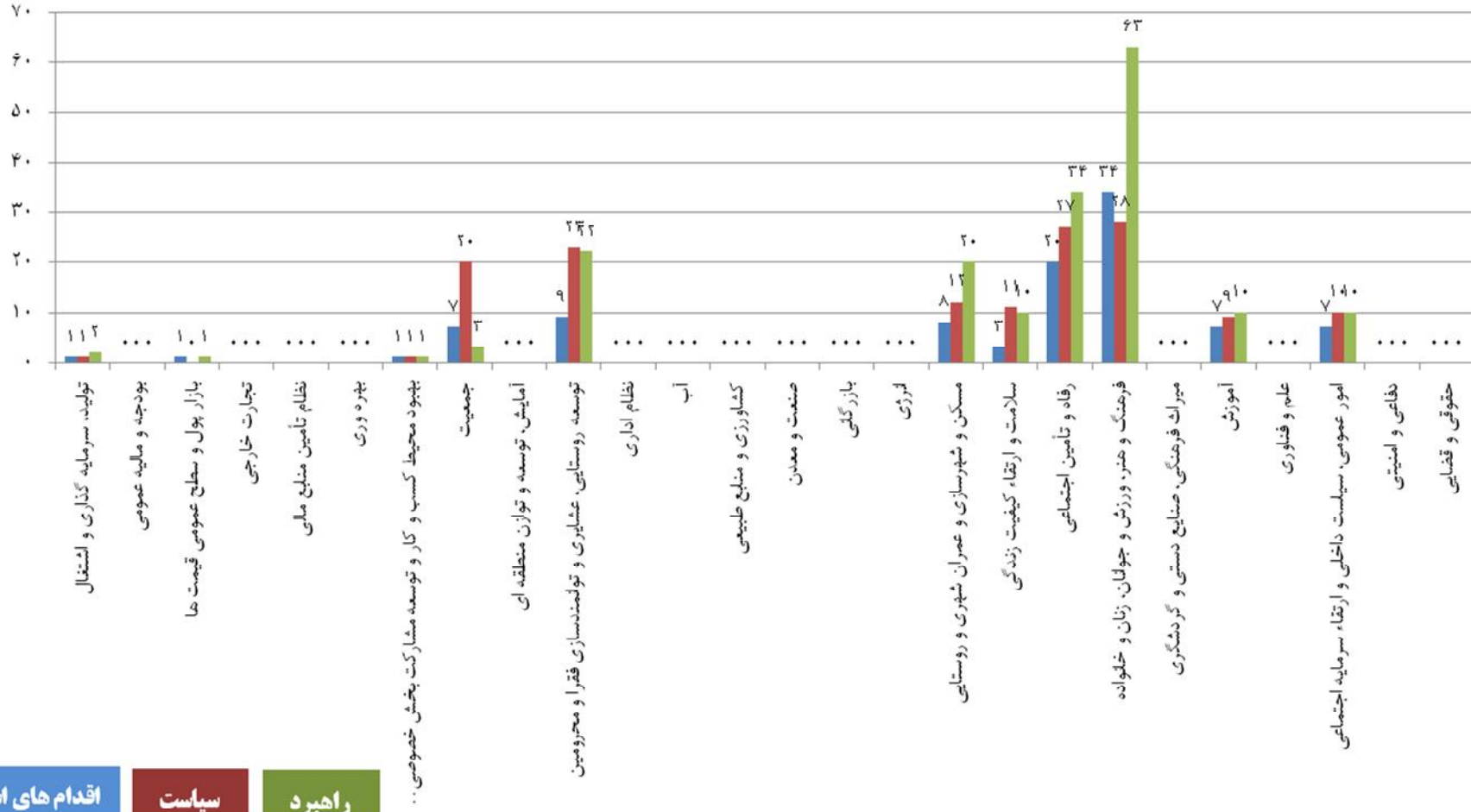
۶- اقدامات مرتبط با امور زنان و خانواده سایر دستگاههای اجرایی در حوزه های مختلف بخشی

و فرابخشی در سند برنامه ششم توسعه دولت جمهوری اسلامی ایران (۹۹-۱۳۹۵)

کلیه برنامه های دستگاهها در تقسیم بندی انجام شده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی در برنامه ششم ذیل دو سرفصل بخشی و فرابخشی قرار گرفته اند. در این میان و همانطور که در نمودار زیر مشاهده می شود حوزه فرابخشی با سرفصل های، اقتصاد کلان و جمعیت، آمایش، توسعه روستایی و ...، محیط زیست و نظام اداری و حوزه های بخشی به سرفصل های امور تولیدی، امور زیربنایی، امور اجتماعی، امور فرهنگی، علمی و فناوری و امور عمومی، دفاعی و قضایی تقسیم شده اند.

در کل از ۱۲ سرفصل موجود در حوزه فرابخشی رد پای زنان و خانواده در ۵ بخش و از ۱۷ سرفصل موجود در حوزه بخشی، در ۱۰ بخش دیده می شود.

فراوانی راهبرد، سیاست و اقدام های اساسی در حوزه زنان و خانواده در سرفصل های سند برنامه ششم توسعه

این معاونت امیدوار است که از گذر مطالعات حاضر و احکام و برنامه های ارائه شده در لایحه و سند برنامه ششم توسعه ، بتوان گام موثری را در بهبود وضعیت زنان و خانواده در کشور برداشت و زمینه ساز تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان شد. با این نگاه این معاونت اقدام به تهیه مجموعه سه جلدی " امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه" به شرح ذیل نموده است:

۱. امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵)
: مجموعه گزارشات امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه- گزارش اول : "عملکرد گذشته، تبیین وضع موجود- ظرفیتها و چالشهای پیشرو"

در این گزارش به اجمال به اقدامات انجام شده جهت اجرایی سازی ماده ۲۳۰ و ۲۲۷ برنامه پنجم توسعه و سپس به تبیین وضع موجود پرداخته شده و در نهایت پس از بررسی پنج برنامه توسعه ، چالش های حوزه زنان و خانواده ارائه گردیده است.

۲. امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) مجموعه گزارشات امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه- گزارش دوم : "سند راهبردی-الزامات-پیشنهاد احکام برنامه"

در گزارش دوم ابتدا پیش نویس اهداف، راهبردها و الزامات که حاصل جمع بندی مطالب ارائه شده در گزارش شماره یک بوده ارائه و سپس احکام پیشنهادی معاونت به سایر شوراهای برنامه ریزی ستاد برنامه ششم توسعه و همچنین احکام پیشنهادی دفاتر امور زنان و خانواده دستگاههای اجرایی درج گردیده است.

۳. امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) مجموعه گزارشات امور زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه- گزارش سوم : " جایگاه امور زنان و خانواده در سیاستهای کلی، لایحه احکام و سند برنامه ششم توسعه "

در این گزارش جایگاه امور زنان و خانواده در فرایند تدوین برنامه ششم توسعه در سه بخش سیاستهای کلی، لایحه احکام (مواد مرتبط با حوزه زنان و خانواده) و سند برنامه ششم تبیین شده است .

شهیندخت مولاوردی

معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده

۳- سند راهبردی

۳- سند راهبردی

۱-۳- تبیین مفاد سیاست‌های کلی مرتبط با دستگاه

یکی از اسناد بالادستی برنامه های توسعه ای سیاستهای کلی مرتبط با برنامه می باشد. پیش نویس این سیاستها ابتدا توسط دولت تهیه و پس از بررسی در مجمع تشخیص مصلحت نظام از سوی مقام معظم رهبری به دولت ابلاغ می گردد. در مجموعه این سیاستها علاوه بر اختصاص بند خاص به حوزه زنان و خانواده ، در سایر سرفصل ها هم می توان بندهایی که غیر مستقیم با این حوزه مرتبط است را احصاء کرد. در بند مربوطه در سیاستهای کلی هر دو برنامه چهارم و پنجم توسعه برای حوزه زنان و خانواده از متن یکسان استفاده شده است و فقط در برنامه ششم توسعه ضمن تنفیذ آن بندها عبارت " و در صحنه های اجتماعی " حذف شده است:

سیاستهای کلی قانون برنامه	متن سیاست
چهارم	تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان
پنجم	تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان
ششم	تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه ی عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده ی آنان(بند۴۶)

بنظر می رسد آنچه مد نظر سیاستگذاران کشور در حوزه زنان و خانواده می باشد از برنامه چهارم تاکنون محقق نشده و به همین دلیل در سیاستهای کلان برنامه های توسعه مجددا بر همین عبارت تاکید می شود. در اینجا لازم است برای پاسخگویی به چرایی عدم تحقق این سیاست، نگاهها به ساختار حوزه زنان و خانواده معطوف گردد.

همانطور که در قسمت " محدودیت های حقوقی و قانونی حوزه زنان و خانواده در برنامه پنجم توسعه " گزارش اول قید شد:

- نامشخص بودن جایگاه زنان و خانواده در کلیت برنامه ها وعدم ساری و جاری بودن موضوع زنان و خانواده در کل برنامه
- عدم توجه به شاخص های قابل اندازه گیری در مواد مربوط به بخش زنان و خانواده
- عدم پیش بینی ساز و کار اجرایی برای مواد مربوط به بخش زنان و خانواده
- نامشخص بودن نحوه همکاری دستگاهها و شفافیت تکالیف و مسئولیت آنان در اجرای برنامه ها
- ضعف سازوکار نظارتی و پایش برنامه

- عدم تعبیه راهکارهای تامین بودجه مرتبط با برنامه های امور زنان و خانواده
 - عدم بهره مندی از توانمندی جامعه مدنی در فرایند تدوین برنامه ها
 - کلی گویی و فقدان ضمانت اجرایی لازم در برنامه های مرتبط با حوزه زنان و خانواده
-

با عنایت به مطالب فوق به دلیل فقدان زیرساختهای مناسب در حوزه زنان و خانواده ، علیرغم اختصاص ماده ۱۱۱ در برنامه چهارم و ماده ۲۳۰ در برنامه پنجم، امکان اجرا و پیاده سازی کامل برنامه های در نظر گرفته شده در سند فرابخشی و یا برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده فراهم نشده است و این مهم در کشور محقق نخواهد شد ، مگر با توجه ویژه به جاری سازی نگرش جنسیتی در تمامی مواد برنامه ششم توسعه و بسیج همه دستگاهها در پیاده سازی نگاه جنسیتی در برنامه ریزی کلان دستگاههای اجرایی کشور.

در این میان معاونت امور زنان و خانواده با توجه به امکانات و منابع موجود کشور، تلاش نمود هم در زمینه بستر سازی و هم تاثیر گذاری در برنامه ها ، در این حوزه اقدامات اصولی انجام دهد.^۳

^۳ - در بخشی از گزارش دفتر مطالعات اقتصادی معاونت پژوهش های اقتصادی مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی با عنوان "واکاوی رد پای سیاستهای کلی برنامه ششم و اقتصاد مقاومتی" ؛ ۱۳۹۴ ، که در آن به بررسی وضعیت مواد و بندهای لایحه احکام از منظر ارتباط با سیاستهای کلی برنامه ششم توسعه پرداخته شده ، اشاره شده ۴۴٪ از مواد لوایح بی ارتباط به سیاستهای کلی برنامه ششم است و این درحالیست که ماده مرتبط با حوزه زنان و خانواده را در لایحه احکام برنامه ششم توسعه با سیاستهای کلی برنامه مرتبط دانسته است.

۲-۳- تعیین اهداف

کلی و راهبردها

۲-۳- تعیین اهداف کلی و راهبردها

بر اساس چارچوب گزارش برنامه ششم توسعه دستگاهها موظف به ارائه اهداف و راهبردهای خود در قالب تکمیل جداول ذیل می باشند ، در این راستا با توجه به آمار و اطلاعات مندرج در گزارش شماره یک و همچنین سایر مطالب آن از جمله بررسی پنج برنامه توسعه قبلی ، وضعیت موجود حوزه زنان و خانواده مشتمل بر نقاط ضعف ، قوت ، تهدیدها ، فرصتها، ظرفیتهای و چالش های حوزه زنان و خانواده وسایر مطالب ارائه شده ۴ ، معاونت امور زنان و خانواده پس از انجام جمع بندی، اقدام به تعیین اولویتهای در قالب اهداف و راهبردهای ذیل به عنوان ویرایش اولیه پیشنهادی نمود و سپس به ستاد برنامه ششم ارائه گردید.^۵

۴ - معاونت امور زنان و خانواده شاخص های استفاده شده در گزارش را با توجه به اسناد بالادستی و سایر مراجع و منابع از جمله :

- برنامه جامع تشکیل، تحکیم و تعالی نهاد خانواده مصوب ستاد ملی زن و خانواده
- برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده برنامه پنجم توسعه و بسته اجرایی آن
- مصوبات جلسات "نشست تخصصی هم اندیشی برنامه ششم توسعه در حوزه زنان و خانواده" درخصوص تعیین اولویت های این حوزه جهت تمرکز بر این اولویت ها در برنامه ششم توسعه، دی و بهمن ۱۳۹۳
- مطالعات، تحقیقات و پژوهش های انجام شده در معاونت امور زنان و خانواده
- اطلس و گزارشات وضعیت زنان و خانواده کل کشور
- راهبردهای رییس جمهور در حوزه زنان و خانواده

به عنوان اولویت حوزه زنان و خانواده انتخاب نموده و پس از آن موضوعات کلی شاخص ها در کارگروه زنان و خانواده برنامه ششم ارائه گردید و در نهایت شاخص های ارائه شده در این گزارش مورد تایید اعضای کارگروه (صاحب نظران و اساتید) قرار گرفته است . در تهیه این گزارش در قسمت تبیین وضع موجود تلاش شده تا کلیه عناوین شاخصها در دو بخش زنان و خانواده ارائه گردد.

۵ - لازم به توضیح است که اهداف و راهبردهای فوق پس از ارسال به ستاد برنامه ششم و تبادل نظر با کارشناسان مربوطه در جلسات مختلف، دستخوش تغییرات شده و ویرایش نهایی آن در قالب سند راهبردی برنامه به تایید ستاد برنامه ششم و دولت رسیده و نسخه نهایی جلد سوم گزارشات حوزه زنان و خانواده در برنامه ششم ارائه گردیده است.

موضوع	اهداف	راهبردها
ساختار اداری زنان و خانواده	ایجاد همسویی در سطح نهادهای سیاستگذاری و راهبری امور زنان و خانواده	تقویت تعامل بین معاونت امور زنان و خانواده و سازمانهای عمومی، دانشگاهی، خصوصی و سازمانهای مردم نهاد و در راستای سیاستگذاری و برنامه ریزی ها تقویت ظرفیت ساختاری معاونت زنان و خانواده برای ایجاد همسویی راهبردی در سطح مدیریت اجرایی کشور
	ارتقاء تاثیرگذاری و هم‌افزایی در سطح دستگاه‌های اجرایی در حوزه زن و خانواده	تعریف نقش و پایش تکالیف دستگاهی بر اساس برنامه جامع به منظور تقویت هم‌افزایی و یکپارچگی ملی ارتقاء جایگاه سازمانی و پست‌ها در دستگاه‌های کلیدی در حوزه زنان و خانواده به منظور افزایش سطح تاثیرگذاری آنها
	ایجاد شبکه کارآمد و موثر نهادهای مردمی و عمومی در پشتیبانی از نهادهای سیاست‌گذار و مجری	حمایت از شکل‌گیری شبکه‌های تخصصی و مرتبط در حوزه‌های مختلف مرتبط با امور زن و خانواده
خانواده	توسعه آگاهی‌ها و مهارت‌های اعضای خانواده با رویکرد جامع تشکیل، گسترش، تحکیم و تعالی خانواده	هم‌هنگی و همگرایی بین کلیه دستگاه‌های مرتبط فرهنگی، آموزشی و اجتماعی برای توسعه آگاهی‌ها و مهارت‌های زنان و مردان آسیب‌شناسی و اصلاح مولفه‌های فرهنگ عمومی موثر بر تضعیف خانواده در سطح کلان کشور و ویژگی‌های خاص استان‌ها ارتقاء آگاهی‌های عمومی خانواده‌ها نسبت به چگونگی مواجهه با آسیب‌های اجتماعی نوپدید افزایش آگاهی زوجین در خصوص عوامل تضعیف‌کننده خانواده و ارتقاء مهارت‌های مقابله‌ای در حل مشکلات خانواده و تحکیم و تعالی آن
	حمایت از خانواده‌های در معرض آسیب و آسیب‌دیده برای پیگیری و حل مشکلات مرتبط با متزلزل شدن خانواده	توسعه نظام شناسایی و توانمندسازی برای پیگیری و رفع آسیب از خانواده‌های در معرض فروپاشی توسعه مداخلات موثر برای پیگیری و رفع آسیب از خانواده‌های در معرض فروپاشی
	بهبود ساختارهای حاکمیتی پشتیبان از	اصلاح نظام حقوقی و رویه‌های قضایی مرتبط با تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده

موضوع	اهداف	راهبردها
	تشکیل، گسترش، تحکیم و تعالی خانواده	تقویت زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی مرتبط با تشکیل، تحکیم، تعالی و گسترش خانواده
		تقویت نظام سیاست‌گذاری، پایش و راهبری خانواده در سطح کلان نظام
زنان	آموزش	تحقق عدالت آموزشی و برقراری عدالت جنسیتی در آموزش کشور بویژه در مناطق محروم
		نبود متولی، دستگاه خاص و سازوکار مشخص جهت توجه به آموزشی عمومی به افراد جامعه در موضوعات مختلف از جمله تاب آوری اجتماعی، بحران آب و انرژی و محیط زیست
		ارتقاء سطح آگاهی‌های عمومی نسبت به ضرورت تحصیل دختران و زنان
		اجرای سیاست توسعه عدالت آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش با رویکرد برنامه ریزی بر اساس جنس و مقتضیات محلی
		اصلاح و بازنگری قوانین به منظور تأمین آموزش رایگان و اجباری تا پایان دوره متوسطه برای کلیه افراد لازم‌التعلیم، فاقد تابعیت، فاقد اوراق هویت و اسناد اقامتی
		پوشش تحصیلی دختران دانش آموز با اولویت مناطق محروم، عشایر و کمتر توسعه یافته دختران لازم‌التعلیم و زنان بازمانده از تحصیل
		ارتقاء سطح کمی و کیفی کلیه مراکز و خدمات آموزشی دختران بویژه در مناطق محروم و کمتر برخوردار
		ایجاد زمینه‌های قانونی لازم برای بهبود وضعیت کاری زنان شاغل ساماندهی و حمایت از شکل‌گیری نهادهای حمایتی، مجامع و شبکه‌های حرفه‌ای خاص معیشت و اشتغال و کارآفرینی زنان با تاکید بر توسعه سازمان‌های مردم‌نهاد
		ایجاد سازوکارهای قانونی برای ارزش‌گذاری کارخانگی زنان و ایجاد زمینه برای ارتقا هویت و تأمین اجتماعی آنها
زنان	مشارکت اقتصادی	ارتقاء زمینه‌های نهادی و قانونی لازم برای ایجاد فرصت‌های عادلانه حضور فعال زنان در عرصه‌های اشتغال و نقش‌آفرینی در توسعه پایدار
		بهبود حمایت‌ها و ارتقاء زمینه‌های لازم برای اشتغال و کارآفرینی زنان
		با تاکید بر دختران تحصیل کرده و صاحب
		ایجاد زمینه‌های کارآفرینی برای زنان و دختران صاحب ایده، مهارت و تحصیل کرده به ویژه در حوزه‌هایی که کمبودها و یا نیازهای کلیدی مرتبط با نیاز زنان می‌باشند
		حمایت و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار و خانواده‌های آسیب دیده و نیازمند در انجام فعالیت‌های اقتصادی و تأمین معیشت

موضوع	اهداف	راهبردها
تامین اجتماعی	مهارت و خودتامین و زنان سرپرست خانوار، آسیب دیده و نیازمند بویژه در مناطق محروم	حمایت و توانمندسازی زنان روستایی و عشایر برای تامین معیشت و فعالیت اقتصادی مبتنی بر قابلیت‌ها و مزیت‌های منطقه‌ای
	ارتقاء هدفمند بیمه‌های تامین اجتماعی با تاکید بر زنان سرپرست خانوار و خانواده‌های آسیب دیده و نیازمند، زنان روستایی و زنان خانه‌دار و زنان شاغل با رویکرد ارتقا توانایی‌های آنها	ارتقا توانایی‌های زنان و دختران تحصیل کرده و صاحب مهارت برای حضور در عرصه‌های اقتصادی و ایفای نقش فعال در توسعه کشور
	ارتقا زمینه‌های حقوقی و قانونی لازم برای توسعه نظام تامین اجتماعی گروه‌های مختلف زنان و خانواده	توسعه بیمه‌های تامین اجتماعی و درمانی در سطوح پایه و تکمیلی به منظور افزایش توانایی‌های گروه‌های مختلف زنان و خانواده
	ارتقا زمینه‌های حقوقی و قانونی لازم برای توسعه نظام تامین اجتماعی گروه‌های مختلف زنان و خانواده	توسعه نظام‌های حمایتی برای گروه‌های آسیب‌پذیر و در معرض آسیب زنان و خانواده
سلامت و بهداشت زنان	ارتقاء سطح پیشگیری در نظام سلامت زنان در ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی در دوره‌های مختلف عمر	تمرکز بر پیشگیری از بیماری و کنترل و مدیریت عوامل خطر سلامت زنان با تاکید بر عوامل شایع و فراگیر در زنان
	آگاه‌سازی، فرهنگ‌سازی، نهادینه‌سازی و حمایت از نقش‌محوری و تصمیم‌گیری زنان در تأمین سلامت خود، خانواده و جامعه	برنامه‌ریزی و تخصیص منابع با تمرکز بر پیشگیری و کنترل بیماری‌های با اهمیت و شایع در گروه‌های سنی مختلف و محیط زندگی
	ارتقاء سطح علمی، فرهنگی، اجتماعی و توسعه سلامت در کشور	برنامه‌ریزی و تخصیص منابع در پیشگیری با نگاه ویژه به گروه‌های در معرض خطر بالا
	فرهنگ‌سازی و جلب مشارکت زنان در پژوهش، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های توسعه سلامت خود، خانواده و جامعه	فرهنگ‌سازی و ترویج سبک زندگی سالم روحی و جسمی و توانمندسازی زنان و افزایش آگاهی‌های عمومی در حوزه سلامت جسمی و روانی
	ارتقاء سطح علمی، فرهنگی، اجتماعی و توسعه سلامت در کشور	تقویت همکاری‌های بین بخشی جهت پیاده‌سازی موفق برنامه‌های توسعه سلامت در کشور

موضوع	اهداف	راهبردها
	اقتصادی و هماهنگی بین بخشی مؤثر بر سلامت زنان و خانواده	توسعه پژوهش‌های کاربردی و انتشار دانش در حوزه ارتقاء سلامت زنان و خانواده
	تامین خدمات باکیفیت، جامع و فراگیر سلامت زنان و خانواده متناسب با اولویت‌ها، نیازها و ویژگی‌های، شغلی، منطقه‌ای	توسعه زیرساخت‌ها و اجرای طرح‌های تامین خدمات مورد نیاز سلامت با تمرکز بر مسایل با اهمیت در گروه‌های سنی مختلف و محیط زندگی زنان در سراسر کشور
		توسعه زیرساخت‌ها و اجرای طرح‌های تامین خدمات مورد نیاز سلامت با نگاه ویژه به گروه‌های در معرض خطر بالا در سراسر کشور
آسیب‌های اجتماعی	ارتقاء پژوهش‌های بنیادی و کاربردی و راهبردی و یکپارچگی سیاست‌گذاری و اجرا در حوزه آسیب‌های اجتماعی	توسعه پژوهش‌های کاربردی و راهبردی در حوزه تعریف، طبقه‌بندی، ریشه‌ها و نحوه گسترش آسیب‌های اجتماعی در زنان رصد تحولات اجتماعی مرتبط با آسیب‌های اجتماعی مبتلا به زنان در سطح ملی و منطقه‌ای اصلاح زمینه‌های قانونی و ایجاد یکپارچگی و تعامل بین نهادهای مسئول در حوزه آسیب‌های اجتماعی
	گسترش، تعمیم و ارتقاء آگاهی‌ها و توانمندی‌های جامعه به منظور فرهنگ‌سازی و پیشگیری در زمینه آسیب‌های اجتماعی در کلیه سطوح اجتماعی و مناطق کشور	آگاه‌سازی ، ارتقاء دانش و توانمندی های زنان به منظور پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی
	ارتقاء کمی و کیفی خدمات موثر و بهنگام مبتنی بر آموزش و توانمندسازی خانواده‌های در معرض آسیب	توسعه برنامه‌های سلامت روان برای خانواده‌ها و زنان در معرض اختلالات و آسیب‌های روانی ارتقاء مهارت‌های فردی، اجتماعی ، حرفه ای به خانواده های در معرض آسیب و آسیب دیده پوشش نظام جامع تامین اجتماعی با تاکید بر گروه‌های در معرض آسیب (زنان معتاد، زنان زندانی ، خانواده زندانیان و معدومین و...)
زنان	توسعه حمایت اجتماعی موثر در بازتوانی و رفع آسیب برای زنان و خانواده‌های آسیب دیده	اصلاح و ارتقاء کیفیت رویکردهای بازپروری و بازتوانی زنان آسیب دیده با رویکردهای اجتماعی و پرهیز از گسترش غیر ضرور رویکردهای انتظامی

موضوع	اهداف	راهبردها	
مشارکت اجتماعی، سیاسی و مدیریت شهری و روستایی	تسهیل و حمایت از توسعه توانمندی های تشکل های مردمی و سازمان های مردم نهاد در حوزه زن و خانواده	تقویت نقش و جایگاه سازمانهای فعال در حوزه زن و خانواده آموزش، فرهنگ سازی و تسهیل گری برای حضور بیشتر زنان فرهیخته در شکل دهی و راه اندازی تشکل های مردمی و سازمان های مردم نهاد زنان و خانواده در چارچوب اهداف نظام	
	ارتقاء توانایی های تشکل های مردمی به منظور ایفای نقش فکری و اجرایی مرتبط با امور زنان و خانواده	حمایت از برنامه های تشکل های مردم نهاد فعال فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی حوزه زنان و خانواده	
	تقویت توانمندی ها، ظرفیت ها و مهارت های سازمانی سازمان های مردم نهاد	افزایش توانمندی ها، ظرفیت ها و مهارت های سازمانی سازمان های مردم نهاد	
	تقویت تعاملات با بخش دولتی و ترویج همکاری های شبکه ای با سازمان های مردم نهاد مرتبط	تقویت شبکه تشکل ها و سازمان های مردم نهاد تخصصی در حوزه زنان و خانواده	
		تقویت فعالیت شبکه ای بین تشکل ها و سازمان های مردم نهاد حوزه زنان و خانواده و نهادهای مسئول دولتی در سطوح مختلف استانی، ملی، منطقه ای و بین المللی	تقویت فعالیت شبکه ای بین تشکل ها و سازمان های مردم نهاد حوزه زنان و خانواده و نهادهای مسئول دولتی در سطوح مختلف استانی، ملی، منطقه ای و بین المللی

۴- الزامات تحقق اهداف

۴- الزامات تحقق اهداف

حسب چارچوب تعیین شده توسط ستاد برنامه ششم توسعه برای تدوین گزارش ، در این قسمت معاونت امور زنان و خانواده موظف شده به منظور دستیابی و تحقق اهداف و راهبردهای پیشنهادی خود ، الزاماتی را در حوزه های نهادی ، ساختاری، حقوقی ، فرایندی و سایر موارد ارائه نمایند تا در گام بعدی بتواند، احکام اصلاحی(برنامه پنجم توسعه) و همچنین احکام جدید پیشنهادی خود را ارائه نماید.

حوزه	الزامات
بنیادین، ساختاری، مدیریتی و برنامه ریزی	<ul style="list-style-type: none"> • ضرورت جریان سازی نگاه جنسیتی در جای جای برنامه • تلاش برای تحقق توسعه متوازن و همه جانبه در برنامه ششم توسعه کشور • اصلاح قوانین و مقررات و فراهم نمودن تمهیدات و بستر قانونی مناسب • بازنگری در ساختار اداری و قوانین و مقررات حوزه زنان و خانواده به منظور ایجاد توازن بین کار و زندگی زنان • برقراری رابطه اثر بخش سازمانی بین معاونت و دستگاههای اجرایی به منظور جریان سازی نگرش جنسیتی • ضرورت بازنگری ، اصلاح و حذف برخی از ساختارها و نهادهایی که به اقتضای شرایط اوایل انقلاب و در غیاب سایر ساختارها شکل گرفته اند • ساختار موثر و کارآمد و متناسب با انتظارات درونی و بیرونی از معاونت به عنوان مرجع ملی امور زنان و خانواده در کشور • اصلاح نظام اداری و تدوین الزامات قانونی مناسب برای بهره مندی نظام از شایستگی ها و توانمندی های زنان در سطح بالای تصمیم گیری و مشاغل مدیریتی • اختصاص ردیف بودجه خاص امور زنان و خانواده و الزام دستگاهها در اجرای قوانین و مقررات و برنامه های حوزه زنان و خانواده و الزام روسای دستگاهها به تخصیص اعتبارات مورد نیاز(تخصیص درصدی از اعتبارات هزینه ای دستگاه ها به منظور اجرای برنامه های مرتبط با حوزه زنان و خانواده و الزام به ارائه گزارش دوره ای به معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری) • رعایت تعادل جنسیتی در تربیت و ارتقای کارکنان و کارشناسان و مدیران بخش دولتی • ضرورت ایجاد و توسعه پارادایم ارزیابی اثرات توسعه بر جنسیت (GIA) • توجه به توسعه متعادل و متوازن منطقه ای با توجه به شرایط بومی • لحاظ نگاه جنسیتی در آمایش سرزمین • مکلف نمودن مرکز آمار ایران به جمع آوری آمارها و داده های جنسیتی و ایجاد نظام آماری متمرکز و معتبر در شاخص های مختلف جنسیتی و خانواده
تحقیق و توسعه و نوآوری	<ul style="list-style-type: none"> • فعال ساختن مراکز علمی در جهت بررسی نیازهای جامعه در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی با رویکرد ضرورت پاسخگویی به مسائل زنان و جوانان با درک مقتضیات جدید • ارائه سبک زندگی ایرانی- اسلامی با بهره گیری از پژوهش های نظری و عملی و با توجه به مقتضیات

حوزه	الزامات
	<p>زمانی</p> <ul style="list-style-type: none"> • حمایت از پژوهش ها و مطالعات مربوط به جنسیت و کاربرد آنها در دوره های آموزشی به خصوص در وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری در سطوح کارشناسی ارشد و دکترا

حوزه	الزامات
خانواده	<ul style="list-style-type: none"> • ظرفیت سازی جهت ایجاد رویکرد نظام مند در برنامه ریزیها و سیاستگذاریهها بمنظور تحکیم و تقویت خانواده • فرهنگ سازی و ارتقاء سطح آگاهی های جامعه نسبت به جایگاه ، نقش و کارکردهای خانواده و لزوم حفظ آن • استفاده از تمام ظرفیت ها در راستای افزایش ازدواج به موقع جوانان • مصون سازی خانواده ها از آسیبهای تهدید کننده خانواده (توانمندسازی خانواده) • توانمندسازی و تقویت بنیه اقتصادی خانواده ها و بهره مندی کلیه خانوارهای ایرانی از پوشش نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی • گسترش کمی و کیفی نهادهای مدنی فعال در حوزه خانواده. • توجه به ایجاد تعادل و توازن در نقش خانوادگی و اجتماعی زنان در فراهم نمودن فرصت های مناسب قانونی برای استفاده از توانمندی های آنان • توجه به ارزش گذاری کار خانگی زنان و اجرای بیمه زنان خانه دار فاقد پوشش بیمه اجتماعی و تمکن مالی • توجه به ارائه تسهیلات اعطایی مسکن به زنان سرپرست خانوار با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته • توجه به توانمندسازی گروههای خاص زنان از جمله زنان سرپرست خانوار، بدسرپرست، معلول، زنان در مناطق کمتر توسعه یافته، روستایی و عشایر... • تدوین لایحه جامع حمایت از حقوق کودک • تدوین برنامه های اقدام به منظور پیشگیری، کنترل و کاهش آسیب های پیش روی کودکان • بازآرایی ساختار و تشکیلات در نظام سیاستگذاری، برنامه ریزی، اجرا و نظارت در حوزه خانواده • تقویت و توسعه کلینیک های سلامت خانواده در کل کشور برای ارائه خدمات پزشکی، روانپزشکی و مشاوره و تعیین متولی واحد در حوزه مشاوره و آموزش خانواده • احیاء صندوق قرض الحسنه ازدواج جوانان و اعطای وام قرض الحسنه مسکن ویژه زوج های جوان • آسیب شناسی ارتباطات فرزندناشویی و بروز پدیده ازدواج سفید • رفع خلاء های قانونی جهت ممنوعیت ازدواج در سنین پایین، مشکلات ازدواج با اتباع بیگانه و ختنه دختران • ساماندهی نظام ثبت ازدواج و طلاق به ویژه در نواحی محروم

حوزه	الزامات
توسعه فرهنگی	<ul style="list-style-type: none"> • اصلاح نگرش های مغایر با حقوق انسانی - اسلامی و مناسبات رفتاری در خانواده و جامعه نسبت به زن با توجه به ویژگی های مذهبی - ملی • ایجاد و تقویت روحیه مشارکت ، تعاون و تفاهم زن و مرد در تصمیم گیریهای امور خانواده و جامعه و اجتناب از ترویج تفکر برتری یکی بر دیگری • شناسایی و ارزشگذاری صحیح به نقش های پنهان زنان در جامعه بویژه در بخش های اقتصاد، فرهنگ و تعلیم و تربیت • افزایش باور عمومی بویژه در بین زنان نسبت به ضرورت ایفای نقش شایسته از سوی آنان در توسعه کشور از طریق رسانه های گروهی، نهادهای آموزشی و تشکل های غیردولتی • تلاش برای محو بیسوادی، گسترش و ترویج آموزش های مستمر عمومی، علمی و تخصصی برای زنان از طریق وسایل ارتباط جمعی و سایر نهادهای موجود کشور • تلاش در جهت اصلاح الگوی مصرف خانوار در راستای اهداف اقتصادی نظام (صرفه جویی) با تاکید بر نقش محوری زنان در خانواده به عنوان مدیر و مربی نسل آینده • استفاده از ظرفیت صدا و سیما در جهت توان افزایی اعضای خانواده با نگاه ویژه به زنان در مدیریت مصرف انرژی و بحرانهای محیط زیستی و مدیریت منابع و پسماند در کشور
توسعه آموزش و پرورش	<ul style="list-style-type: none"> • توجه به تضمین دسترسی عادلانه آموزشی به تناسب جنسیت به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته و محروم • اصلاح و بازنگری قوانین به منظور تأمین آموزش رایگان و اجباری تا پایان دوره متوسطه برای کلیه افراد لازم التعلیم، فاقد تابعیت، فاقد اوراق هویت و اسناد اقامتی • افزایش پوشش تحصیلی دختران لازم التعلیم در سن تحصیل و توسعه طرح اعطای مشوقهای تحصیلی به خانواده های محروم و کمتر برخوردار • توسعه کمی و کیفی مدارس و مراکز آموزشی شبانه روزی در مناطق محروم و کمتر برخوردار به ویژه مناطق روستایی و عشایری
	<ul style="list-style-type: none"> • اطلاع رسانی و ارتقاء آگاهی جامعه و خانواده نسبت به موضوع حقوق و تکالیف زنان و مردان (فردی /خانوادگی /اجتماعی) و ارتقاء کیفیت زندگی • تقویت، ترویج، توسعه و نهادینه سازی مفهوم عدالت جنسیتی در برنامه ریزی های آموزشی و فرهنگی مرتبط با زنان و دختران از طریق برنامه های ملی، منطقه ای و برنامه های کلان کشوری برای خانواده ها • اصلاح شیوه های موجود پرورشی در جهت تقویت روحیه جامعه پذیری دختران و پسران دانش آموز • ضرورت برنامه ریزی و سیاستگذاری جهت افزایش تاب آوری فردی و اجتماعی اعضای خانواده • اجرای برنامه جامع آموزش حقوق شهروندی و حقوق خانواده

حوزه	الزامات
مشارکت اقتصادی	<ul style="list-style-type: none"> ● اتخاذ سیاستها و برنامه های حمایتی و تشویقی در راستای توسعه و گسترش کارآفرینی و اشتغالزایی زنان جویای کار و دختران دانش آموخته دانشگاهی ● رفع سهمیه بندی استخدامی زنان و رعایت تعادل جنسیتی در بازار کار و تبدیل وضعیت استخدامی زنان سرپرست خانوار ● تدوین و ابلاغ بسته جامع حمایتی از زنان شاغل (مطابق سیاستهای کلی نظام اداری کشور) ● تدوین و ابلاغ سیاستهای حمایتی- تشویقی از سوی دولت برای بخش خصوصی، عمومی و تعاونیها به منظور تضمین امنیت شغلی ● تقویت نظارت بر بخش خصوصی و حل اختلاف کارگری و کارفرمایی و اشتغال زنان از سوی دستگاهها و مراجع ذیربط ● ایجاد تسهیلات لازم برای استفاده از توانایی های زنان کارشناس، متخصص و تحصیلکرده در عرصه های اجتماعی و اقتصادی ● اتخاذ سیاست های مناسب درخصوص توسعه و گسترش مشارکت از طریق کار در خانه و توسعه صنایع کوچک بویژه برای زنان با اولویت طرح های اولویت دار و دارای توجیه اقتصادی ● بازنگری و تعدیل خط مشی ها و برنامه های کلان اقتصادی با رویکرد مشارکت کامل و متعادل زنان ● حمایت از سرمایه گذاری در صنایع وابسته به کشاورزی با رویکرد توسعه اشتغال زنان روستایی ● اصلاح و بهبود کیفیت تخصیص اعتبارات و تسهیلات حمایتی به منظور دسترسی برابر زنان به منابع تولید، حمایت های نهادهای مالی و اقتصادی و پرداختن به نیازهای اساسی زنان در فعالیت های اقتصادی و ارائه تسهیلات خوداشتغالی به طرح های اولویت دار و دارای توجیه اقتصادی ● افزایش میزان اشتغال زنان از طریق اتخاذ سیاست های متکی بر جذب سرمایه های پراکنده بخش خصوصی، تخصص ها و مهارت های زنان و تشکیل تعاونی بدون دخالت مستقیم دولت ● سیاستگذاری جهت ایجاد امکانات آموزش های جمعی مهارت افزایی و حرفه آموزی و بازار یابی در محور های تئوری و حرفه ای و ارائه برنامه های آموزشی به زنان آموزش دیده و همچنین حمایت از مراکز رشد و توسعه کارآفرینی زنان ● بهره مندی از تجربیات سایر کشورها و همکاری های بین المللی به منظور ایجاد اشتغال و درآمد برای زنان ● اتخاذ سیاستهای مناسب برای راه اندازی صندوق اعتبار خرد زنان روستایی و عشایری و صندوق غیر دولتی حمایت از توسعه فعالیت های زنان روستایی و عشایری از طریق شبکه سازی صندوق های اعتبار خرد و تشکیل صندوق غیر دولتی زنان ● تقویت زمینه های بازاریابی و بازار سازی برای فعالیت های اقتصادی زنان از طریق برگزاری نمایشگاه های عرضه تولیدات زنان روستایی ، عشایری و مناطق محروم

حوزه	الزامات
<p>مشارکت اقتصادی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ایجاد تشکلهای صنفی دانشجویی در دانشگاهها جهت ارائه خدمات مشاوره ای و شغلی بمنظور آشناسازی و هدایت نیروی کار تحصیلکرده به سوی مشاغل آزاد متناسب با تواناییها و استعدادهای فردی آنان • حمایت از توسعه کمی - کیفی مراکز آموزش فنی - حرفه ای موجود ویژه بانوان به ویژه در استانهای محروم • ایجاد رشته های تحصیلی جدید برای بانوان متناسب با نیازها و ظرفیت های منطقه • آموزش های تخصصی برای دختران دانش آموز مستعد در رشته های تحصیلی فنی - حرفه ای ، مورد نیاز بازار کار • ارائه مشاوره و هدایت آموزشی به دانش آموزان دختر در مقاطع مختلف تحصیلی • تقویت بانکهای اطلاعاتی و گسترش نظام اطلاع رسانی مورد نیاز متقاضیان کار، کارفرمایان، سرمایه گذاران و برنامه ریزان زن • ارائه مشوقها و تسهیلات بانکی به واحدهای کوچک تولیدی و صنعتی زنان (مشوقهای مالیاتی و تسهیلات ارزان تر بانکی) در تمامی مراحل ایجاد، توسعه فن آوری، ارتقاء کیفیت و صادرات تولیدات واحدهای کوچک • توسعه و گسترش بازارچه های مرزی در مراکز عمده تجاری جهت عرضه فرآورده ها و تولیدات کوچک خانگی و صنایع دستی و تبدیلی • ایجاد ساز و کارهایی به منظور پیوند طبیعی بین بخش اشتغال و آموزش رسمی و گسترش آموزشهای غیر رسمی، انبوه سازی مهارتهای تخصصی با تاکید بر آموزش • اجرای طرحهای کارورزی خاص دختران جوان تحصیل کرده دانشگاهی • ایجاد مراکز تربیت کار آفرینی زنان (آشنا کردن دختران و زنان جوان با قوانین و مقررات و چگونگی سرمایه گذاری و کسب موفقیت با بهره گیری مناسب از فضاها و امکانات موجود آموزشی) • آموزش زنان درخصوص سیستم بانکی و اعتباری به زبان ساده • بهره مندی زنان از فن آوری اطلاعات و ارتباطات (I.C.T) به منظور فراهم نمودن تمهیدات لازم جهت ارتقای اشتغال خانگی زنان • ایجاد و گسترش مجتمع های کشت و صنعت متناسب با وضعیت آمایشی هر استان جهت ایجاد فرصتهای شغلی برای فارغ التحصیلان زن دانشگاهی در استانها • حمایت از تشکلهای تعاونی و سازمانهای مردم نهاد فعال زنان در عرصه کارآفرینی ، اشتغال و مهارت آموزی با تاکید بر اشتغالزایی برای دختران جوان و دانش آموختگان دانشگاهی • ارتقاء برنامه های آموزشی و مهارتی مورد نیاز زنان سرپرست خانوار با تأکید بر توسعه مشاغل خانگی و تعاونی • توسعه همکاری بین دستگاههای مرتبط با حوزه توانمندسازی زنان جهت ایجاد هم افزایی منابع و هم راستا نمودن فعالیتهای مختلف • تهیه طرح جامع توانمندسازی جوانان ، به ویژه دختران با تأکید بر توسعه فرهنگ کار و اشتغال و کارآفرینی • توجه و حمایت از اشتغال های غیر رسمی زنان (با توجه به سهم بالای زنان در اشتغالهای غیر رسمی)

الزامات	حوزه
<ul style="list-style-type: none"> • تصویب آیین نامه بیمه های چند لایه فراگیر اجتماعی (موضوع ماده ۲۷ قانون برنامه پنجم توسعه) • تسریع در اجرای آیین نامه بیمه اجتماعی فراگیر به منظور تضمین حداقل معیشت ملی و پوشش بیمه ای زنان و کودکان بی سرپرست در کنار سایر اقشار آسیب پذیر جامعه • توسعه شمول بیمه های پایه به مشاوره های خانواده و کلیه خدمات سلامت محور • لحاظ افراد تحت پوشش زنان سرپرست خانوار در محاسبه نرخ حق بیمه به عنوان تبعی یک • گسترش شبکه های تامین اجتماعی به منظور حمایت از زنان بویژه زنان خانه دار و زنان آسیب دیده • توجه ویژه به تامین اجتماعی واشتغال زنان سرپرست خانوار و حمایت از زنان آسیب دیده اجتماعی • حمایت اقتصادی از زنان سرپرست خانوار و بد سرپرست با تأکید بر جوامع روستایی و مناطق توسعه نیافته کشور • تضمین امنیت غذایی خانواده در سطح ملی و اجرای برنامه هایی با هدف بهسازی وضعیت تغذیه عمومی دختران و زنان • ایجاد "صندوق ویژه بیمه زنان و کودکان" به منظور پوشش مخاطرات ناشی از بی سرپرستی، طلاق، فوت همسر، ... • صندوق های بیمه اجتماعی ، زنان و مردانی را که در شرایط نیمه وقت، پاره وقت، غیرحضوری یا درصدی (پورسانتی) دارای حقوق کمتر از حداقل دستمزد قانونی هستند، با همان حقوق و با احتساب کل روزهای ماه بیمه کنند و سوابق شان کامل محسوب شود. سوابق بازنشستگی این افراد در زمان واجد شرایط شدن با لحاظ میانگین حقوق مبنای حق بیمه در کل دوره اشتغال محاسبه شود تا بار مالی اضافی به بیمه ها هم تحمیل نشود. • بیمه افراد تحت تکفل زنان شاغل : زنان بیمه شده اصلی - با پرداخت حق بیمه کامل - بتوانند همسر و فرزندان خود را با شرایط مشابه مردان بیمه کنند. (این وضعیت به خصوص در مورد زنانی که همسرشان بیمه نیست، اولویت دارد.) در مورد زنانی که فرد تحت تکفل ندارند - معادل مزایای مستمری بازماندگان، درصدی به مستمری آنها، در زمان برقراری، اضافه شود. • برخورداری بهینه از مزایای بازنشستگی (خرید سالهای کم در آمدی و سالهای سپری شده بدون شغل به واسطه نگهداری از فرزند) به مانند خرید سالهای انجام سربازی برای مردان یا خرید سالهای سپری شده بدون شغل برای افراد بالای ۶۰ سال)، با توجه به ویژگی های زنان از جمله اشتغال بیشتر در کارهای پاره وقت و قرارداد موقت و رسیدگی به وظایف خانوادگی ضروری است. • توسعه بیمه های تکمیلی زنان در سطوح مختلف با تاکید بر ویژگی ها و نیازمندی های خاص زنان و خانواده مانند بیمه طلاق، بیمه مشاوره و ... • ایجاد بانک اطلاعاتی اقشار آسیب پذیر جهت گسترش برنامه های رفاهی، مبارزه با آسیب های اجتماعی، حمایت از اقشار آسیب پذیر نظیر کودکان و زنان بی سرپرست، سالمندان، بیکاران و..... 	<p>نظام تامین اجتماعی</p>

الزامات	حوزه
<ul style="list-style-type: none"> • بستر سازی مناسب جهت افزایش آگاهی سلامت زنان • تلاش در جهت افزایش سلامت جسمی و روانی مادران و فرزندان آنها و فرهنگسازی جهت پیاده سازی شیوه-های زندگی سالم در خانواده • شناسایی نیازها، محورها و اولویت های تحقیقاتی سلامت زنان • طراحی و اجرای تحقیقات مناسب برای شناسایی مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی زنان و راهکارهای بهبود آن • توجه به سلامت جسمی و روانی مادران و فرزندان آنها و شیوه‌های زندگی سالم در خانواده • توسعه آگاهی، توانمندسازی و توجه به نقش محوری زنان در تأمین سلامت (جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) خانواده و جامعه در راستای تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در کلیه سیاست ها، قوانین و برنامه های سلامت کشور • حمایت از مشارکت و حضور فعال زنان در کلیه سطوح تصمیم گیری، سیاست گذاری و اجرای برنامه های حوزه سلامت • تأکید بر اجرای قوانین و آیین نامه های ارائه خدمات بهداشتی درمانی به خانواده ها و فرهنگ سازی در این خصوص • آگاه سازی زنان از حقوق و مسئولیت های اجتماعی خود در حفظ سلامت، دریافت و ارائه مراقبت های سلامت منطبق با نیازهای آنان • پایش، نظارت و ارزشیابی مستمر شاخص سلامت زنان و اجرای برنامه ها و سیاست های مرتبط از طریق دستگاه های ذیربط در بخش سلامت • حمایت از تدوین و اجرای قوانین و آیین نامه های مرتبط با سلامت و امنیت شغلی زنان • فرهنگ سازی و حمایت از تدوین و ارائه بسته خدمات سلامت زنان با رویکرد ارائه خدمات ادغام شده با تأکید بر برنامه های پیشگیری اولیه و غربالگری بیماری ها و سرطان های شایع در زنان • حمایت از توسعه تحقیقات سلامت زنان به ویژه شناسایی عوامل خطر زیست محیطی و رفتارهای پرخطر مؤثر بر بیماری های خطیر و شایع زنان و راهکارهای مدیریتی آن • طراحی و استقرار نظام جامع اطلاعات سلامت زنان با تأکید بر بهبود شاخص های توسعه • توجه ویژه به گسترش امکانات ورزشی برای جامعه زنان کشور به عنوان یکی از مصادیق بارز تحقق عدالت اجتماعی 	<p>توسعه بهداشت و سلامت</p>

حوزه	الزامات
آسیب های اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> • تقویت نگاه پیشگیرانه به آسیب های اجتماعی و ضرورت توجه به آموزش های رسمی و غیر رسمی در بین کودکان و نوجوانان • ترویج سبک های صحیح فرزند پروری در والدین به عنوان اصلی ترین عناصر تربیتی • توجه به سالهای اولیه دوران زندگی و برنامه ریزی کلان جهت به کار گیری اصول علمی و صحیح تعلیم و تربیت در خانواده و مدرسه • تدوین برنامه جامع ملی پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی حوزه زنان با ملحوظ نمودن آسیب های اولویت دار و با مشخص شدن نقش و جایگاه دستگاههای متولی در این برنامه • تقویت مراکز مداخله در بحران جهت کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی ویژه زنان • به کارگیری اصول علمی در اداره مراکز مداخله در بحران ویژه زنان با تاکید بر ویژگیهای جنسیتی • برنامه ریزی فرایندی جهت تکمیل چرخه درمان زنان معتاد با تقویت و توانمند سازی اقتصادی آنان • توجه به مهارت آموزی و حرفه آموزی به عنوان راهبرد مهم فرایند توانمند سازی زنان آسیب دیده • مقابله همه جانبه با کلیه مصادیق خشونت علیه زنان، سزادهی عاملان خشونت و ترمیم خسارات وارده بر قربانیان با تأکید بر ابعاد اجتماعی و خانوادگی • اتخاذ سیاستهای حمایتی و تشویقی و تسهیل فرایند تأسیس مراکز درمانی اعتیاد، گرم خانه ها، خانه های امن و مراکز مراقبت بعد از خروج ویژه زنان (بهزیستی و زندان) و افزایش کنترل و نظارت بر آنها • توانمندسازی و افزایش حمایتهای اجتماعی مؤثر از زنان آسیب دیده و آسیب پذیر با تأکید بر حوزه سلامت و اشتغال، با بهره گیری از ظرفیتهای سازمانهای مردم نهاد و بخش خصوصی • اختصاص ۵٪ از اموال مکشوفه و یا ضبط شده توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر به توانمندسازی زنان زندانی، خانواده های زندانیان و خانواده های معدومین • راه اندازی مهدهای کودک شبانه روزی در ندامتگاههای زنان • زمینه سازی جهت بهره مندی از ظرفیت وزارت دادگستری ، استانداریها و کانون وکلا جهت ارائه وکیل معاضدتی یا وکیل با حق الوکاله ارزان به زنان نیازمند بی بضاعت و آسیب دیده در سراسر کشور • استقرار مشاور حقوقی جهت ارائه خدمات دسترس پذیر برای بانوان در اماکن پر تردد • تحت پوشش قرار دادن زنان بی بضاعت و خانواده های زندانیان محروم در طرح بیمه سلامت ایرانیان • رفع مشکل معیشتی خانواده های زندانیان و توجه ویژه به خانواده معدومین بی بضاعت • فراهم آوردن امکان ارائه آموزش های رسمی، مهارت آموزی، حرفه آموزی و اشتغال درآمد زا در طول دوران حبس برای زندانیان زن و خانواده های زندانیان و معدومین • معرفی زنان زندانی و خانواده های زندانیان و معدومین نیازمند به اشتغال به مراجع ذی ربط پس از آزادی و فراهم آوردن امکان استفاده آنها از وامهای خوداشتغالی و حرفه آموزی و توسعه مراکز ارائه خدمات بعد از خروج در روند بازاجتماعی شدن • ایجاد سازوکارهای حقوقی و تمهیدات لازم به منظور بهبود شرایط زندگی زنان زندانی، خانواده های زندانیان و معدومین

الزامات	حوزه
<ul style="list-style-type: none"> ● فراهم آوردن زمینه های قانونی و اجتماعی لازم برای توسعه مشارکت زنان در قالب تشکل های غیردولتی، صنفی و... ● بهره مندی از توان بالقوه زنان برای اجرای برنامه های فراگیر ملی از قبیل : بهداشت عمومی، افزایش جمعیت، حفاظت از محیط زیست، صیانت از سرمایه های ملی و... ● ترویج فرهنگ تعاون به منظور جلب مشارکت زنان در ایجاد تشکل های غیردولتی مستقل، خودگردان و خود مسئول به منظور بارور کردن توانائی های بالقوه ایشان در جهت تحقق توسعه پایدار ● هدایت و جلب مشارکت زنان از طریق ایجاد تشکل های تعاونی ها ● اعتمادسازی و تقویت ارتباط و تعامل موثر میان دولت و سازمانهای مردم نهاد حوزه زنان و خانواده ● تمهید زمینه های مناسب جهت ساماندهی مشارکت اجتماعی پراکنده زنان در قالب سازمانهای مردم نهاد ● پیش بینی سازوکارهای حمایتی و تشویقی دولت در امر مسئولیت اجتماعی شرکتهای و بنگاههای اقتصادی با تأکید بر حوزه زنان و خانواده ● زمینه سازی جهت راه اندازی بانک اطلاعات سازمان های مردم نهاد فعال درحوزه اجتماعی در سراسر کشور ● تقویت همکاریهای شبکه ای -تخصصی سازمان های مردم نهاد حوزه زنان و خانواده کشور 	<p style="writing-mode: vertical-rl; text-orientation: mixed;">مشارکت اجتماعی، سیاسی و مدبریت شهری و روستایی</p>

۵- پیشنهاد

احکام برنامه

۱-۵- احکام پیشنهادی معاونت

امور زنان و خانواده -اصلاح ،

الحاق و تنفیذ احکام قانون برنامه

پنجم توسعه و پیشنهاد احکام

جدید برای برنامه ششم توسعه

۵- پیشنهاد احکام برنامه

۵-۱- احکام پیشنهادی معاونت امور زنان و خانواده

با توجه به فرابخشی بودن موضوعات مربوط به حوزه زنان و خانواده از یک سو و از سوی دیگر نظام فرآیند تدوین برنامه ششم، سبب گردید این معاونت از طرق مختلف احکام پیشنهادی مورد نظر خود را به مراجع ذیربط ارائه نماید :

الف (احکام پیشنهادی معاونت به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده

معاونت احکامی را به عنوان احکام پیشنهادی به شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر ، ورزش ، جوانان، زنان و خانواده ارائه نمود که از احکام پیشنهادی در مرحله اول ۶ پیشنهاد در موضوعات : اصلاح ساختار، خانواده ، تامین اجتماعی ، حقوقی ، امنیت و پیشگیری از جرم و بزه، بررسی گردیده و به تایید شورا رسید و در جلسات بعد از ۶ حکم اولیه تایید شده، که پس از بررسی ، نقد و اعلام نظر اعضای جلسه ۲ پیشنهاد ارائه شده در موضوعات تامین اجتماعی و پیشگیری از جرم و بزه به تصویب شورا رسید. (پیشنهادات طوسی رنگ)سپس به شورای تلفیق ارائه شد.

موضوع کلی	موارد پیشنهادی
اصلاح ساختار	دولت موظف است با هدف برقراری عدالت جنسیتی، تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در عرصه های اجتماعی، استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه زمینه ها و همچنین بهره‌مندی جامعه از سرمایه انسانی آنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن تا پایان سال اول برنامه نسبت به تدوین اساسنامه سازمان امور زنان و خانواده اقدام قانونی نماید.
خانواده	دولت مکلف است در راستای تشکیل ، تحکیم و تقویت بنیان خانواده و برقراری امنیت و عدالت جنسیتی ، اقدامات لازم را از طریق دستگاه های ذیل به انجام رساند : الف- مرکز آمار ایران مکلف است با هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده و با همکاری دستگاههای اجرایی اقدام به استخراج و معرفی شاخص های حوزه زنان و خانواده نموده و آئین نامه عملیاتی سازی این ماده را در شش ماه اول برنامه جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید. ب- سازمان مدیریت و برنامه ریزی موظف است با همکاری معاونت امور زنان و خانواده، تکالیف دستگاهی متناسب با شاخص های حوزه زنان و خانواده را برای هر یک از دستگاه های اجرایی مشخص نموده و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید. ج- کلیه دستگاههای اجرایی مکلفند برنامه های مبتنی بر تکالیف پیش بینی شده و مصوب در بند ب این ماده را در برنامه های سالانه خود لحاظ نمایند و گزارش سالانه اجرای آن را جهت تدوین گزارش ملی حوزه امور زنان و خانواده به معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده ارائه نمایند. د- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است اعتبار لازم برای اجرای این ماده را در بودجه سنواتی دستگاهها منظور نماید.
تامین اجتماعی	در راستای تقویت کانون خانواده و اجرای بندهای ۲ و ۴ اصل ۲۱ قانون اساسی مبنی بر بیمه خاص زنان و کودکان بی سرپرست و خودسرپرست، دولت موظف است اقدامات ذیل را به انجام رساند: ۱. تسریع در برقراری بیمه اجتماعی فراگیر به منظور تضمین حداقل معیشت و پوشش بیمه ای زنان خانه دار فاقد تمکن مالی و کودکان بی سرپرست ۲. ایجاد صندوق ویژه حمایت از زنان و کودکان به منظور پوشش مخاطرات ناشی از طلاق، بی سرپرستی، فوت همسر و کلیه مواردی که زنان و کودکان را در معرض آسیب قرار می دهد.

موضوع کلی	موارد پیشنهادی
حقوقی	دولت مکلف است با همکاری قوه قضاییه به منظور تسریع در روند رسیدگی به پرونده های مربوط به دعاوی خانوادگی، نسبت به تهیه "لایحه وکیل خانواده" اقدام نماید.
امنیت	معاونت امور زنان و خانواده موظف است با همکاری وزارت کشور، سازمان بهزیستی، قوه قضاییه و سازمان های مردم نهاد، به منظور پیشگیری از آسیب و همچنین ارتقای سرمایه اجتماعی نسبت به تهیه طرح جامع کاهش آسیب های اجتماعی با تاکید بر پیشگیری از طلاق و سوء استفاده و خشونت علیه زنان و دختران اقدام نماید.
پیشگیری از جرم و بزه	به منظور پیشگیری از وقوع و تکرار جرم و بزه و همچنین توانمندسازی و حفظ کیان خانواده های محکومین و معدومین، قوه قضاییه مکلف است با همکاری دستگاه های اجرایی مرتبط، طرح " برنامه ریزی یکپارچه توانمندسازی زنان زندانی و خانواده های زندانیان و معدومین" را با تاکید بر محورهای آموزشی و ارتقای مهارتهای فردی، اصلاح و تربیت، حرفه آموزی و کارآفرینی، تأمین اجتماعی و بهزیستی، ورزشی و اوقات فراغت، مشاوره حقوقی، تربیتی جرم زدایی از قوانین تهیه نماید. دولت مکلف است اعتبار مورد نیاز این ماده را در بودجه سنواتی دستگاه های اجرایی مرتبط لحاظ نماید.

ب) اصلاح، الحاق و تنفیذ احکام قانون برنامه پنجم توسعه و پیشنهاد احکام جدید به منظور بهره برداری در شوراهای مختلف برنامه ریزی برنامه ششم توسعه

با توجه به فرابخشی بودن موضوع زنان و خانواده و عدم عضویت معاونت در تمامی شوراهای برنامه ریزی برنامه ششم و همچنین بمنظور استفاده از برخی احکام پیشنهادی معاونت در سند برنامه و یا لایحه احکام دستگاههای اجرایی، این معاونت پیشنهادات خود را به ۱۷ شورای مرتبط با موضوع احکام پیشنهادی در برنامه ششم توسعه ارائه نمود و از حیث موضوعی برخی از آنها در احکام ارائه شده در بخش ها و فرابخش های سند برنامه و لایحه احکام، مورد توجه و استفاده قرار گرفت.

در این میان ماده ۵۵ در قالب پیشنهاد حکم جدید و یا اصلاح، الحاق و تمدید موادی از قانون برنامه پنجم توسعه جهت درج در برنامه ششم توسعه ارائه گردیده است، از این تعداد ۱۶ مورد مواد پیشنهادی جدید، ۱۲ مورد مواد تنفیذی، ۲۷ ماده نیز برای اصلاح قوانین برنامه پنجم و یا الحاق حکم جدید، در قالب ماده، بند و یا تبصره جدید می باشد که در برنامه ششم توسعه به شرح ذیل ارائه گردیده است:

احکام پیشنهادی در حوزه زنان و خانواده جهت لحاظ در برنامه ششم توسعه

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	ماده پیشنهادی
شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده	زنان / خانواده	به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم و بیست و یکم قانون اساسی، اهداف مندرج در سند چشم انداز و بند ۴۶ سیاستهای کلی ناظر بر برنامه مبنی بر "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن

۶ - ۲۶ مورد پیشنهاد مواد الحاقی و ۳۵ مورد پیشنهاد اصلاحی ارائه شده است
لازم به توضیح است که در برخی مواد برنامه پنجم هم مورد اصلاحی و هم بند الحاقی ارائه شده است.

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	ماده پیشنهادی
		<p>کلیه دستگاههای اجرایی موظفند با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی در سیاستها و برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار تصمیمات خود در آن چارچوب، بر اساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده اقدام نمایند.</p> <p>معاونت امور زنان و خانواده موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاستها، برنامه ها و طرح های دستگاهها و رصد مستمر ارتقای شاخصهای وضعیت زنان و خانواده، گزارش آن را به طور سالانه به هیات وزیران ارائه نماید.</p> <p>آیین نامه اجرایی این تبصره در خصوص نحوه اعمال، سازوکارهای نظارت و پایش شاخصها، وظایف و الزامات دستگاههای اجرایی برای ارتقای شاخصهای مذکور، به پیشنهاد معاونت امور زنان و خانواده و با همکاری سایر دستگاههای اجرایی ذیربط، ۶ ماه پس از تصویب قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.</p>
<p>شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد</p> <p>شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری، اشتغال</p>	<p>زنان / مشارکت اقتصادی / زنان روستایی و عشایر</p>	<p>دولت مکلف است به منظور توانمند سازی زنان به ویژه زنان روستایی و عشایر در راستای ایجاد اشتغال پایدار، کسترش کسب و کار خانگی، توسعه کارآفرینی و توسعه مشاغل نو اقدامات زیر را انجام دهد:</p> <p>الف- برطرف کردن موانع اشتغال زنان به ویژه موانع حقوقی از طریق ارائه لوایح قانونی مورد نیاز</p> <p>ب- تسهیل و تسریع دسترسی به منابع مالی و اعتباری</p> <p>ج- تسهیل فرایند دستیابی زنان تولید کننده به منابع، امکانات، فناوریهای نوین و بازارهای عرضه محصولات</p>
<p>شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی</p>	<p>خانواده / تامین اجتماعی / حقوق بازنشستگان / بیمه</p>	<p>صندوق های بیمه ای مکلفند حقوق بازنشستگی بیمه شدگان را بر مبنای ارزش روز حقوق و دستمزدی که در سال های بیمه پردازی مشمول کسر حق بیمه بوده است، محاسبه و پرداخت نمایند.</p>
<p>شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی</p>	<p>خانواده / تامین اجتماعی / بیمه شاغلین غیر مزد بگیر</p>	<p>دولت مکلف است شاغلین غیر مزد و حقوق بگیر را از طریق یکی از صندوق های بیمه اجتماعی وابسته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و در صورت لزوم با اصلاح ساختار آن صندوق و از محل اعتبارات مصوب مربوط و متناسب با مشارکت بیمه شده تحت پوشش بیمه اجتماعی پایه قرار دهد. آیین نامه اجرایی این ماده تا پایان سال اول برنامه ششم بنابر پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.</p>
<p>شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی</p>	<p>خانواده / تامین اجتماعی / بیمه</p>	<p>بانوان مشمول هر یک از صندوق های بیمه اجتماعی در صورت داشتن دو سال سابقه بیمه پردازی قبل از زایمان می توانند حداکثر از دو سال مرخصی بدون حقوق با احتساب سابقه بیمه پردازی بهره مند گردند. استفاده از مزایای این حکم منوط به داشتن یک سال سابقه بیمه پردازی بعد از اتمام دو سال مذکور و پرداخت حق بیمه سهم بیمه شده و کارفرما در زمان تقاضا از سوی بیمه شده می باشد.</p>
<p>شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده</p>	<p>خانواده / ساختار</p>	<p>دولت موظف است با هدف برقراری عدالت جنسیتی، تقویت نهاد خانواده، جایگاه زن در آن و در عرصه های اجتماعی، استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه زمینه ها و همچنین بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی آنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن تا پایان سال اول</p>

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	ماده پیشنهادی
<p>شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده</p>	<p>خانواده / آمارگیری / اصلاح قوانین / آموزش / کاهش آسیبهای اجتماعی / اشتغال /</p>	<p>برنامه نسبت به تدوین اساسنامه سازمان امور زنان و خانواده اقدام قانونی نماید.</p> <p>دولت موظف است با هدف برقراری عدالت جنسیتی، تقویت نقش زنان در خانواده و جامعه، تحکیم بنیان خانواده و توسعه فرصت ها و گسترش سطح مشارکت زنان در همه عرصه های توسعه کشور، ضمن بازآرایی ساختار و مأموریت های حوزه زنان و خانواده در دستگاه های اجرایی، اقدامات زیر را معمول دارد:</p> <p>الف- مرکز آمار ایران مکلف است با هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده و با همکاری دستگاههای اجرایی اقدام به استخراج و معرفی شاخص های حوزه زنان و خانواده نموده و آئین نامه عملیاتی سازی این ماده را در شش ماه اول برنامه جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.</p> <p>ب- سازمان مدیریت و برنامه ریزی موظف است با همکاری معاونت امور زنان و خانواده، تکالیف دستگاهی متناسب با شاخص های حوزه زنان و خانواده را برای هر یک از دستگاه های اجرایی مشخص نموده و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.</p> <p>ج- کلیه دستگاههای اجرایی مکلفند برنامه های مبتنی بر تکالیف پیش بینی شده و مصوب در بند ب این ماده را در برنامه های سالانه خود لحاظ نمایند و گزارش سالانه اجرای آن را جهت تدوین گزارش ملی حوزه امور زنان و خانواده به معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده ارائه نمایند.</p> <p>د- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است اعتبار لازم برای اجرای این ماده را در بودجه سنواتی دستگاهها منظور نماید.</p>
<p>شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده</p>	<p>خانواده / آمارگیری</p>	<p>مرکز آمار ایران مکلف است با هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده و با همکاری دستگاههای اجرایی اقدام به استخراج و معرفی شاخص های حوزه زنان و خانواده نموده و آئین نامه عملیاتی سازی این ماده را در شش ماه اول برنامه جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.</p>
<p>شورای جمعیت شورای برنامه ریزی مسکن و شهر سازی و عمران شهری و ساماندهی حاشیه نشینی شورای برنامه ریزی آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد</p>	<p>خانواده / آسیبهای اجتماعی / آمارگیری</p>	<p>مرکز آمار ایران به منظور رصد وضعیت خانوارهای حاشیه نشین اقدام به استخراج و معرفی شاخص های مناسب نموده تا متعاقب تصویب آن در هیأت دولت کلیه دستگاههای اجرایی جهت احصاء شاخص های مذکور نسبت به تولید داده های آماری و واره آن در آمارگیری های رسمی کشور مکلف به همکاری با آن مرکز باشند.</p>
<p>شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان</p>	<p>خانواده / آسیبهای</p>	<p>معاونت امور زنان و خانواده موظف است با همکاری وزارت کشور، سازمان بهزیستی، قوه قضاییه و سازمان های مردم نهاد، به منظور پیشگیری از آسیب و همچنین ارتقای سرمایه اجتماعی</p>

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	ماده پیشنهادی
و خانواده شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی	اجتماعی / خانواده	نسبت به تهیه طرح جامع کاهش آسیب های اجتماعی با تاکید بر پیشگیری از طلاق و سوء استفاده و خشونت علیه زنان و دختران با هماهنگی سایر دستگاههای اجرایی مرتبط اقدام نماید.
شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی	خانواده / پیشگیری از آسیبهای اجتماعی / خانواده زندانیان و معدومین	به منظور پیشگیری از وقوع و تکرار جرم و بزه و همچنین توانمندسازی و حفظ کیان خانواده های محکومین و معدومین، قوه قضائیه مکلف است با همکاری دستگاه های اجرایی مرتبط، طرح " برنامه ریزی یکپارچه توانمندسازی محکومین و خانواده های محکومین و معدومین " را با تأکید بر محورهای آموزشی و ارتقای مهارتهای فردی، اصلاح و تربیت، حرفه آموزی و کارآفرینی، تأمین اجتماعی و بهزیستی، ورزشی و اوقات فراغت، مشاوره حقوقی، تربیتی جرم زدایی از قوانین تهیه نماید. دولت مکلف است اعتبار مورد نیاز این ماده را در بودجه سنواتی دستگاه های اجرایی مرتبط لحاظ نماید.
شورای برنامه ریزی آموزش	خانواده / آموزش / آسیبهای اجتماعی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همراهی و مشارکت نهادها و سازمانهای مرتبط، زمینه های آموزش مهارت های زندگی را در راستای ایجاد روابط بین فردی مناسب و مؤثر، انجام تصمیم گیری های صحیح و توانایی حل تعارضات، کشمکش ها و کنترل خشم جهت ارتقای بهداشت روان دانشجویان و پیشگیری از آسیب های اجتماعی در بین دانشجویان، فراهم سازد.
شورای برنامه ریزی آموزش	خانواده / آموزش / توانمند سازی آسیبهای اجتماعی	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همراهی و مشارکت نهادها و سازمان های مرتبط، با ایجاد زمینه مناسب و استفاده از توان فکری و علمی دانشجویان برای برگزاری فعالیتهای فوق برنامه، به ارتقای آگاهی ها، توانمندی ها و کشف استعداد های دانشجویان دختر از طریق فعالیتهای فرهنگی و اجتماعی خوابگاه ها پرداخته و با توجه به نقش حمایت کننده و تسهیل گرانه دولت و سازمان های مردم نهاد، تسهیلات لازم جهت تشویق و ورود دانشجویان دختر ساکن خوابگاه های دانشجویی را در عرصه های کارآفرینی و در فضای خوابگاهی فراهم سازد.
شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی	خانواده / بهداشت و سلامت / کودکان / توسعه فضاهای دوستدار کودک	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است از طریق بسیج اجتماعی با تاکید بر مسئولیت اجتماعی برای مشارکت مؤثر و حمایت از برنامه رشد و تکامل همه جانبه کودکان خردسال با لحاظ قرار دادن شمول همه کودکان در جهت گسترش خدمات ارتقایی و توسعه فضاهای دوستدار کودک اقدام نماید.
شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده	زنان/ورزش	وزارت ورزش و جوانان موظف است به منظور توسعه و ارتقاء کمی و کیفی ورزش بانوان، نسبت به توسعه و آماده سازی فضای ورزشی ویژه بانوان، ارتقاء جایگاه بین المللی ورزش بانوان، ارتقاء علمی و فنی نیروی انسانی با رعایت موازین اسلامی به نحوی اقدام نماید که حداقل ۲۵٪ از جمعیت واجد شرایط زنان کشور تا پایان برنامه تحت پوشش ورزش همگانی و قهرمانی قرار گیرند

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	ماده پیشنهادی
شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده	خانواده/ حقوقی	دولت مکلف است با همکاری قوه قضاییه به منظور تسریع در روند رسیدگی به پرونده های مربوط به دعاوی خانوادگی، نسبت به تهیه "لایحه وکیل خانواده" اقدام نماید.
شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده	خانواده/ تامین اجتماعی	در راستای تقویت کانون خانواده و اجرای بندهای ۲ و ۴ اصل ۲۱ قانون اساسی مبنی بر بیمه خاص زنان و کودکان بی سرپرست و خودسرپرست، دولت موظف است اقدامات ذیل را به انجام رساند: ۳. تسریع در برقراری بیمه اجتماعی فراگیر به منظور تضمین حداقل معیشت و پوشش بیمه ای زنان خانه دار فاقد تمکن مالی و کودکان بی سرپرست ۴. ایجاد صندوق ویژه حمایت از زنان و کودکان به منظور پوشش مخاطرات ناشی از طلاق، بی سرپرستی، فوت همسر و کلیه مواردی که زنان و کودکان را در معرض آسیب قرار می دهد.

احکام اصلاحی برنامه پنجم قانون توسعه و الحاق بند و یا تبصره جدید به آن

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
ماده ۲۰۷	دولت مجاز است: الف - به پیشنهاد ستاد مبارزه با مواد مخدر براساس سیاست های کلی مبارزه با مواد مخدر با مشارکت نهادهای ذی ربط، لایحه جامع مبارزه همه جانبه با مواد مخدر، روانگردان ها و پیش سازها را تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	ب- شورای اجتماعی کشور مکلف است با همکاری ستاد مبارزه با مواد مخدر و دستگاه های ذیربط به منظور پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و پیشگیری از کاهش آسیب های اجتماعی، با تأکید بر پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر، مشتمل بر محورهای ذیل اقدام نماید: ۱ - ارتقای سطح بهداشت روان، گسترش خدمات مددکاری اجتماعی، تقویت بنیان خانواده و توانمندسازی افراد و گروه های در معرض آسیب. ۲ - بسط و گسترش روحیه نشاط، شادابی، امیدواری، اعتماد اجتماعی، تعمیق ارزش های دینی و هنجارهای اجتماعی ۳ - شناسایی نقاط آسیب خیز و بحران زای اجتماعی در بافت شهری و حاشیه شهرها و تمرکز بخشیدن حمایت های اجتماعی، خدمات بهداشتی - درمانی، مددکاری، مشاوره اجتماعی و حقوقی و برنامه های اشتغال حمایت شده، با اعمال راهبرد همکاری بین بخشی و سامانه مدیریت آسیب های اجتماعی در مناطق یادشده. ۴- پیشگیری اولیه از بروز آسیب های اجتماعی از طریق: اصلاح برنامه های درسی دوره آموزش عمومی و پیش بینی آموزش های اجتماعی و ارتقای مهارت های زندگی. ۵ - خدمات رسانی به موقع به افراد در معرض آسیب های اجتماعی با مشارکت سازمان های غیردولتی. ۶ - بازتوانی آسیب دیدگان اجتماعی و فراهم نمودن زمینه بازگشت آنها به جامعه. ۷ - تهیه طرح ملی پیشگیری از شیوع مواد مخدر و روانگردان ها براساس محورهای ذیل: تبصره ۱ - پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر و قاچاق آن با استفاده از تمامی امکانات و توانمندی های ملی. تبصره ۲- در اولویت قرار دادن استراتژی کاهش آسیب و خطر، کار درمانی، آموزش مهارت های زندگی سالم، روان درمانی، درمان اجتماع مدار معتادان و بهره گیری از سایر یافته های علمی و تجارت جهانی در اقدامها و برنامه ریزی های عملی. تبصره ۳- جلوگیری از تغییر الگوی مصرف مواد مخدر به داروهای شیمیائی و صنعتی. تبصره ۴- جلوگیری از هرگونه تطهیر عواید ناشی از	الحاقی	خانواده / آسیب های اجتماعی / اعتیاد	شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی
					شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
<p>کیفیت زندگی</p> <p>شورای برنامه ریزی ، رشد، سرمایه گذاری ، اشتغال</p>			<p>فعالیت‌های مجرمانه مواد مخدر و روانگردانها.</p> <p>تبصره ۵- به کارگرفتن تمام امکانات و توانمندیهای ملی برای مقابله با حمل و نقل و ترانزیت مواد مخدر و همچنین عرضه و فروش آن در سراسر کشور.</p> <p>تبصره ۶- تقویت نقش مردم و سازمانهای غیردولتی در امر پیشگیری و مبارزه با اعتیاد.</p> <p>۸ - تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی بیماران روانی مزمن با پوشش حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) جمعیت هدف در پایان برنامه.</p> <p>۹ - اتخاذ اقدامات بازپروری جسمی و تداوم اجرای طرح ساماندهی و توانبخشی سالمندان با پوشش حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) جمعیت هدف به منظور استقلال سالمندان</p> <p>۱۰ - تهیه و تدوین طرح جامع توانمندسازی زنان خودسرپرست و سرپرست خانوار با همکاری سازمانها و نهادهای ذربط و تشکلهای غیردولتی و تصویب آن در هیأت وزیران در شش ماهه نخست سال اول برنامه.</p> <p>۱۱ - ساماندهی و توسعه مشارکتهای مردمی و خدمات داوطلبانه در عرصه بهزیستی و برنامه‌ریزی و اقدامات لازم برای حمایت از مؤسسات خیریه و غیردولتی با رویکرد بهبود فعالیت.</p> <p>ارتقاء مشارکت نهادهای غیردولتی و مؤسسات خیریه، در برنامه‌های فقرزدایی و شناسائی کودکان بی سرپرست و خانواده‌های زیر خط فقر، در کلیه مناطق کشور توسط مدیریت‌های منطقه‌ای و اعمال حمایت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی برای افراد یادشده توسط آنان و دستگاهها و نهادهای مسؤول در نظام تأمین اجتماعی با حفظ کرامت شخصی این افراد در راستای حفظ حریم خصوصی آنان</p> <p>۱۲ - افزایش مستمری ماهیانه خانواده‌های نیازمند و بی‌سرپرست و زنان سرپرست خانواده تحت پوشش دستگاههای حمایتی بر مبنای چهل درصد (۴۰٪) حداقل حقوق و دستمزد در سال اول برنامه.</p> <p>۱۳ - بازتوانی آسیب‌دیدگان اجتماعی و فراهم نمودن زمینه بازگشت آنها به جامعه.</p> <p>۱۴ - تهیه طرح ملی مبارزه با مواد مخدر و روانگردان براساس محورهای ذیل:</p> <p>الف - پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر و قاچاق آن با استفاده از تمامی امکانات و توانمندیهای ملی.</p> <p>ب - در اولویت قراردادن استراتژی کاهش آسیب و خطر، کار درمانی، آموزش مهارتهای زندگی سالم، روان‌درمانی، درمان اجتماع‌مدار معتادان و بهره‌گیری از سایر یافته‌های علمی و تجارت جهانی در اقدامها و برنامه ریزیهای عملی.</p> <p>ج- جلوگیری از ترویج الگوی مصرف و استفاده از مواد مخدر بالاخص داروهای شیمیایی و صنعتی.</p>		
<p>شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی</p> <p>شورای برنامه ریزی حقوقی و</p>	<p>خانواده / آسیبهای اجتماعی / امنیت / تشکلهای</p>	<p>الحاقی</p>	<p>تبصره - تأمین آزادی و امنیت لازم برای رشد تشکلهای اجتماعی در زمینه صیانت از حقوق کودکان و خانواده.</p>	<p>دولت نسبت به تهیه و تدوین « سند ملی امنیت بانوان و کودکان در روابط اجتماعی» با مشارکت و برنامه‌ریزی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، قوه قضائیه، سازمان بهزیستی کشور، شهرداری، وزارت کشور، شورای عالی استانها، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، وزارتخانه‌های</p>	<p>ماده ۲۲۷</p>

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی توسط دولت در طول سالهای برنامه اقدام قانونی به عمل آورد.				قضایی
ماده ۲۰	ک - شهریه دانشجویان جانباز بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف مستقل معاونت تأمین شود..	تبصره ۷ - وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ، موظف است امکانات مناسبی برای ارتقاء شرایط زندگی دانشجویان از طریق بهبود کیفیت خوابگاهها فراهم ساخته و فضای فرهنگی و ورزشی همچون سالن ورزشی ، کتابخانه ، خدمات فرهنگی ، مشاوره، دوره های آموزشی و... را به تناسب جنسیت در خوابگاههای دانشجویان مهیا نماید. ضمناً لزوم نظارت و پایش آسیب های مترتب بر خوابگاهها بصورت مستمر انجام پذیرد. تبصره ۸ - به منظور هدایت سرمایه انسانی و اجتماعی دانشجویان در جهت تقویت بازار کار ضروریست وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری با همکاری دستگاههای مرتبط زمینه شکل گیری ، تقویت و توسعه تشکل های غیر دولتی دانشجویی را فراهم سازد.	الحاقی	خانواده / آسیبهای اجتماعی / خوابگاههای دانشجویی	شورای برنامه ریزی آموزش
	ط - در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضائی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان قوه قضائیه مکلف به انجام موارد زیر است...	ط- در راستای ارتقاء بازدارندگی و جنبه اصلاحی مجازات حبس، اصلاح محیط زندانها انجام اقداماتی نظیر متناسب سازی تجهیزات و اماکن داخل زندان، از جمله فضای سلولها با موازین بهداشتی و علمی، و دسترس پذیر نمودن تجهیزات و اماکن داخل زندان با لحاظ نوع معلولیت زندانیان، طبقه بندی زندانیان و بازداشت شدگان بر اساس سابقه و نوع جرایم ارتكابی، سن، تفکیک متهمان از محکومان در بازداشت گاههای موقت در شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت.	اصلاح		شورای برنامه ریزی حقوقی و قضایی
ماده ۲۱۱	ط - در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضائی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان قوه قضائیه مکلف به انجام موارد زیر است ... ۲- تسهیل در احقاق حق افراد نیازمند مورد تأیید دستگاههای حمایتی در پروندههای قضائی و تمهید ساز و کار مناسب برای استفاده این افراد در موارد ضروری از وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری از طریق کانونهای مربوطه،	۲-انجمن حمایت از زندانیان مکلف است خانواده های زندانیان و معدومین نیازمند را شناسایی کرده و پس از انجام هماهنگی های لازم با دستگاههای ذیربط، این خانواده ها را جهت بهره مندی از خدمات نهادهای حمایتی معرفی نمایند.	الحاقی	خانواده / آسیبهای اجتماعی / زنان زندانی / مادران/اعتیاد / خانواده های زندانیان / توانمند سازی / مهد کودکها / آموزش / حرفه آموزی	شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری ، اشتغال
	ن - سازمان زندانها و	۳- کمیته امداد مکلف است با همکاری دادگستری خانواده های نیازمند معدومین و زندانیان متهم و	اصلاح		شورای برنامه ریزی آموزش

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی			<p>محکوم واجد شرایط را تحت پوشش خود قرار داده و تا شش ماه پس از آزادی زندانیان ، خدمات حمایتی خود را به خانواده های آنان ارائه دهد.</p>	<p>اقدامات تأمینی و تربیتی مکلف است با همکاری... ۱- با رویکرد ارتقاء</p>	
		الحاقی	<p>۴- فراهم آوردن دسترسی محکومان و بازداشت- شدگان به منابع اطلاع رسانی، علمی، فرهنگی و آموزشی متناسب با علایق و تخصص آنهاو همچنین فعالیتهای ورزشی با همکاری وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی وزارت ورزش وجوانان و سایر دستگاههای ذی ربط ۵- بهبود وضعیت اسکان و نگهداری و خدمات دهی موثر به زندانیان ۶- ایجاد سازوکارهای حقوقی و تمهیدات لازم به منظور بهبود شرایط زندگی محکومان، معدومان و خانواده های آنان تبصره ۱: فراهم آوردن امکان ملاقات ادواری با خانواده و دوستان برای محکومان و بازداشت- شدگان و امکان ملاقات خانوادگی محرمانه و زناشویی در اماکن اختصاصی تعیین شده در محل زندان برای محکومان متأهل تبصره ۲: اتخاذ تمهیدات قانونی و ترتیبات اجرایی خاص در خصوص شرایط نگهداری و سپری نمودن دوران محکومیت برخی از محکومین زن» تبصره ۳: اولویت درصد قابل توجهی از ظرفیت پذیرش نهادهای مجری آیین نامه اجرایی ماده ۷۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۳ برای زنان زندانی بالاخص زنانی که دارای فرزند زیر ۲ سال ۷- سازمان بهزیستی مکلف است با همکاری دادگستری برای کودکان زنان زندانی مهد کودکهای شبانه روزی در جوار زندانها احداث نماید ۸- سازمان بهزیستی مکلف است با همکاری دادگستری معلولین ذهنی و جسمانی اعضای خانواده زندانیان و معدومین نیازمند را تحت پوشش خود قرار دهد ۹- تقویت، توسعه و فعال سازی مراجع حل اختلاف در اماکن حبس و بازداشت و پیش بینی تمهیدات لازم جهت ادامه روند بازاجتماعی شدن بعد از خروج محکومان از طریق توسعه مراکز ارائه خدمات بعد از خروج ۱۰- بهینه سازی فضاهای فیزیکی با اولویت توسعه کانونهای اصلاح و تربیت ۱۱- با توجه به شرایط و نیازهای خاص زنان افزایش یک و نیم برابری سرانه زنان زندانی نسبت به مردان تبصره ۱: از محل اعتبارات طرح حمایت از بزه دیدگان به همسران و فرزندان آسیب دیده زندانیان و معدومین نیازمند کمک مالی نماید. تبصره ۲: هماهنگی با وزارت اقتصاد و امور دارایی جهت پرداخت وام های بلند مدت قرض الحسنه بدون بهره جهت اشتغالزایی و تامین ودیعه مسکن خانواده های زندانیان و معدومین از طریق بانکهای عامل تبصره ۳: فراهم آوردن امکان مهارت</p>	<p>بازدارندگی و جنبه اصلاحی مجازات حبس، اصلاح محیط زندانها از طریق اقداماتی نظیر طبقه بندی زندانیان و بازداشت شدگان براساس سابقه و نوع جرائم ارتكابی، تفکیک متهمان از محکومان در بازداشتگاههای موقت در شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت ۲- آموزش زندانیان واجد شرایط با همکاری وزارت آموزش و پرورش ۳- رفع مشکل معیشتی خانواده های زندانیان بی بضاعت با همکاری کمیته امداد امام خمینی(ره)، سازمان بهزیستی و سایر نهادهای ذی ربط ۴- معرفی زندانیان نیازمند اشتغال به مراجع ذی ربط پس از آزادی</p>	

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
			<p>آموزی، حرفه آموزی و اشتغال‌زایی و درآمد زایی در طول دوران حبس با همکاری دستگاههای ذی‌ربط و همچنین ارائه خدمات مشابه به خانواده های زندانیان و معدومین نیازمند بصورت رایگان</p> <p>۱۲- معرفی زندانیان نیازمند اشتغال به مراجع ذی-ربط پس از آزادی و فراهم آوردن امکان استفاده آنها از وامهای خوداشتغالی و حرفه آموزی</p> <p>۱۳- سازمان بیمه سلامت ایرانیان مکلف است خانواده زندانیان و معدومین و زندانیان آزاد شده نیازمند را بصورت رایگان تحت پوشش خدمات بیمه ای خود قرار دهد</p>		
<p>شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد</p> <p>شورای برنامه ریزی مسکن و شهر سازی و عمران شهری و ساماندهی حاشیه نشینی</p>	<p>خانواده / آسیبهای اجتماعی / مسکن / سکونتگاههای غیر رسمی</p>	<p>الحاقی</p> <p>اصلاح</p> <p>اصلاح</p>	<p>الف - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مکلف است نسبت به احصاء مناطق ویژه نیازمند بهسازی و نوسازی در بافتهای فرسوده و دسته‌بندی طرحهای واقع در این مناطق، با اولویت: ...</p> <p>۳- حمایت از ایجاد و بهره‌گیری از مشارکت تشکل‌ها، انجمن‌ها و گروههای خیر مسکن‌ساز برای اقشار آسیب‌پذیر بویژه برای زنان سرپرست خانوار</p> <p>ب - دستگاههای اجرائی ذی‌ربط موظفند به منظور افزایش بهره‌وری و استحصال زمین نسبت به احیاء بافتهای فرسوده و نامناسب روستایی اقدام نمایند.</p> <p>ج - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند ...</p> <p>تبصره - دادن یارانه کارمزد تسهیلات مسکن به سازندگان (بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی) واحدهای مسکونی ارزان قیمت و استیجاری در چارچوب ضوابط و استانداردهای مصوب در شهرهای کوچک و متوسط و کلیه روستاهای کشور برای گروههای کم‌درآمد،</p>	<p>الف - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مکلف است نسبت به احصاء مناطق ویژه نیازمند بهسازی و نوسازی در بافتهای فرسوده و دسته‌بندی طرحهای واقع در این مناطق، با اولویت: ...</p> <p>ب - دستگاههای اجرائی ذی‌ربط موظفند به منظور افزایش بهره‌وری و استحصال زمین نسبت به احیاء بافتهای فرسوده و نامناسب روستایی اقدام نمایند.</p> <p>ج - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند با اعمال سیاستهای تشویقی و در چهارچوب قانون حمایت از احیاء بافتهای فرسوده از اقدامات بخش غیردولتی برای احیاء و بازسازی بافتهای فرسوده در قالب بودجه مصوب حمایت نمایند.</p>	<p>ماده ۱۷۱</p>

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
		کارگران، کارمندان و زنان سرپرست خانوار.			
	د- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند هر سال در طول برنامه حداقل ده درصد (۱۰٪) از بافتهای فرسوده شهری را احیاء و بازسازی نمایند تسهیلات و بودجه مورد نیاز همه ساله با پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی در بودجه عمومی پیش بینی و در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها یا مجریان طرحهای نوسازی با معرفی شهرداری قرار خواهد گرفت.	د- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها موظفند هر سال در طول برنامه حداقل ده درصد (۱۰٪) از بافتهای فرسوده شهری را احیاء و بازسازی نمایند تسهیلات و بودجه مورد نیاز همه ساله با پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی در بودجه عمومی پیش بینی و در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها یا مجریان طرحهای نوسازی با معرفی شهرداری قرار خواهد گرفت.	اصلاح		
	د- وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها ... تبصره - دولت موظف است حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از منابع، اعتبارات و تسهیلات اعطائی برای بخش مسکن اعم از طرحهای مسکن مهر، مسکن جوانان و نیازمندان و مانند آن را به اجرای طرحهای مذکور در محدوده بافتهای فرسوده شهری اختصاص دهد.	تبصره - دولت موظف است حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از منابع، اعتبارات و تسهیلات اعطائی برای بخش مسکن اعم از طرحهای مسکن مهر، مسکن جوانان و نیازمندان و مانند آن را به اجرای طرحهای مذکور در محدوده بافتهای فرسوده شهری اختصاص دهد.	اصلاح		
		۴- ارتقای امنیت و بهبود کیفیت وضعیت زنان در ساختارهای شهری ، همچنین در سکونتگاههای غیررسمی وبافت های حاشیه شهرها	الحاقی		
ماده ۱۹	الف - در راستای تحقق بند (۸) سیاستهای کلی ابلاغی و با هدف ارتقاء کیفی سه حوزه دانش،	۱۰- برنامه ریزی جهت تدوین برنامه های آموزشی ارتقاء سلامت جسمانی و روانی دانش آموزان مبتنی بر آموزه های دینی و قرآنی	اصلاح	خانواده / آموزش رسمی / آموزش غیر رسمی / ورزش /	شورای برنامه ریزی آموزش

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده	امکانات و فضای آموزشی			<p>مهارت و تربیت اسلامی به دولت اجازه داده می‌شود برنامه تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش کشور را در چهارچوب قوانین موضوعه و با رعایت اولویتهای ذیل تدوین نماید و پس از تصویب در هیأت وزیران به اجراء درآورد:</p> <p>...</p> <p>۱۰- برنامه ریزی جهت تدوین برنامه‌های آموزشی ارتقاء سلامت جسمانی و روانی مبتنی بر آموزه‌های دینی و قرآنی</p>	
		اصلاح	۱۲- بهره‌برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی دانش‌آموزان بویژه برای دختران	<p>الف - در راستای تحقق بند (۸) سیاستهای کلی ابلاغی و با هدف</p> <p>...</p> <p>۱۲- بهره‌برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی دانش‌آموزان</p>	
		اصلاح	۱۳- افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش‌آموزان و توزیع مناسب آن با توجه به نیازهای خاص سلامتی دختران و پسران	<p>الف - در راستای تحقق بند (۸) سیاستهای کلی ابلاغی و با هدف</p> <p>...</p> <p>۱۳- افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش‌آموزان</p>	
		اصلاح	۱۶- ایجاد تعامل آموزشی سازنده با دیگر کشورها و مجامع بین‌المللی مانند یونسکو، آیسسکو و یونیوک <p>د - وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصتهای عادلانه آموزشی و نیاز مناطق به ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته و رفع محرومیت آموزشی، نسبت به آموزش از راه دور و رسانه‌ای و تأمین هزینه‌های تغذیه، رفت و آمد، بهداشت و سایر امور مربوط به مدارس شبانه‌روزی اقدام نماید.</p>	<p>الف - در راستای تحقق بند (۸) سیاستهای کلی ابلاغی و با هدف</p> <p>...</p> <p>۱۶- ایجاد تعامل آموزشی سازنده با دیگر کشورها و مراکز بین‌المللی مانند یونسکو، آیسسکو و یونیوک</p> <p>د - وزارت آموزش و پرورش موظف است</p>	

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
				<p>به منظور تضمین دسترسی به فرصتهای عادلانه آموزشی به تناسب جنسیت و نیاز مناطق به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته و رفع محرومیت آموزشی، نسبت به آموزش از راه دور و رسانه‌ای و تأمین هزینه‌های تغذیه، رفت و آمد، بهداشت و سایر امور مربوط به مدارس شبانه‌روزی اقدام نماید.</p>	
		الحاقی	<p>۱۷- اجباری کردن آموزش تا پایان دوره راهنمایی، به تناسب تأمین امکانات و به تدریج در مناطق اعلام شده از طرف آموزش و پرورش به طوری که در پایان برنامه ششم این امر محقق گردد</p> <p>۱۸- ارائه برنامه جامع آموزش حقوق شهروندی، حقوق خانواده و حقوق کودک با هدف افزایش تاب آوری فردی و اجتماعی</p> <p>۱۹- بستر سازی و ایجاد انگیزه لازم برای توجه بیشتر دانش آموزان و معلمان به ارتقای سلامت و تندرستی با هدف گسترش فرهنگ سلامت</p> <p>۲۰- تدوین برنامه جامع حمایتی جهت توانمند سازی فرهنگیان و دانش آموزان آسیب پذیر بویژه زنان و دختران بعد از بند و</p> <p>ز - فراهم کردن امکانات مناسب برای رفع محرومیت آموزشی از طریق گسترش مدارس شبانه‌روزی، روستا مرکزی و خوابگاههای مرکزی، آموزش از راه دور و رسانه‌ای و تأمین تغذیه، آمدوشد و بهداشت دانش آموزان و سایر هزینه‌های مربوط به مدارس شبانه‌روزی و نیز ایجاد و گسترش اماکن و فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی به تناسب جنسیت و تهیه و اجرای برنامه‌های لازم برای گسترش آموزش پیش‌دبستانی و آمادگی به ویژه در مناطق دوزبانه.</p> <p>ح- وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصتهای برابر آموزشی در راستای هدایت حس کرامت شخصیت انسانی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، گسترش دانش، مهارت و ارتقاء بهره‌وری سرمایه‌های انسانی به ویژه برای دختران و توسعه کمی و کیفی آموزش عمومی اقدام‌های لازم را</p>	<p>الف - در راستای تحقق بند (۸) سیاستهای کلی ابلاغی و با هدف ...</p>	

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
		به انجام برساند ط - پیش بینی تسهیلات و امکانات لازم برای نوسازی، مقاوم سازی و استاندارد و متناسب نمودن فضاهای آموزشی، به ویژه مدارس دخترانه و تنظیم سازوکارهای حمایتی از خیرین مدرسه ساز.			
ماده ۱۳۴	به منظور اعمال صرفه جویی، تشویق و حمایت از مصرف کنندگان در راستای منطقی کردن و اصلاح الگوی مصرف انرژی و برق، حفظ ذخایر انرژی کشور و حفاظت از محیط زیست به وزارتخانه های نیرو، نفت و صنایع و معادن اجازه داده می شود براساس دستورالعملی که حداکثر تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای اقتصاد می رسد نسبت به اعمال مشوقهای مالی جهت رعایت الگوی مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی، تولید محصولات کم مصرف و با استاندارد بالا اقدام نمایند ...	تبصره ۴- وزارت خانه های نیرو ، نفت و صنعت، معدن و تجارت ، سازمان صدا و سیما و آموزش و پرورش مکلف هستند طی اقداماتی هماهنگ و با همکاری سایر دستگاههای مرتبط ، آموزش مدیریت مصرف منابع را جهت کاهش اعتبارات هزینه ای دولت ، در سطح مدارس و خانواده های روستایی کشور به اجرا دریاورند تبصره ۵- کلیه دستگاههای اجرایی ذیربط با همکاری رسانه های دولتی و سازمان صدا و سیما ، مکلف به اجرای برنامه های آموزشی بدون دریافت وجه موضوع تبصره ۴ این ماده قانونی می باشند	الحاقی	خانواده / آموزش عمومی / آموزش پرسنلی	شورای برنامه ریزی آموزش شورای برنامه ریزی انرژی
ماده ۱۸	دولت به منظور گسترش حمایتهای هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری اقدامات زیر را انجام دهد ... ک - ایجاد ساز و کارهای مناسب و مبتنی بر عدالت جنسیتی برای افزایش سهم مشارکت انجمن های علمی-نخبگان و استعداد های برتر در تصمیم سازیها و مدیریت کشور	ک - ایجاد ساز و کارهای مناسب و مبتنی بر عدالت جنسیتی برای افزایش سهم مشارکت انجمن های علمی-نخبگان و استعداد های برتر در تصمیم سازیها و مدیریت کشور	اصلاح	زنان / افزایش سهمیه مدیریت / افزایش سهم انجمن های نخبگان	شورای برنامه ریزی، علم و فناوری
ماده ۱۸۱	به منظور ارتقاء نظام برنامه ریزی کشور با لحاظ	به منظور ارتقاء نظام برنامه ریزی کشور با لحاظ نمودن دو اصل آمایش سرزمین و پایداری	اصلاح	زنان / آثار توسعه بر	شورای برنامه ریزی

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	نمودن دو اصل آمایش سرزمین و پایداری محیطی در کلیه فعالیتهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاریهای ملی و استانی، ایجاد هماهنگی بخشی، منطقه‌ای و رعایت عدالت در توزیع منابع و فرصتها، توسعه متوازن مناطق، ارزیابی آثار توسعه بر تحقق عدالت جنسیتی، ارتقاء توانمندیهای مدیریتی استانها و انتقال اختیارات اجرائی به استانها و تمرکز امور حاکمیتی در مرکز، ساز و کارها و شاخصهای لازم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	محیطی در کلیه فعالیتهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاریهای ملی و استانی، ایجاد هماهنگی بخشی، منطقه‌ای و رعایت عدالت در توزیع منابع و فرصتها، توسعه متوازن مناطق، ارزیابی آثار توسعه بر تحقق عدالت جنسیتی، ارتقاء توانمندیهای مدیریتی استانها و انتقال اختیارات اجرائی به استانها و تمرکز امور حاکمیتی در مرکز، ساز و کارها و شاخصهای لازم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.		تحقق عدالت جنسیتی	آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
	تبصره ۲- معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی موظف است دستورالعمل ارزیابی آثار توسعه بر تحقق عدالت جنسیتی را تهیه کرده و به تصویب هیات وزیران برساند.		الحاقی		
	به منظور تهیه آمار و اطلاعات موردنیاز برای محاسبه شاخصهای حوزه‌های تخصصی مختلف از قبیل: ... ۱۱- اهداف توسعه هزاره (MDG). ...	۱۱- اهداف توسعه پس از ۲۰۱۵ (SDG) ...	اصلاح		شورای جمعیت شورای برنامه ریزی سیاست خارجی، تعاملات منطقه ای و بین المللی شورای برنامه ریزی آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی
ماده ۶۸	مرکز آمار ایران مکلف است پس از دریافت شناسنامه شاخصها، نسبت به عملیاتی کردن برنامه اجرائی مربوط شامل طرحهای آمارگیری، پایگاه اطلاعات آماری کشور، سامانه‌های اطلاعاتی - عملیاتی و زمان‌بندی اقدام کند و اعتبارات موردنیاز را حداکثر ظرف شش ماه تهیه و به تصویب شورای عالی آمار برساند.	مرکز آمار ایران مکلف است پس از دریافت شناسنامه شاخصها که با رویکرد جنسیتی تدوین شده است، نسبت به عملیاتی کردن برنامه اجرائی مربوط شامل طرحهای آمارگیری، پایگاه اطلاعات آماری کشور، سامانه‌های اطلاعاتی - عملیاتی و زمان‌بندی اقدام کند و اعتبارات موردنیاز را حداکثر ظرف شش ماه تهیه و به تصویب شورای عالی آمار برساند.	اصلاح	زنان / آمار / شاخص ها با رویکرد جنسیتی	شورای برنامه ریزی آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی
ماده ۱۸۳	دستگاههای اجرائی مکلفند برنامه‌های عملیاتی خود را به گونه‌ای تنظیم نمایند که زمینه تحقق جهت‌گیریهای آمایش سرزمین را با نگاه جریان سازی برنامه ریزی جنسیتی فراهم آورند.	دستگاههای اجرائی مکلفند برنامه‌های عملیاتی خود را به گونه‌ای تنظیم نمایند که زمینه تحقق جهت‌گیریهای آمایش سرزمین را با نگاه جریان سازی برنامه ریزی جنسیتی فراهم آورند.	اصلاح	زنان / آمایش سرزمین	شورای برنامه ریزی آمایش و توسعه و

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	تنظیم نمایند که زمینه تحقق جهت گیریهای آمایش سرزمین را فراهم آورد.				توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی
ماده ۱۸۲	به منظور هماهنگی و نظارت بر تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای توسعه سرزمینی، « شورای آمایش سرزمین» با مسؤولیت معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و با شرح وظایف اصلی ذیل تشکیل می شود:	ب - بررسی و تصویب برنامه ها و طرحهای توسعه سرزمینی در سطوح ملی، منطقه ای و استانی با نگاه جنسیتی و نظارت بر اجرای آنها	اصلاح	خانواده / آمایش سرزمین / آثار توسعه بر حوزه زنان و خانواده	شورای برنامه ریزی و آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی
	... ب - بررسی و تصویب برنامه ها و طرحهای توسعه سرزمینی در سطوح ملی، منطقه ای و استانی و نظارت بر اجرای آنها	ج - توجه به آثار برنامه ها و طرح های توسعه سرزمین از جهت تاثیر آن بر حوزه زنان و خانواده ها	الحاقی		
ماده ۲۰۴	در راستای ارتقاء و تقویت اقتصاد و معیشت مرزنشینان با رعایت ملاحظات و تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی، دولت حمایت مالی و حقوقی لازم را از استقرار صنایع و شکل گیری تعاونیهای مرزنشینان و حق بهره برداری از زمینهای مستعد کشاورزی و استفاده حداکثری از منابع طبیعی و گردشگری در مناطق مرزی به عمل می آورد.	در راستای ارتقا و تقویت اقتصاد و معیشت مرزنشینان با رعایت ملاحظات و تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی و با رعایت ضوابط آمایش سرزمین، دولت حمایت مالی و حقوقی لازم را از استقرار صنایع و شکل گیری تعاونی های مرزنشینان و حق بهره برداری از زمینهای مستعد کشاورزی و استفاده حداکثری از منابع طبیعی و گردشگری در مناطق مرزی به عمل می آورد.	اصلاح	خانواده / آمارگیری / آمایش سرزمین	شورای برنامه ریزی و آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی
ماده ۲۳۰	ماده ۲۳۰: دولت موظف است با همکاری سازمانها و دستگاه های ذی ربط از جمله مرکز امور زنان و خانواده با هدف تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در عرصه های اجتماعی و	معاونت امور زنان و خانواده مکلف است با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و با همکاری سازمانها و دستگاه های ذی ربط با هدف تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصت ها و گسترش سطح مشارکت آنها در کشور و همچنین تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در آن و استیفاء حقوق شرعی و قانونی بانوان	اصلاح	خانواده / اصلاح قوانین / آموزش / کاهش خشونت / آمار	شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
<p>شورای برنامه ریزی حقوقی و قضایی</p> <p>شورای جمعیت</p>		<p>الحاقی</p>	<p>اقدامهای ذیل را معمول دارد:</p> <p>الف - « تدوین سند راهبردی توسعه مشارکت زنان» و هماهنگی با دستگاههای ذیربط جهت اجرای سند مذکور مشتمل بر بازنگری قوانین و مقررات، تقویت مهارت‌های زنان متناسب با نیازهای جامعه و تحولات فناوری، شناسایی و افزایش ساختارهای سرمایه‌گذاری در فرصت‌های اشتغال‌زای، توجه به ترکیب جنسیتی عرضه نیروی کار، ارتقاء کیفیت زندگی زنان و نیز افزایش باورهای عمومی نسبت به شایستگی آنان؛</p> <p>ب - تنظیم و ارائه لوایح مربوط به تحکیم نهاد خانواده جهت تصویب در مراجع ذیصلاح؛</p> <p>ج-انجام اقدامهای لازم از جمله تهیه برنامه‌های پیشگیرانه و تمهیدات قانونی و حقوقی به منظور رفع و حمایت از همه گروه‌های آسیب‌پذیر بخصوص زنان ،کودکان و نوجوانان و سالمندان در برابر مظاهر جنسیت محور خشونت؛</p> <p>د- وارد کردن رویکرد عدالت جنسیتی در</p>	<p>استیفاء حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه زمینه‌ها با تدوین و تصویب « برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده» مشتمل بر محورهای تحکیم بنیان خانواده، بازنگری قوانین و مقررات مربوطه، پیشگیری از آسیبهای اجتماعی، توسعه و ساماندهی امور اقتصادی - معیشتی با اولویت ساماندهی مشاغل خانگی برای زنان سرپرست خانوار و زنان بدسرپرست، تأمین اجتماعی، اوقات فراغت، پژوهش، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب، ارتقاء سلامت، توسعه تواناییهای سازمانهای مردم نهاد، ارتقاء توانمندیهای زنان مدیر و نخبه، توسعه تعاملات بین‌المللی، تعمیق باورهای دینی و اصلاح ساختار اداری تشکیلاتی زنان و خانواده اقدام قانونی نماید.</p>	

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
			<p>بهره‌مندی از حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در آموزش‌های رسمی و غیر رسمی و ارتقای مشارکت برابر مردان و زنان؛</p> <p>ه- مرکز آمار ایران با همکاری معاونت امور زنان و خانواده به منظور رصد وضعیت زنان و خانواده اقدام به استخراج و معرفی شاخص‌های جنسیتی نموده تا متعاقب تصویب آن در هیات دولت کلیه دستگاه‌های اجرایی جهت احصاء شاخص‌های مذکور نسبت به تولید داده‌های آماری و واره آن در آمارگیری‌های رسمی کشور مکلف به همکاری با آن مرکز باشند.</p> <p>تبصره ۱: کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف اند با هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده برنامه عملیاتی سالیانه و تکالیف قانونی این ماده را که مرتبط با وظایف قانونی آنهاست را تهیه نموده و اعتبار لازم برای انجام تکالیف فوق را در لایحه بودجه سنواتی، ذیل برنامه مربوطه پیش‌بینی نمایند.</p> <p>تبصره ۲: معاونت امور زنان و خانواده با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، موظف است به منظور اجرایی‌سازی سند راهبردی توسعه امور زنان و خانواده، ظرف مدت ۶ ماه از تصویب این قانون، نسبت به تدوین آیین‌نامه‌های مربوط از جمله نحوه تعامل و همکاری معاونت با دستگاه‌ها اقدام نموده و جهت تصویب به دولت ارائه نماید.</p> <p>تبصره ۳: معاونت امور زنان و خانواده موظف است نظارت و ارزیابی اقدامات دستگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط در این ماده را با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی سالانه اجرا و گزارش آن را به هیئت دولت اعلام نماید</p>		
<p>شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی.</p>	<p>خانواده / بهداشت و سلامت / تغذیه</p>	<p>الحاقی</p>	<p>ه- تخصیص منابع اعتباری، تسهیلات بانکی و یارانه‌ای لازم برای تولید، تأمین، توزیع و مصرف مواد غذایی ارگانیک، درجهت دستیابی خانوارهای زیر خط فقر به سبد مطلوب غذایی و اختصاص منابع لازم برای شروع و تدارک برای ترویج غذای سالم و غنی در قالب میان‌وعده غذایی بین دانش‌آموزان و خانوارهای واقع در مناطق محروم</p> <p>ز- ارتقاء عدالت توزیعی در دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی و درجهت کاهش سهم خانوارهای کم‌درآمد و آسیب‌پذیر از هزینه‌های بهداشتی و درمانی آنها و توزیع منابع و امکانات بهداشتی و درمانی آنان</p>	<p>به منظور ایجاد و حفظ یکپارچگی در تأمین، توسعه و تخصیص عادلانه منابع عمومی سلامت ...</p>	<p>ماده ۳۴</p>
<p>شورای برنامه ریزی</p>	<p>خانواده / بهداشت و سلامت /</p>	<p>اصلاح</p>	<p>وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به تدوین و استقرار نظام جامع سلامت باروری و فرزندآوری با ترویج زایمان</p>	<p>- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به تدوین و</p>	<p>ماده ۷</p>

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	استقرار نظام جامع سلامت باروری با ترویج زایمان و طبیعی، حمایت از زوج های نابارور با ایجاد حمایت های خاص نماید.	ایمن و طبیعی، حمایت از زوج های نابارور با ایجاد حمایت های خاص نماید.		حمایت از فرزند آوری / زوج های نابارور	سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی.
	- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی موظف است ساز و کار لازم را در جهت ارتقای کمی و کیفی خون و فرآورده های آن، خدمات مرکز پذیره نویسی سلول های بنیادی و اهدا کنندگان آن بعمل آورد.	وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی موظف است ساز و کار لازم را در جهت ارتقای کمی و کیفی خون و فرآورده های آن، خدمات مرکز پذیره نویسی سلول های بنیادی و اهدا کنندگان آن و نهادینه سازی استفاده از دانش و فناوری روز علم ژنتیک بعمل آورد.	اصلاح	خانواده / بهداشت و سلامت/ پذیره نویسی سلول های بنیادی	شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی.
	دولت مکلف است به منظور توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و توسعه زیرساختهای ورزشی اقدامات زیر را انجام دهد: الف - اعتبارات تملک دارائیهای سرمایه ای و هزینه ای مورد نیاز را با در نظر داشتن نیازهای ورزشی خاص زنان و مردان در مناطق مختلف کشور پیش بینی کرده و در قالب بودجه سنواتی منظور نماید	الف - اعتبارات تملک دارائیهای سرمایه ای و هزینه ای مورد نیاز را با در نظر داشتن نیازهای ورزشی خاص زنان و مردان در مناطق مختلف کشور پیش بینی کرده و در قالب بودجه سنواتی منظور نماید	اصلاح	خانواده / بهداشت و سلامت / ورزش / توسعه اماکن / زنان ایثارگر	شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی.
	ب - اعتبار مورد نیاز برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده، یارانه سود و کارمزد و یا کمکهای بلاعوض به متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی برای احداث، توسعه و تکمیل واحدهای ورزشی را در ردیف مستقل بودجه های سنواتی پیش بینی نماید. تبصره - پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه ای ممنوع است.	ج - وزارت ورزش و جوانان موظف است با همکاری کلیه دستگاههای ذیربط امکانات و فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی متعلق به خود را برای اجرای برنامه های فرهنگی، هنری و ورزشی به تناسب جنسیت طبق آیین نامه ای که در سال اول برنامه توسط وزارت ورزش تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد در اختیار متقاضیان قرار دهند. د- وزارتخانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند برنامه جامع ارتقاء ورزش مدارس، هماهنگی و انسجام و رشد و ارتقاء ورزش دانشجویی، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی سرپوشیده (با اولویت دختران) و روباز، افزایش ساعات درس تربیت بدنی، ایجاد باشگاههای ورزشی و تربیت نیروهای انسانی مورد نیاز بخش تربیت بدنی حسب مورد را تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران اجرا نمایند. ضمناً سازمان تربیت بدنی موظف است با استفاده از خدمات کارشناسان و متخصصان عالی داخلی و عنداللزوم خارجی در مراکز ستادی، اجرائی و پشتیبانی برنامه های خود را به اجرا درآورد. ه- ارائه تسهیلات ، خدمات رفاهی، تفریحی، فرهنگی و ورزشی لازم به ایثارگران به منظور حفظ کرامت و شأن و منزلت و تحکیم بنیان	الحاقی	خانواده / تامین اجتماعی / بیمه	شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی. شورای برنامه ریزی حقوقی و قضایی

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
		خانواده آنان و کاهش آسیب های روحی و روانی و ایجاد نشاط و تأمین سلامت جسمی در زنان ایثارگر به ویژه همسران جانبازان اعصاب و روان و شیمیایی و متوفی			
ماده ۲۷	دولت مجاز است نسبت به برقراری و استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی چند لایه با لحاظ حداقل سه لایه: - مساعده های اجتماعی شامل خدمات حمایتی و توانمندسازی - بیمه های اجتماعی پایه شامل مستمری های پایه و بیمه های درمانی پایه - بیمه های مکمل بازنشستگی و درمان با رعایت یکپارچگی، انسجام ساختاری، همسویی و هماهنگی بین این لایه ها در کشور اقدام نماید. آئین نامه اجرائی این ماده به تصویب هیأت وزیران می رسد.	تبصره ۱- تأمین بیمه خاص برای حمایت از زنان سرپرست خانوار و افراد بی سرپرست با اولویت کودکان بی سرپرست. تبصره ۲- گسترش حمایت های اجتماعی (تأمین اجتماعی، بیمه بیکاری، ایجاد توسعه و تقویت ساز و کارهای جبرانی، حمایت های اجتماعی از شاغلین بازار کار غیررسمی، توانبخشی معلولین و برابری فرصتها برای زنان و مردان و توانمندسازی زنان از طریق دستیابی به فرصتهای شغلی مناسب). تبصره ۳- دولت مکلف است با همکاری سازمان تأمین اجتماعی زمینه قانونی لازم را برای مادران مهیا نماید تا بتوانند فرزندان زیر ۱۸ سال را تحت پوشش بیمه ای خود قرار دهند.	الحاقی	خانواده / تأمین اجتماعی / بیمه افراد تحت تکفل زنان: بیمه های چند لایه	شورای برنامه ریزی رفاه و تأمین اجتماعی
ماده ۴۳	به منظور ساماندهی و اعتبار بخشی مراکز مشاوره متناسب با فرهنگ اسلامی - ایرانی و با تأکید بر تسهیل ازدواج جوانان و تحکیم بنیان خانواده، تأسیس مراکز و ارائه هرگونه خدمات مشاوره ای روان شناختی - اجتماعی نیازمند اخذ مجوز بر اساس آئین نامه مصوب هیأت وزیران است.	تبصره ۱: دولت موظف است کلینیک های سلامت خانواده را به عنوان محل ارائه خدمات مکمل روانشناسی، حقوقی ، پزشکی ، مذهبی و اجتماعی در شهرستانهای بالای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت تاسیس، توسعه و یا تقویت نماید. تبصره ۲- فراهم کردن حمایت های حقوقی، مشاوره های اجتماعی و مددکاری، برای دفاع از حقوق فردی، خانوادگی و اجتماعی افراد آسیب پذیر و فقرا تبصره ۳: دولت موظف است با همکاری بنیاد شهید و سازمان بهزیستی و سازمان های ذیربط نسبت به صدور مجوز به زنان ایثارگر (همسران و دختران شهدا و جانبازان و آزادگان) که دارای شرایط لازم برای تاسیس مراکز مشاوره و کلینیک های مددکاری اجتماعی در سطح کشور هستند همکاری نماید	الحاقی	خانواده / مشاوره / کلینیک سلامت	شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی.
ماده ۴۴	دولت به منظور استمرار، توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، در جهت حفظ کرامت ایثارگران با اولویت عرضه منابع مالی،	دولت به منظور استمرار، توسعه ... تبصره: به منظور حفظ کرامت و شأن و منزلت زنان ایثارگر دولت مکلف است با همکاری سازمانهای ذیربط به ایجاد مراکز استاندارد ویژه	الحاقی	زنان / فرهنگی / ارائه تسهیلات به زنان ایثارگر	شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	فرصتها، امکانات و تسهیلات و امتیازات به ایثارگران، پدر، مادر، همسر و فرزندان شهداء و همچنین جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان، اقدامات زیر را انجام می دهد ...	زنان ایثارگر سالمند و تنها اقدام نماید.			و خانواده
	ب - تأمین صددرصد (۱۰۰٪) هزینه درمانی ایثارگران شاغل و افراد تحت تکفل آنان بر عهده دستگاه اجرائی مربوطه و هزینه درمانی ایثارگران غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنان بر عهده بنیاد شهید و امور ایثارگران است.	ب- تأمین صد در صد ۱۰۰٪ هزینه درمانی ایثارگران شاغل و غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنان به دلیل ارائه خدمات یکسان بر عهده بنیاد شهید و امور ایثارگران باشد	اصلاح		
	ج - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند بیست درصد (۲۰٪) اعتبارات فرهنگی خود را در چهارچوب موافقتنامه مبادله شده با معاونت، صرف ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نمایند.	ج- کلیه دستگاههای اجرایی موظفند از بیست درصد (۲۰٪) اعتبارات فرهنگی خود که در چهارچوب موافقت نامه مبادله شده با سازمان مدیریت و برنامه ریزی صرف ترویج فرهنگ ایثار و شهادت می شود یک درصد از این اعتبارات را در زمینه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با موضوع معرفی زنان ایثارگر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس اختصاص می دهند.	اصلاح		
		ن- به منظور حفظ کرامت و منزلت زنان قربانی سلاح شیمیایی در سردشت و شهرهای جنگی که مدارک بالینی شیمیایی شدن ندارند دولت موظف است از طریق کمیسیون پزشکی، شیمیایی شدن آنان مورد بررسی و تأیید قرار دهد و متناسب با میزان شیمیایی شدن شان تحت پوشش بنیاد شهید قرار گیرند. س - کلیه همسران شاهد شاغل از کاهش ساعت کاری برخوردار می گردند. ع- به منظور تجلیل و تکریم از زنان ایثارگر کلیه همسران جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر و اعصاب و روان و شیمیایی که شدت و نوع ضایعات ناشی از مجروحیت آنان مورد تایید می باشد از حق پرستاری و همیاری برخوردار گردد	الحاقی		
ماده ۷	دولت به منظور زنده و نمایان نگه داشتن اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی حضرت امام خمینی	تبصره- توسعه و تجهیز کتابخانه های تخصصی با موضوع زنان ایثارگر و انقلاب اسلامی و دفاع مقدس	الحاقی	زنان / فرهنگی / کتابخانه تخصصی زنان	شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش،

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موارد پیشنهادی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
جوانان، زنان و خانواده	ایثارگر			<p>(ره) و مقام معظم رهبری و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تدوین الگوی توسعه اسلامی - ایرانی و سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام، از انجام پژوهشها و مطالعات بنیادی و کاربردی در عرصه فرهنگ‌سازی، آموزشی و تأسیس رشته‌های تخصصی لازم با تکیه بر علوم، فناوری و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و پایان‌نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی با موضوعاتی مرتبط با حضرت امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و ایثار و شهادت در داخل و خارج از کشور و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه‌های معتبر خارجی به آثار منتشر شده در این زمینه، در قوانین بودجه‌های سنواتی حمایت مالی می‌نماید. همچنین برای تشویق پدیدآورندگان آثار برتر علمی، فرهنگی، هنری و ادبی مرتبط و نیز چهره‌ها و شخصیت‌های انقلابی و عدالتخواه در سطح جهان به ویژه افرادی که اقدامات مؤثر در جهت ترویج اندیشه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری انجام دهند با رعایت اصل یکصد و بیست و نهم (۱۲۹) قانون اساسی نشان ملی حضرت امام (ره) و رهبری اعطاء نماید.</p>	

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
ماده ۲۰۹	به منظور تحکیم و ارتقاء امنیت اجتماعی، اخلاقی و پیشگیری و مقابله با هرگونه ناهنجاری فرهنگی و اجتماعی و اخلال در امنیت عمومی؛ الف - دولت موظف است ساز و کارهای لازم را با تأکید بر موارد زیر فراهم و اجرایی نماید: ...	به منظور تحکیم و ارتقاء امنیت اجتماعی، اخلاقی و پیشگیری و مقابله با هرگونه ناهنجاری فرهنگی و اجتماعی و اخلال در امنیت عمومی: الف: دولت موظف است ساز و کارهای لازم را با تأکید بر موارد زیر فراهم و اجرایی نماید ...	اصلاح	خانواده / فرهنگی / مقابله با ناهنجاری / حجاب عفاف	شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
	۳- بهره‌گیری و هماهنگ‌سازی اقدامات فرهنگی، آموزشی، تربیتی، تبلیغی و رسانه‌ای برای مقابله با ناهنجاریهای فرهنگی و اجتماعی	۳- اقدامات فرهنگی، آموزشی، تربیتی، تبلیغی و رسانه ای برای مقابله با ناهنجاری های فرهنگی و اجتماعی	اصلاح		
	ب - کلیه دستگاههای اجرائی موظفند اقدامات لازم را برای اجرای طرح جامع فرهنگ عفاف و حجاب معمول داشته و نسبت به متناسب‌سازی محیط خدمتی با اقتضائات جامعه اسلامی اقدام نمایند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است بر اجرای صحیح این قانون نظارت داشته باشد.	ب: کلیه دستگاه های اجرایی و نهادهای فرهنگی موظفند برای اجرای قانون راهکارهای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب (مصوب ۱۳۸۴) براساس دستورالعمل قانون یادشده اقدامات لازم را انجام دهند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است بر اجرای صحیح این قانون نظارت داشته باشد	اصلاح		
ماده ۱۱	سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مجاز است: ب - از راه‌اندازی موزه‌های تخصصی به ویژه موزه‌های دفاع مقدس و شهدا توسط مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی و بخش خصوصی حمایت مالی نماید.	ب - از راه‌اندازی موزه‌های تخصصی به ویژه موزه‌های دفاع مقدس	اصلاح	زنان / فرهنگی آموزه زنان ایثارگر	شورای برنامه ریزی میراث فرهنگی و گردشگری شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
	تبصره - حمایت مالی از مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی و بخش خصوصی. جهت راه‌اندازی موزه‌های تخصصی و موزه‌های دفاع مقدس و شهدا به ویژه موزه تخصصی زنان و انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و زنان	تبصره - حمایت مالی از مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی و بخش خصوصی. جهت راه‌اندازی موزه‌های تخصصی و موزه‌های دفاع مقدس و شهدا به ویژه موزه تخصصی زنان و انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و زنان	الحاقی		
ماده ۳ تبصره ۲- طراحی، تولید، توزیع و صدور دستورات فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و صنایع دستی به ترویج و گسترش فرهنگ اسلامی -	تبصره ۲- دستگاههای اجرایی مرتبط موظفند در طراحی ، تولید ، توزیع و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری، رسانه ای و صنایع دستی به ترویج و گسترش فرهنگ اسلامی -	اصلاح	زنان / فرهنگی / زنان ایثارگر	شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش،

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	خدمات و محصولات فرهنگی، هنری و سینمایی، رسانه‌ای، صنایع دستی که موجب ترویج فرهنگ برهنگی، بدحجابی و بی‌حجابی و ابتذال باشند، ممنوع است.	ایرانی بپردازند.			جوانان، زنان و خانواده
		تبصره ۳- به منظور تعمیق ارزشهای دینی و ترویج فرهنگ مقاومت ، ایثار و شهادت ، دولت با همکاری سازمان های ذیربط نسبت به نشر آثار ارزشهای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس به ساخت یادمان ها، سردیس ها و تندیس زنان ایثارگر اقدام نماید.	الحاقی		
ماده ۸۰	به دولت اجازه داده می‌شود در راستای ایجاد اشتغال پایدار، توسعه کارآفرینی، کاهش عدم تعادل منطقه‌ای و توسعه مشاغل نو اقدامهای زیر را انجام دهد:	ح - گسترش کسب و کار خانگی و مشاغل از راه دور و طرحهای اشتغالزای بخش خصوصی و تعاونی به ویژه در گروه های جمعیتی و مناطق جغرافیایی با نرخ بیکاری بالاتر از متوسط نرخ بیکاری کشور ط - حقوق بنیادین کار (آزادی انجمنها و حمایت از حق تشکلهای مدنی روابط کار، حق سازماندهی و مذاکره دسته‌جمعی، تساوی مزدها برای زن و مرد در مقابل کار هم‌ارزش، منع تبعیض در اشتغال و حرفه، رعایت حداقل سن کار، ممنوعیت کار کودک، رعایت حداقل مزد متناسب با حداقل معیشت). ی- حمایت مالی از کارآفرینان ایثارگر (همسران و دختران شهدا و ایثارگران انقلاب اسلامی و دفاع مقدس) را در اولویت تسهیلات از صندوق حمایت از زنان کارآفرین قرار دهد. ک- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است با همکاری معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و تشکل های مدنی برنامه آموزش توانمند سازی بهینه اقتصادی و اشتغال پایدار روستایی را با هدف بهره وری از ظرفیت نیروی انسانی روستا تهیه و اجرا نماید	الحاقی	خانواده/ مشارکت اقتصادی / حقوق و دستمزد / زنان روستایی	شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد
ماده ۱۴۳	... ز - ترویج استفاده از کودهای آلی و زیستی (ارگانیک) در سطح مزارع و باغهای کشور حدافل در سقف یارانه سال آخر برنامه چهارم و افزایش میزان مصرف این گونه کودها به سی و پنج	ز - تولید و ترویج استفاده از کودهای آلی و زیستی (ارگانیک) در سطح مزارع و باغهای کشور به منظور تولید محصول سالم و استفاده کمتر از کودهای شیمیایی با بهره گیری از ظرفیت زنان روستایی و عشایری	اصلاح	زنان / مشارکت اقتصادی / زنان روستایی و عشایر	شورای برنامه ریزی کشاورزی شورای برنامه ریزی توانمندسازی

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاقی بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	درصد (۳۵٪) کل کودهای مصرفی در پایان برنامه				عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد
		ح- حمایت از گسترش کشاورزی خانوادگی با بهره گیری از منابع مالی خرد	الحاقی		
	دولت مکلف است به منظور بهبود وضعیت روستاها در زمینه سیاستگذاری، برنامه ریزی، راهبری، نظارت و هماهنگی دستگاههای اجرائی، ارتقاء سطح درآمد و کیفیت زندگی روستائیان و کشاورزان و کاهش نابرابری های موجود بین جامعه روستایی، عشایری و جامعه شهری، حمایت لازم را از اقدامات زیر به عمل آورد:		اصلاح		شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد
	...				شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری، اشتغال
ماده ۱۹۴	ز - ساماندهی و استقرار فعالیتهای کارآفرینی و اشتغالزای کوچک و متوسط تولید و خدماتی در مناطق روستایی از طریق ارائه مشوقهای مالی و اعتباری و اعتباری ...	ز - ساماندهی و استقرار فعالیتهای کارآفرینی و اشتغالزای کوچک و متوسط تولید و خدماتی در مناطق روستایی مالی و اعتباری با اولویت خانواده های روستایی و عشایر	اصلاح	خانواده / مشارکت اقتصادی / زنان روستایی / آموزش / ورزش	شورای برنامه ریزی میراث فرهنگی و گردشگری
		ح - حمایت مالی جهت توسعه اشتغال خانوارهای روستایی و عشایر	الحاقی		شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده
	ع - پیش بینی مکانهای ورزشی برای جامعه روستایی	ع - ایجاد مکانها و امکانات ورزشی مناسب برای دختران و پسران جامعه روستایی	اصلاح		شورای برنامه ریزی کشاورزی
		ص - دولت مکلف است به منظور ارتقای سطح دانش، بینش و مهارت های اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و بهداشتی ، توسعه کسب و کار و تسهیل دسترسی زنان روستایی و عشایر به منابع مالی و اعتباری اقدام به راه اندازی مراکز ثابت و سیار آموزش و توانمندسازی بانوان در روستاهای بالای ۱۰۰ خانوار نماید.	الحاقی		
ماده ۳۹	به منظور توانمندسازی افراد و گروههای نیازمند به ویژه زنان سرپرست خانوار و معلولان نیازمند با تأکید بر برنامه های اجتماع محور و خانواده محور، کرامت مدار، با استفاده از منابع بودجه عمومی دولت و کمک های مردمی اقدامات زیر توسط دولت انجام می شود:		اصلاح	خانواده / آسیبهای اجتماعی / توانمند سازی	شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری ، اشتغال شورای برنامه ریزی و آمایش و توسعه و توازن

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موارد پیشنهادی	اصلاح یا الحاق بند/تبصره	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	استفاده از منابع بودجه عمومی دولت و کمکهای مردمی اقدامات زیر توسط دولت انجام می شود:				منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی
	الف - طراحی نظام سطح بندی خدمات حمایتی و توانمندسازی متناسب با شرایط بومی، منطقه ای و گروههای هدف حداکثر تا پایان سال اول برنامه و فراهم نمودن ظرفیتهای لازم برای استقرار نظام مذکور در طول برنامه	الف - طراحی نظام سطح بندی خدمات حمایتی و توانمندسازی متناسب با شرایط بومی، منطقه ای و گروههای هدف با رعایت تعادل جنسیتی ، حداکثر تا پایان سال اول برنامه و فراهم نمودن ظرفیتهای لازم برای استقرار نظام مذکور در طول برنامه	اصلاح		شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی
	ب - اجرای برنامه های توانمندسازی حداقل سالانه ده درصد (۱۰٪) خانوارهای تحت پوشش دستگاههای سالمندان و معلولین ذهنی، توانمند شده و خروج آنان از پوشش حمایتی مستقیم	ب - اجرای برنامه های توانمندسازی حداقل سالانه بیست درصد (۲۰٪) خانوارهای تحت پوشش دستگاههای حمایتی	اصلاح		شورای برنامه ریزی مسکن و شهر سازی و عمران شهری و ساماندهی حاشیه نشینی

تنفیذ برخی احکام قانون برنامه پنجم توسعه

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
<p>شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری ، اشتغال</p> <p>شورای برنامه ریزی آمایش و توسعه و توازن منطقه ای و ساماندهی داده های مکانی</p> <p>شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی</p> <p>شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد</p> <p>شورای برنامه ریزی مسکن و شهر سازی و عمران شهری و ساماندهی حاشیه نشینی</p>	<p>خانواده / آسیبهای اجتماعی / تامین اجتماعی / توانمند سازی / حمایتی</p>	<p>ج - تأمین حق سرانه بیمه اجتماعی زنان سرپرست خانوار نیازمند، افراد بی سرپرست و معلولین نیازمند در طول سال های اجرای برنامه؛</p> <hr/> <p>د - معافیت افراد تحت پوشش سازمان ها و نهادهای حمایتی از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای کلیه واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنها فقط برای یک بار</p>	<p style="text-align: center;">ماده ۳۹</p>
<p>شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری ، اشتغال</p>	<p>خانواده / مشارکت اقتصادی / حرفه آموزی</p>	<p>دولت مکلف است به منظور گسترش شایستگی حرفه ای از طریق افزایش دانش و مهارت با نگرش به انجام کار واقعی در محیط، اصلاح هرم تحصیلی نیروی کار و ارتقاء و توانمندسازی سرمایه های انسانی، کاهش فاصله سطح شایستگی نیروی کار کشور با سطح استاندارد جهانی و ایجاد فرصتهای جدید شغلی و حرفه ای برای جوانان و ارتقاء جایگاه آموزشهای فنی و حرفه ای برای نظام آموزش فنی و حرفه ای و علمی - کاربردی کشور اعم از رسمی، غیررسمی و سازمان نیافته، ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون در محورهای زیر سازوکارهای لازم را تهیه و با پیش بینی الزامات مناسب اجراء کند:</p> <p>الف - استمرار نظام کارآموزی و کارورزی در آموزشهای رسمی متوسطه و عالی، غیررسمی فنی و حرفه ای و علمی - کاربردی. ب - فراهم سازی ارتقاء مهارت در کشور از طریق اعطاء تسهیلات مالی با نرخ ترجیحی و تأمین فضاهای فیزیکی و کالبدی با شرایط سهل و زمینه سازی حضور فعال و مؤثر بخش غیردولتی در توسعه آموزشهای رسمی و غیررسمی مهارتی و علمی - کاربردی کشور.</p> <p>ج - افزایش و تسهیل مشارکت بهره برداران از آموزش فنی و حرفه ای در بخشهای دولتی و غیردولتی.</p> <p>د - هماهنگی در سیاستگذاری و مدیریت در برنامه ریزی آموزشهای فنی و حرفه ای کشور به عنوان یک نظام منسجم و پویا متناسب با نیاز کشور. ه - کاربست چهارچوب صلاحیتهای حرفه ای ملی به صورت منسجم برای ارتباط صلاحیتهای، مدارک و گواهینامه ها در سطوح و انواع مختلف در حوزه حرفه و شغل در جهت به رسمیت شناختن یادگیری مادام العمر و تعیین شایستگی های سطوح مختلف مهارتی. و - نیازسنجی و برآورد نیروی انسانی کاردانی مورد نیاز و صدور مجوز لازم و حمایت به منظور تأسیس و توسعه مراکز آموزش دوره های کاردانی در بخش خصوصی و تعاونی و ایجاد ظرفیتهای مورد نیاز تا سال چهارم برنامه.</p> <p>ز - تبه بندی مراکز آموزشهای فنی و حرفه ای رسمی و غیررسمی بر</p>	<p style="text-align: center;">ماده ۲۱</p>

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	اساس شاخصهای مدیریت اجرائی، فرآیند یاددهی - یادگیری، نیروی انسانی، تحقیق و توسعه منابع و شاخص پشتیبانی فراگیران.		
ماده ۷۸	دولت موظف است در جهت حمایت از تولیدات داخلی، کالاها و خدمات موردنیاز خود را با اولویت از تولیدکنندگان داخلی خرید نماید.	خانواده / مشارکت اقتصادی	شورای برنامه ریزی رشد، سرمایه گذاری ، اشتغال شورای برنامه ریزی تجارت خارجی و روابط اقتصادی بین الملل
ماده ۴۲-	دولت مجاز است خانوادههایی را که سرپرست آنها تحت پوشش هیچ‌گونه بیمه‌ای نیست، تحت پوشش مقررات عام تأمین اجتماعی قرار دهد.	خانواده / تامین اجتماعی / بیمه سرپرست خانوار	شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی
ماده ۳۸-	<p>به منظور توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت، دستیابی به پوشش فراگیر و عادلانه خدمات سلامت و کاهش سهم مردم از هزینه‌های سلامت به سی درصد (۳۰٪) از طرق مختلف مانند اصلاح ساختار صندوقها، مدیریت منابع، متناسب نمودن تعرفه‌ها، استفاده از منابع داخلی صندوقها و در صورت لزوم از محل کمک دولت در قالب بودجه سنواتی و در طول برنامه اقدامات زیر انجام می‌شود:</p> <p>الف - دولت مکلف است ساز و کارهای لازم برای بیمه همگانی و اجباری پایه سلامت را تا پایان سال اول برنامه تعیین و ابلاغ نموده و زمینه‌های لازم را در قالب بودجه‌های سنواتی برای تحت پوشش قرار دادن آحاد جامعه فراهم نماید.</p> <p>ب - به دولت اجازه داده می‌شود بخشهای بیمه‌های درمانی کلیه صندوقهای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور را در سازمان بیمه خدمات درمانی ادغام نماید. تشکیلات جدید « سازمان بیمه سلامت ایران» نامیده می‌شود. کلیه امور مربوط به بیمه سلامت در این سازمان متمرکز می‌شود. اساسنامه سازمان بیمه سلامت ایران با پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.</p> <p>...</p>	خانواده / تامین اجتماعی / بیمه سلامت	شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی
ماده ۲۸	<p>الف - به منظور فراهم نمودن شرایط رقابتی و افزایش کارآمدی بیمه‌های اجتماعی و جلوگیری از ایجاد هرگونه انحصار یا امتیاز ویژه برای صندوقهای بازنشستگی اعم از خصوصی، عمومی، تعاونی و یا دولتی اجازه داده می‌شود صندوقهای بازنشستگی خصوصی با رعایت تضمین حقوق بیمه‌شدگان و بازنشستگان صندوق مربوطه حداقل به مدت ده سال بر اساس آئین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد ایجاد گردد. ب - کلیه بیمه‌شدگان به استثناء کادر نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات می‌توانند با رعایت اصول و الزامات محاسبات بیمه‌ای نسبت به تغییر صندوق بیمه‌ای خود به سایر صندوقها از جمله صندوقهای موضوع بند (الف) این ماده اقدام نمایند. ضوابط تغییر صندوق و نقل و انتقال حق بیمه و سوابق بیمه‌ای بین صندوقهای موضوع این بند در آئین‌نامه مربوطه تعیین می‌گردد.</p> <p>ج - صاحبان حرف و مشاغل آزاد مشمول قوانین و مقررات تأمین اجتماعی هستند.</p> <p>د - کلیه اتباع خارجی مقیم کشور، موظف به دارا بودن بیمه‌نامه برای پوشش حوادث و بیماریهای احتمالی در مدت اقامت در ایران می‌باشند. تعیین میزان</p>	خانواده / تامین اجتماعی / بیمه شدگان	شورای برنامه ریزی رفاه و تامین اجتماعی

شماره ماده قانونی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	موضوع کلی	موضوع مرتبط با شورا
	تعرفه مطابق مقررات بر عهده بیمه مرکزی ایران است که به تأیید معاونت می‌رسد. ۵ - به منظور برقراری بیمه تکمیلی بازنشستگی، صندوقهای بیمه اجتماعی مجازند نسبت به افتتاح حسابهای انفرادی خصوصی جهت بیمه‌شدگان با مشارکت فرد بیمه‌شده اقدام نمایند. و - در صورتی که دریافتی ایثارگران مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی دیگری گردد، بازنشستگی در هر صندوق به طور مستقل انجام می‌گردد و با تحقق شرایط بازنشستگی ایثارگر در هر صندوق، از مستمری بازنشستگی آن صندوق بهره‌مند می‌شود.		
ماده ۱۷۶	وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) مکلف است به منظور تأمین منابع مالی لازم جهت پرداخت معوض نصاب مالکانه اعم از موات و غیرموات و خرید اراضی موردنیاز اجرای طرحهای مسکن به ویژه مسکن زوجهای جوان و اقشار کم‌درآمد، اراضی شهری در اختیار خود را به صورت مزایده به فروش رسانده و وجوه حاصل را به حساب خزانه‌داری کل کشور به‌عنوان درآمد اختصاصی واریز نماید تا در قالب بودجه سنواتی برای تحقق موارد مذکور به‌مصرف برسد.	خانواده / مسکن / خانواده	شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد شورای برنامه ریزی مسکن و شهر سازی و عمران شهری و ساماندهی حاشیه نشینی
ماده ۴۰	جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور ارتقاء ظرفیت‌های انسانی و زیرساخت‌های لازم برای بهبود وضعیت ایمنی در کشور اقدامات زیر را با همکاری دستگاه‌های اجرائی مرتبط انجام دهد: الف - تقویت، توسعه و آمادگی شبکه امداد و نجات کشور از طریق نیازسنجی، تهیه، تأمین و نگهداری اقلام امدادی مورد نیاز آسیب‌دیدگان، تجهیزات ارتباطی و مخابراتی و تجهیزات امداد و نجات اعم از زمینی، هوایی، دریایی به میزان استانداردهای تعیین‌شده توسط مراجع ذیصلاح کشور؛ ب - افزایش و گسترش آموزش های همگانی و عمومی امداد و نجات در سراسر کشور؛	خانواده / آسیبهای اجتماعی / آموزش	شورای برنامه ریزی رفاه و تأمین اجتماعی شورای برنامه ریزی امور عمومی، سیاست داخلی و ارتقاء سرمایه اجتماعی
ماده ۱۷۲	به منظور ارتقاء شرایط محیطی پایدار و فراگیر ساکنان مناطق حاشیه‌نشین از مزایای شهرنشینی و پیش‌نگری و پیشگیری از ایجاد سکونتگاههای غیرمجاز دولت موظف است اقدامات زیر را انجام دهد: الف - سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین تعیین‌شده توسط شورای عالی شهرسازی و معماری ایران از طریق تدوین و اجرای ساز و کارهای حقوقی، مالی و فرهنگی و توانمندسازی ساکنان بافتهای واقع در داخل محدوده‌های شهری با مشارکت آنها، در چهارچوب « سند ملی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاههای غیرمجاز» و ایجاد شهرکهای اقماری برای اسکان جمعیت مهاجر. ب - وضع مقررات بازدارنده و اعمال ممنوعیت ارائه کلیه خدمات زیربنایی به ساخت و سازهای غیرمجاز خارج از محدوده شهرها و روستاها و تخریب آنها با همکاری قوه قضائیه ج - تهیه و اجرای طرح هادی برای روستاهای واقع در حریم کلان شهرها با رویکرد کنترل محدوده روستاهای مذکور در حد رشد طبیعی آنها د - طراحی و ایجاد کمربند سبز در اطراف مراکز جمعیتی از طریق منابع دولتی توسط شهرداریها	خانواده : آسیبهای اجتماعی / سکونتگاههای غیر رسمی	شورای برنامه ریزی توانمندسازی عشایر و روستائیان و گروه های کم درآمد شورای برنامه ریزی مسکن و شهر سازی و عمران شهری و ساماندهی حاشیه نشینی
ماده ۳۲	ج - سامانه « خدمات جامع و همگانی سلامت» مبتنی بر مراقبتهای اولیه سلامت، محوریت پزشک خانواده در نظام ارجاع، سطح‌بندی خدمات، خرید راهبردی خدمات، واگذاری امور تصدی‌گری	خانواده / بهداشت و سلامت / مراقبتها	شورای برنامه ریزی سلامت و ارتقاء کیفیت زندگی.

موضوع مرتبط با شورا	موضوع کلی	متن قانون برنامه پنجم توسعه	شماره ماده قانونی
	تغذیه	با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و با تأکید بر پرداخت مبتنی بر عملکرد، توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال اول برنامه و حین اجراء باز طراحی می‌شود و برنامه اجرائی آن با هماهنگی معاونت در شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با اولویت بهره‌مندی مناطق کمتر توسعه یافته به ویژه روستاها، حاشیه شهرها و مناطق عشایری به تصویب می‌رسد. سامانه مصوب باید از سال دوم اجرای برنامه عملیاتی گردد ...	
شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر، ورزش، جوانان، زنان و خانواده	خانواده / جوانان	<p>الف - دستگاههای اجرائی و مؤسسات عمومی غیردولتی ذی ربط که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند، بر اساس منشور تربیتی نسل جوان و سند ملی توسعه و ساماندهی امور جوانان مصوب دولت ضمن ایجاد « برنامه ساماندهی امور جوانان » ذیل بودجه سنواری خود از طریق ستاد ملی و استانی ساماندهی امور جوانان اقدامات لازم را جهت اجرائی شدن این اسناد در طول سالهای برنامه به عمل آورند.</p> <p>ب - دستگاههای اجرائی و مؤسسات عمومی غیردولتی ذی ربط که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند، با همکاری سازمان ملی جوانان میزان تحقق شاخص‌های مصوب شورای عالی جوانان را در خصوص اجرائی نمودن « برنامه ساماندهی امور جوانان » مورد سنجش و پایش قرار دهند.</p> <p>ج - دولت لایحه ساماندهی تکالیف دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری را با هدف بازنگری و شفاف سازی وظایف آنها در مواجهه با مسائل و چالشهای فراروی جوانان تهیه و در سال اول برنامه جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p> <p>تبصره - آئین نامه اجرائی این ماده، منشور، سند ملی و لایحه موضوع بند (ج) توسط سازمان ملی جوانان و معاونت در سال اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>	ماده ۴۱

(ج) ارائه پیشنهاد دائمی نمودن برخی از احکام تکرار شونده در قوانین توسعه کشور به هیات دولت جهت تصویب به عنوان احکام دائمی

در سالهای اخیر احکامی با ماهیت دائمی بنا بر ضرورت در برنامه های توسعه تکرار شده و این امر منجر به حجیم شدن برنامه های مذکور با تکالیف متعدد برای دولت گردیده است، لذا به منظور رفع این مسئله و در جهت احصای احکام دائمی برنامه های یاد شده که بستر توسعه را فراهم می سازد، دبیر هیات دولت از رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی طی مکاتبه ای (۵۰۷۱۹/۱۳۷۶۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۸) درخواست نمود تا پیرو مباحث جلسه ۹۴/۲/۶ هیات وزیران درخصوص لزوم تداوم اعتبار برخی از احکام قانون برنامه پنجم توسعه، نظرات دستگاههای اجرایی درخصوص تمدید و یا دائمی نمودن اعتبار احکام مورد نظر در قانون برنامه پنجم توسعه و یا اصلاح آنها را درخواست نماید و مقرر گردید این سازمان کلیه احکام مذکور را از دستگاهها گردآوری و به هیات دولت ارائه نمایند و سپس طی مکاتبات بعدی ویرایش احکام پیشنهادی را جهت نهایی کردن آن به دستگاهها ارائه نمود.

در این میان معاونت امور زنان و خانواده نیز برخی از مواد برنامه پنجم و چهارم توسعه^۷ را در موضوعات مختلف از جمله تامین اجتماعی، سلامت دختران، خانواده های نیازمند، خانواده های ایثارگر، بیمه های چند لایه، جمعیت، گروههای آسیب پذیر و ... به دبیرخانه هیات دولت ارسال نمود که در لایحه تنظیم برخی از احکام برنامه های توسعه ای کشور مورد توجه و تاکید قرار گرفت و نهایتاً از پیشنهادات معاونت در مضامین احکام دائمی استفاده گردید.

د) فرایند تصویب حکم پیشنهادی معاونت در حوزه زنان و خانواده در لایحه احکام برنامه ششم توسعه از دولت تا مجلس شورای اسلامی

نهایتاً سند احکام برنامه ششم توسعه پس از بررسی در ستاد برنامه ششم توسعه^۸ در قالب ۳۵ حکم پیشنهادی پس از تصویب در هیات دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد که در این سند ماده مرتبط با زنان و خانواده، ماده ۳۱ بوده و در نهایت پس از بررسی لایحه برنامه در کمیسیون ها و شورای تلفیق مجلس شورای اسلامی، تعداد ۱۴۴ حکم به تصویب رسید و ماده ۳۱ تبدیل به ماده ۱۱۶ گردید و در نهایت پس از طی مراحل قانونی تصویب، در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) تحت عنوان ماده ۱۰۱ به شرح ذیل، به تایید نهایی رسید:

^۷ - اطلاعات ارسالی شامل بخشی از مواد قانونی مندرج در جداول ۱- تنفیذ برخی احکام قانون برنامه پنجم توسعه و ۲- احکام اصلاحی برنامه پنجم قانون توسعه و الحاق بند و یا تبصره جدید، مندرج در بخش الف پیشنهاد احکام برنامه می باشد.

۸ - لازم به توضیح است این معاونت طی مکاتبه ای با سازمان برنامه و بودجه خواستار اصلاح ماده ۳۱ لایحه احکام برنامه ششم توسعه گردید، ولی تغییرات مد نظر معاونت در خصوص این حکم توسط این سازمان لحاظ نشد، علی ایحال هر دو عبارت در این قسمت ارائه شده است.

ماده ۳۱ پیشنهادی- به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم، بیستم و بیست و یکم قانون اساسی، اهداف سند چشم انداز بیست ساله نظام و سیاستهای کلی برنامه ششم توسعه، از جمله "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرآیند توسعه پایدار و متوازن، معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری به عنوان مرجع ملی زنان و خانواده وظیفه سیاستگذاری، برنامه ریزی کلان و تعیین شاخص های بهبود وضعیت زنان و خانواده را با استفاده از ظرفیت ستاد ملی زن و خانواده و ابلاغ به دستگاههای اجرایی بر عهده دارد.

کلیه دستگاههای اجرایی موظفند، با ارتقای جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده زیر نظر بالاترین مقام دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی در سیاست ها، برنامه ها و اجرای طرح های خود طبق سیاست های ابلاغی معاونت امور زنان و خانواده و از محل بودجه سنواتی خود اقدام نمایند.

معاونت امور زنان و خانواده موظف است با ارزیابی و تطبیق سیاست ها، برنامه ها و طرح های دستگاه ها با سیاست ها و برنامه های ملی ابلاغی و رصد مستمر ارتقای شاخص های وضعیت زنان و خانواده، گزارش آن را به طور سالانه به هیئت وزیران ارائه نماید.

آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد معاونت امور زنان و خانواده و سازمان برنامه و بودجه و با همکاری دستگاههای اجرایی ذی ربط شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

لایحه احکام	مصوبات کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی	مصوبه صحن علنی مجلس شورای اسلامی	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ایران(۱۴۰۰-۱۳۹۶)
<p>ماده ۳۱- به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم و بیست و یکم قانون اساسی ،اهداف مندرج در سند چشم انداز و بند ۴۶سیاستهای کلی برنامه ششم توسعه مبنی بر "تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن ، کلیه دستگاههای اجرایی موظفند با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه ، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی در سیاستها و برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار تصمیمات خود بر اساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده اقدام نمایند.</p> <p>معاونت امور زنان و خانواده موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاستها ، برنامه ها و طرح های دستگاهها و رصد مستمر ارتقای شاخصهای وضعیت زنان و خانواده ، گزارش آن را به طور سالانه به هیات وزیران ارائه نماید.</p> <p>آیین نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه اعمال، سازوکارهای نظارت و پایش شاخصها، وظایف و الزامات دستگاههای اجرایی برای ارتقای شاخصهای مذکور ، به پیشنهاد سازمان ، معاونت امور زنان و خانواده و با همکاری سایر دستگاههای اجرایی ذیربط ، شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده ۱۱۶- کلیه دستگاههای اجرایی موظفند به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم(۱۰) ، بیستم(۲۰) و یکم(۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله و سیاست های کلی برنامه ششم و سیاست های کلی خانواده مبتنی بر " تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق حقوقی شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن، کلیه دستگاههای اجرایی موظفند با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست ها ، برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار و تصمیمات خود ، بر اساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و شورای عالی انقلاب فرهنگی در چهارچوب سیاست های کلی خانواده اقدام نمایند.</p> <p>تبصره ۱- معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست ها ، برنامه ها و طرح های دستگاه ها و رصد مستمر ارتقای شاخص های وضعیت زنان و خانواده ، گزارش آن را به طور سالانه به مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران ارائه نماید.</p> <p>تبصره ۲- آیین نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه اعمال، ساز و کارهای نظارت و پایش شاخص ها و وظایف و الزامات دستگاه های اجرایی برای ارتقای شاخص های مذکور ، به پیشنهاد مشترک ریاست جمهوری، سازمان معاونت امور زنان و سازمان و سایر دستگاه های اجرایی ذیربط در چارچوب قوانین مربوطه، شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده ۱۱۶- کلیه دستگاههای اجرایی موظفند به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم(۱۰) ، بیستم(۲۰) و یکم(۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله و سیاست های کلی برنامه ششم و سیاست های کلی خانواده مبتنی بر " تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست ها ، برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار و تصمیمات خود ، در آن چهارچوب بر اساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده در شورای عالی انقلاب فرهنگی در چهارچوب سیاست های کلی خانواده اقدام نمایند.</p> <p>تبصره ۱- معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست ها ، برنامه ها و طرح های دستگاه ها و رصد مستمر ارتقای شاخص های وضعیت زنان و خانواده ، گزارش آن را به طور سالانه به مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران ارائه نماید.</p> <p>تبصره ۲- آیین نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه اعمال، ساز و کارهای نظارت و پایش شاخص ها و وظایف و الزامات دستگاه های اجرایی برای ارتقای شاخص های مذکور ، به پیشنهاد مشترک ریاست جمهوری، سازمان معاونت امور زنان و سازمان و سایر دستگاه های اجرایی ذیربط در چارچوب قوانین مربوطه، شش ماه پس از لازم الاجرا شدن تصویب این قانون به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده ۱۰۱- کلیه دستگاههای اجرایی موظفند به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم(۱۰) ، بیستم(۲۰) و یکم(۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، اهداف سند چشم انداز بیست ساله و سیاست های کلی برنامه ششم و سیاست های کلی خانواده مبتنی بر " تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان" و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرایند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست ها ، برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار و تصمیمات بر اساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده در شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نمایند.</p> <p>تبصره ۱- ریاست جمهوری (معاونت امور زنان و خانواده) موظف است ضمن ارزیابی و تطبیق سیاست ها ، برنامه ها و طرح های دستگاه ها و رصد مستمر ارتقای شاخص های وضعیت زنان و خانواده ، گزارش آن را به طور سالانه به مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران ارائه نماید.</p> <p>تبصره ۲- آیین نامه اجرایی این ماده در خصوص نحوه اعمال، ساز و کارهای نظارت و پایش شاخص ها و وظایف و الزامات دستگاه های اجرایی برای ارتقای شاخص های مذکور ، به پیشنهاد مشترک ریاست جمهوری(معاونت امور زنان و خانواده)، سازمان و سازمان اداری استخدامی کشور و با همکاری سایر دستگاه های اجرائی ذیربط در چارچوب قوانین مربوطه، شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به</p>

تصویب هیات وزیران خواهد رسید

موارد بدون تغییر

موارد اضافه شده

موارد حذف شده

۲-۵- احکام

پیشنهادی دفاتر

امور زنان و خانواده

دستگاههای

اجرایی و سایر

۲-۵- احکام پیشنهادی دفاتر امور زنان و خانواده دستگاههای اجرایی و سایر

شورای برنامه ریزی فرهنگ ، هنر ، ورزش ، جوانان ، زنان و خانواده مسئولیت کارگروه تخصصی زنان و خانواده برنامه ششم توسعه را با توجه به جایگاه ستادی و فرابخش معانیت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ، بر عهده این معاونت گذاشت.

این معاونت با توجه به لزوم جاری سازی نگرش مبتنی بر عدالت جنسیتی در سطح سیاستگذاری و برنامه ریزی و به منظور تبیین جایگاه و نقش زنان در احکام پیشنهادی در حوزه زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه ، از طریق تشریح مساعی، همکاری بین بخشی و تعامل با قوای سه گانه، مراجع حاکمیتی، بخش عمومی و خصوصی، سازمانهای مردم نهاد، مراکز علمی و پژوهشی، از جمله دانشگاهها ، حوزه های علمیه و رسانه ها ، اقدام به گردآوری مطالب مورد نیاز خود جهت تبیین گزارشات مورد نیاز در برنامه ششم نمود.

در این راستا معاونت امور زنان و خانواده ضمن برگزاری جلسات کارگروه تخصصی زنان و خانواده و ارسال دستور العمل اجرایی تهیه و تدوین برنامه ششم و همچنین نظام نامه تهیه، تدوین و تصویب برنامه ششم توسعه ج.ا. ایران، به برخی از دفاتر امور زنان و خانواده دستگاههای اجرایی ، از آنان خواست تا گزارش حوزه زنان و خانواده جامعه مخاطب دستگاهی را با در نظر گرفتن اهداف ذیل و به منظور بهره برداری در گزارشات بخش زنان و خانواده برنامه ششم تهیه و به این معاونت ارائه نمایند:

- نهادینه سازی مفهوم عدالت جنسیتی در برنامه ریزی های کلان مرتبط با حوزه زنان و خانواده در برنامه ششم توسعه
 - ارتقاء نقش افرینی زنان و استفاده از توانمندی آنان در عرصه های اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی و سیاسی
 - فراهم نمودن زمینه های مناسب حقوقی و قانونی و اجرایی در راستای تحکیم و تقویت بنیان خانواده و جایگاه زن در آن
- ایجاد محیط عادلانه برای استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه زمینه ها
- لازم به توضیح است که فقط برخی از دفاتر امور زنان و خانواده دستگاههای اجرایی ، گزارشات را تهیه و به دبیرخانه کارگروه ارائه نمودند که حسب مورد از اطلاعات ارائه شده در احکام ارسالی معاونت به مراجع ذیربط استفاده گردیده است.

۱- پیشنهاد دفتر امور زنان و خانواده وزارت آموزش و پرورش

◆ اصلاح و تنفیذ بند ۱۰ ماده ۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه :

- برنامه ریزی جهت تدوین برنامه های آموزشی ارتقاء سلامت جسمانی و روانی فرهنگیان و دانش آموزان بویژه زنان و دختران مبتنی بر آموزه های دینی و قرآنی

◆ اصلاح و تنفیذ بند ۱۲ ماده ۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه :

- بهره برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی دانش آموزان بویژه برای دختران

◆ اصلاح و تنفیذ بند ۵ ماده ۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه :

- وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصتهای عادلانه آموزشی به تناسب جنسیت بویژه جهت دانش آموزان دختر و نیاز مناطق خصوصا در مناطق کمتر توسعه یافته و محروم و رفع محرومیت آموزشی ، نسبت به آموزش از راه دور و رسانه ای و تأمین هزینه های تغذیه، رفت و آمد، بهداشت و سایر امور مربوط به مدارس شبانه روزی اقدام نماید.

◆ ماده الحاقی ذیل بنده ماده ۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه :

- تدوین برنامه جامع حمایتی جهت توانمند سازی فرهنگیان و دانش آموزان آسیب پذیر بویژه زنان و دختران

۲- پیشنهاد دفتر امور زنان و خانواده وزارت جهاد کشاورزی

حکم پیشنهادی:

- ◆ دولت مکلف است به منظور ارتقای سطح دانش، بینش و مهارت های اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و بهداشتی ، توسعه کسب و کار و تسهیل دسترسی زنان روستایی وعشایر به منابع مالی واعتباری اقدام به راه اندازی مراکز آموزش وتوانمندسازی بانوان در روستاهای بالای ۱۰۰ خانوار نماید.

۳- پیشنهاد دفتر امور زنان و خانواده وزارت نفت

حکم پیشنهادی:

- ◆ دستگاههای اجرایی موظفند در صدی از اعتبارات هزینه ای خود را برای طراحی و اجرای دوره های آموزشی مرتبط با موضوع جنسیت در قالب دوره های آموزش ضمن خدمت کارکنان ، به منظور توانا ساختن سازمانها و دستگاههای اجرایی برای جاری سازی دیدگاه جنسیتی درسیاستها وبرنامه های خود ، در برنامه آموزش مدیران وکارکنان دولت پیش بینی و هزینه نمایند . همچنین به منظور توان افزایش کارکنان زن متخصص اعم از کارشناسان ارشد وسرپرستان سهمیه ای ویژه برای حضور دردوره های ویژه مدیریتی جهت تصدی سمتهای مدیریتی ارشد در نظر بگیرند.
- ◆ معاونت امور زنان و خانواده رئیس جمهور مکلف به طراحی و ابلاغ دوره های فوق به دستگاههای اجرایی و سازمانهای بلافصل خواهد بود.
- ◆ دولت مکلف است به منظور حفظ و ارتقای سرمایه اجتماعی ، طی سال اول برنامه ششم توسعه ، نسبت به تدوین و تصویب طرح جامع توان افزایش و حمایت از حقوق زنان در ابعاد حقوقی، اجتماعی، اقتصادی و اجرایی آن با اولویت زنان سرپرست خانوار و زنان بی سرپرست بویژه کودکان دختر بی سرپرست اقدام نماید.
- ◆ هر یک از دستگاههای اجرایی موظفند با هدف پیاده سازی طرح جامع توانمندسازی موضوع بند(۲) ، نسبت به شناسایی توانمندی زنان و تطبیق آن با مشاغل و فعالیت های بهبود دستگاه متبوعه جهت تدوین یک الگوی کارآمد و اثر بخش که موجب توازن و ارتقاء زندگی کاری و خانوادگی بوده و توان افزایشی آنها را برای ایفای نقش های چندگانه محقق سازد ، طی پنج سال برنامه ششم اقدام نمایند.
- ◆ دولت مکلف است به منظور بهبود وضعیت مناطق محرومی که در آنها برداشت منابع و معادن و توسعه صنعت از جمله صنایع نفت و گاز صورت گرفته است ، در زمینه سیاستگذاری ، برنامه ریزی ، هماهنگی اقدامات بین دستگاههای اجرایی، ارتقاء سطح درآمد و کیفیت زندگی خانواده با توجه ویژه به توسعه زنان بومی ، حمایت لازم را از اقدامات زیر بعمل آورد:
 - توسعه مشارکت بین بخشی در ارتقاء بهداشت و سلامت خانواده های بومی
 - تدوین برنامه های توسعه سهم مشارکت های مردمی بویژه در مهارت آموزی و کارآفرینی
 - توسعه خدمات رفاهی، آموزشی، فرهنگی و ورزشی برای خانواده های بومی مناطق عملیاتی صنعتی از طریق تدوین برنامه های توسعه فرهنگی و زیر ساخت های IT ، تدوین برنامه های آموزشی و توان افزایشی برای جذب در صنایع مستقر
 - توسعه مراکز خدمات مشاوره ای با همکاری نهادهای مسوول
- ◆ دولت موظف است با هدف تقویت نقش زنان در مصرف بهینه آب، انرژی و مدیریت پسماند و حفاظت محیط زیست و گسترش سطح مشارکت آنها در کشور ، اقدامات زیر را معمول دارد :
 - تدوین ، تصویب و اجرای برنامه جامع توسعه مشارکت زنان در مصرف بهینه آب، انرژی و حفاظت از محیط زیست

- شناسایی و بررسی راهکارهای ارتقا فرهنگی زنان اعم از شهری و روستایی و اصلاح سبک زندگی در مصرف بهینه آب ، انرژی و حفاظت از محیط زیست
- مشارکت و همکاری سازمانهای دولتی و کارآفرینان زن برای اجرایی نمودن برنامه های آموزشی و توانمند سازی زنان و خانواده در مصرف بهینه آب ، انرژی و حفاظت از محیط زیست
- برنامه ریزی به منظور توسعه و تقویت نقش زنان و خانواده ها در توسعه اقتصادی و مدیریت پسماند
- توسعه و تقویت نقش NGO های زنان در ترویج فرهنگ مصرف بهینه و مدیریت پسماند
- ◊ به منظور ارتقاء سطح سلامت زنان کشور ، دولت موظف است اقدامات زیر را که جنبه قانونگذاری ندارد را با همکاری سازمانها و دستگاههای ذیربط به انجام رساند:
 - تدوین برنامه پیشگیری از بیماری های رایج در زنان
 - تدوین و جاری سازی برنامه های غربالگری دوره ای ویژه زنان
 - توسعه برنامه های امنیت روانی مادران در قبال فرزندان
 - تدوین برنامه های ترویج سبک زندگی سالم
 - تدوین برنامه توسعه امور ورزش زنان اعم از همگانی و قهرمانی
 - تدوین برنامه های ارتقاء محیط کار زنان شاغل از نظر سلامت و امنیت روانی ، اخلاقی و شغلی
 - تدوین برنامه های ارتقاء تامین خدمات و زیرساخت های دسترسی به مراکز درمانی برای زنان به ویژه در مناطق محروم
- ◊ دولت مکلف است، به منظور پیشگیری و کاهش آسیب های اجتماعی، نسبت به تهیه طرح جامع کنترل و کاهش آسیب های اجتماعی با همکاری و مشارکت سازمان های مردم نهاد، با تاکید بر پیشگیری از اعتیاد، طلاق و سوء استفاده از زنان ، مشتمل بر محورهای زیر اقدام نماید:
 - تامین امنیت روانی و اجتماعی زنان و ایجاد و توسعه خانه های امن
 - ارتقای سطح بهداشت جسم و روان با تاکید بر انجام معاینات دوره ای زنان آسیب دیده ، کیفیت بخشی و گسترش خدمات مشاوره ای و مددکاری اجتماعی
 - تهیه برنامه های پیشگیرانه و تمهیدات قانونی و حقوقی و پیش بینی ساز و کارهایی به منظور رفع خشونت علیه زنان (ماده ۱۱۱ برنامه چهارم توسعه)
 - افزایش مستمری ماهانه خانواده های نیازمند و بی سرپرست و زنان سرپرست خانوار
 - تامین بیمه اجتماعی کلیه خانواده های زن سرپرستی که تحت پوشش سازمان های بیمه ای نیستند.
 - تقویت و تحکیم بنیان خانواده و طراحی الگوی خانواده سالم و توانمندسازی افراد و گروههای در معرض آسیب
 - طراحی برنامه های آموزشی افزایش مهارتهای زندگی و مقابله با رفتارهای پرخطر از جمله پیشگیری از اعتیاد، فرار دختران و... در برنامه های درسی مقاطع مختلف
- ◊ رسانه های عمومی و بطور خاص صدا و سیما موظفند در جهت آگاهی بخشی به جامعه در راستای تحولات ساختاری خانواده و توزیع نقش ها، بهبود روابط بین فردی و حفظ کرامت انسانی اعضای خانواده از طریق تولید و اجرای برنامه ها و استفاده از ابزارهای مختلف اقدام نمایند.
- ◊ نهادهای آموزشی و فرهنگی و کلیه دستگاههای اجرایی موظفند در جهت اصلاح نگرش های عمومی نسبت به نقش و جایگاه زن در خانواده و جامعه و برقراری عدالت جنسیتی نسبت به ارتقای مهارتهای زندگی در قالب برنامه های رسمی و با استفاده از ابزارهای آموزشی مختلف اقدام نماید.

۴- دفتر امور زنان و خانواده وزارت کشور

احکام پیشنهادی:

الف) توسعه سیاسی

◇ دولت موظف است به منظور استفاده بهینه از ظرفیت ها و توانمندی های بانوان به عنوان نیمی از جمعیت کشور، لایحه ای را با اهداف ذیل تهیه و به مجلس ارائه نماید:

الف) تهیه ساز و کارهای لازم جهت تقویت نقش و سهم زنان در نمایندگی های مجلس خبرگان، مجلس شورای اسلامی، شوراهای اسلامی شهر و روستا، احزاب و نهادهای مدنی

ب) استفاده از سرمایه انسانی و اجتماعی بانوان در اجرای برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و ارتقاء موقعیت آنان در سطوح مختلف مدیریتی به ویژه مدیریت های ارشد

ج) اتخاذ تمهیدات لازم جهت توزیع عادلانه فرصت ها و حذف تبعیض های ناروا بر اساس توانمندی و شایستگی ها

ب) امنیت پایدار

◇ به منظور عملیاتی نمودن "سند ملی امنیت زنان و کودکان در روابط اجتماعی" دستگاههای مرتبط موظفند اقدامات لازم را به عمل آورند.

◇ به منظور ارتقای امنیت روانی زنان، متناسب با فرهنگ جامعه، قوه قضاییه و نیروی انتظامی موظفند ساختار و سازوکار لازم را برای متناسب سازی فرایند مراجعه و رسیدگی به شکایات، اتهامات و جرایم آنان در محاکم قضایی و واحدهای انتظامی ایجاد نمایند. الزامات تحقق این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در لوایح بودجه سالانه دستگاه مربوطه منظور نماید.

ج) ارتقای سرمایه اجتماعی

◇ معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری موظف است با همکاری وزارت کشور نسبت به طراحی الگوی خانواده مطلوب ایرانی- اسلامی متناسب با اهداف و آرمان های نظام جمهوری اسلامی و سند چشم انداز اقدام و پس از تایید ستاد ملی زن و خانواده با مینا قرار دادن آنها از طریق مرکز آمار ایران و مرکز رصد ملی وزارت کشور به ترتیب ذیل نسبت به اندازه گیری تحولات شاخص های کیفیت زندگی خانوادگی و سنجش و ارزشیابی طرح های صیانت از خانواده اقدام نماید:

۱. در سال اول برنامه با اجرای پیمایش ملی سنجش کیفیت زندگی خانوادگی، تحولات شاخص های مربوط به تغییرات ساختاری و کارکردی خانواده را شناسایی و برای بررسی در اختیار مراجع، دستگاه ها و نهادهای ذی ربط قرار دهد.

۲. همه ساله بر مبنای نتایج این طرح با تقسیم کار ملی، شاخص های ارزیابی برای عملکرد دستگاه های اجرایی را تعیین کند. دستگاه های مذکور مکلفاند گزارش کامل اقدامات را به معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری ارائه نمایند.

تبصره: سازمان مدیریت و برنامه ریزی موظف است به منظور استحکام بخشی نهاد خانواده و کاهش نرخ طلاق، اعتبارات لازم را در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی کند و در اختیار معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری قرار دهد و کلیه دستگاه های اجرایی نیز موظفاند اعتبار لازم برای انجام تکالیف قانونی موضوع این ماده را که مرتبط با وظایف قانونی آنها است در لوایح بودجه سنواتی ذیل برنامه مربوط، پیش بینی و اقدام های لازم را با هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری به عمل آورند.

۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پیشنهادات اصلاحی

◇ ماده پیشنهادی بر اساس بند یک سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری

- دولت موظف است منابع لازم جهت ایجاد زیر ساخت های معیشتی شایسته دانشجویان را متناسب با شان و کرامت انسانی آنان، از جمله رایانه خدمات سلامت، خوابگاه و اماکن رفاهی استاندارد را در بودجه سنواتی معاونت بهداشت و فرهنگی دانشجویی لحاظ نموده و جهت خودکفایی این حوزه هزینه خدمات رایانه شده مربوطه را بعد از فارغ

التحصیلی آنان براساس قیمت تمام شده زمان تسویه از آنها اخذ نموده و یا با ارایه خدمات بهداشتی درمانی از طرف آنها تهاتر نماید.

- ◆ ماده پیشنهادی بر اساس بند دو و سه سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری
 - به منظور تامین حفظ و ارتقای عادلانه سلامت، کاهش رفتارهای پرخطر، مخاطرات و آلودگی های تهدید کننده سلامت مبتنی بر شواهد معتبر علمی، تامین امنیت غذایی، و بهره مندی عادلانه آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی، تعیین ساز و کار تامین مالی برنامه های اجرایی مصوب، بهبود کیفیت زندگی و ترویج سبک زندگی ایرانی اسلامی ایرانی از طریق جلب همکاری بین بخشی و فرابخشی برای تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در همه قوانین، سیاست های اجرایی و مقررات در کشور، شورای عالی سلامت و امنیت غذایی در طول برنامه ششم به فعالیت خود ادامه دهد.

- ◆ ماده پیشنهادی بر اساس بند هفت سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری
 - ماده ۷- وزارت سلامت و آموزش پزشکی موظف است ساز و کار لازم را در جهت ارتقای کمی و کیفی خون و فرآورده های آن، خدمات مرکز پذیره نویسی سلول های بنیادی و اهدا کنندگان آن و نهادهای سازی استفاده از دانش و فناوری روز علم ژنتیک بعمل آورد.

- ◆ ماده پیشنهادی بر اساس بند هشت سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری
 - ماده ۸- وزارت سلامت و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به تدوین و استقرار نظام جامع سلامت باروری و فرزندآوری با ترویج زایمان ایمن و طبیعی، حمایت از زوج های نابارور با ایجاد حمایت های خاص نماید.

پیشنهادات الحاقی

- ◆ ماده پیشنهادی بر اساس بند دو و سه سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری
 - ماده پیشنهادی اداره ژنتیک: به منظور تحقق اولویت پیشگیری بر درمان در راستای ارتقای سلامت عمومی، تدوین و استقرار برنامه های پیشگیری جامعه محور با استفاده از فن آوری و دانش روز شامل ژنتیک در تمام حوزه های مرتبط سلامت تدوین و اجرایی شود.

- ◆ ماده پیشنهادی بر اساس بند یازده سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری
 - وزارت سلامت و آموزش پزشکی موظف است از طریق بسیج اجتماعی با تاکید بر مسئولیت اجتماعی برای مشارکت مؤثر و حمایت از برنامه رشد و تکامل همه جانبه کودکان خردسال با لحاظ قرار دادن شمول همه کودکان در جهت گسترش خدمات ارتقایی و توسعه فضاهای دوستدار کودک اقدام نماید.

ماده پیشنهادی دفتر:

- ◆ وزارت سلامت و آموزش پزشکی مکلف است برنامه های راهبردی، بسته های خدمت و نظام ارایه خدمات سلامت را بر مبنای رویکرد سلامت در طول دوره زندگی (پیش از لقاح تا سالمندی) و کاهش مرگ و با هدف سلامت و پایداری خانواده و تمرکز ویژه بر توانمندسازی و سلامت گروه های آسیب پذیر سلامت سامان دهی نماید.

۶- دفتر برنامه ریزی فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری

فرا حکم، پیش فرض های حاکم بر احکام پیشنهادی

- ◆ فراهم کردن امکانات و تسهیلات مورد نیاز جهت حضور زنان در سطوح مختلف سیاست گذاری و تصمیم گیری با توجه به درک واقع بینانه از نقش زن در هر دو بعد خانواده (وظایف مادری و پرورش نسلی دیگر) و اجتماع، با هدف تأکید بر نقش زن به عنوان عنصر مؤثر در حرکت جامعه به سمت توسعه.
- ◆ برخورد منصفانه و انتخاب بر اساس اصل شایسته سالاری در واگذاری مسئولیت های اجتماعی و دوری از هرگونه تسامح و غفلت در بهره گیری از استعدادها و تخصص ها، تا در نتیجه آن خلاقیت ها ظهور یابد و به جای جنسیت، توانمندی های فرد مورد توجه قرار گیرد.

احکام پیشنهادی

◆ آموزش عالی مکلف است با همراهی و مشارکت نهادها و سازمان‌های مرتبط، به برنامه‌ریزی مناسب فرهنگی جهت استفاده مطلوب و هدفمند از اوقات فراغت دانشجویان، کشف و رشد استعدادها، ترویج و تقویت استقلال فکری دختران دانشجو و ایجاد حساسیت به مؤثر بودن نقش آن‌ها در آینده کشور به عنوان عناصر تصمیم‌گیر، تصمیم‌ساز و مسئولیت پذیر، می‌باشد؛ از این رو می‌بایست برنامه‌های آموزشی و فرهنگی خود را با هدف ارتقای توانمندی‌های علمی و کاربردی دختران دانشجو و با ایجاد شایستگی‌های لازم در احراز مشاغل مختلف، تدوین نماید و با اصلاح فرایندهای فرهنگی و آموزشی، دانش و مهارت کافی را برای رشد خلاقیت، ابتکار، نوآوری و توانایی حل مسأله جهت ایجاد کارآفرینی و شکل‌گیری منش و شخصیت مولد در یادگیرندگان شکل دهد.

• در این مسیر باید از طریق کشف، الگوسازی و مطرح کردن زنان کارآفرین از ایده‌های آن‌ها در فضاهای دانشگاهی بهره گرفته شود که به موجب آن به زمینه سازی لازم جهت عملیاتی نمودن ایده‌های دختران دانشجو که توانایی حضور و فعالیت در عرصه‌های کارآفرینی را دارند، ممکن شود.

◆ وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری مکلف است با همراهی و مشارکت نهادها و سازمان‌های مرتبط، زمینه‌های آموزش مهارت‌های زندگی را در راستای ایجاد روابط بین فردی مناسب و مؤثر، انجام تصمیم‌گیری‌های صحیح و توانایی حل تعارضات، کشمکش‌ها و کنترل خشم جهت ارتقای بهداشت روان دانشجویان و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دختران دانشجو، فراهم سازد.

◆ وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری مکلف است با همراهی و مشارکت نهادها و سازمان‌های مرتبط، با ایجاد زمینه مناسب و استفاده از توان فکری و علمی دانشجویان برای برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه، به ارتقای آگاهی‌ها، توانمندی‌ها و کشف استعدادها، دانشجویان دختر از طریق فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی خوابگاه‌ها پرداخته و با توجه به نقش حمایت‌کننده و تسهیل‌گرانه دولت و سازمان‌های مردم‌نهاد، تسهیلات لازم جهت تشویق و ورود دانشجویان دختر ساکن خوابگاه‌های دانشجویی در عرصه‌های کارآفرینی و در فضای خوابگاهی را فراهم سازد.

۷- دفتر امور زنان و خانواده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - سازمان تامین اجتماعی حوزه بیمه

اجتماعی زنان

◆ دولت مکلف است شاغلین غیر مزد و حقوق بگیر را از طریق یکی از صندوق‌های بیمه اجتماعی وابسته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و در صورت لزوم با اصلاح ساختار آن صندوق و از محل اعتبارات مصوب مربوط و متناسب با مشارکت بیمه شده تحت پوشش بیمه اجتماعی پایه قرار دهد. آیین نامه اجرایی این ماده تا پایان سال اول برنامه ششم بنابر پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

◆ صندوق‌های بیمه ای مکلفند حقوق بازنشستگی بیمه شدگان را بر مبنای ارزش روز حقوق و دستمزدی که در سال‌های بیمه پردازی مشمول کسر حق بیمه بوده است، محاسبه و پرداخت نمایند.

◆ بانوان مشمول هر یک از صندوق‌های بیمه اجتماعی در صورت داشتن دو سال سابقه بیمه پردازی قبل از زایمان می‌توانند حداکثر از دو سال مرخصی بدون حقوق با احتساب سابقه بیمه پردازی بهره مند گردند. استفاده از مزایای این حکم منوط به داشتن یک سال سابقه بیمه پردازی بعد از اتمام دو سال مذکور و پرداخت حق بیمه سهم بیمه شده و کارفرما در زمان تقاضا از سوی بیمه شده می‌باشد.

۸- دفتر امور زنان و خانواده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - سازمان بهزیستی

◆ دولت مکلف است تا پایان سال اول برنامه، طرح توانمندسازی زنان در معرض آسیب و آسیب دیده را با تمرکز بر محورهای زیر تدوین و تصویب نماید:

الف-شناسایی و ایجاد بانک اطلاعاتی خانواده‌های زن سرپرست

- ب- توجه به مناطق آسیب خیز و حاشیه شهرها ، توسعه و تجمیع حمایت های اجتماعی توانمندساز ، خدمات بهداشتی ، درمانی و آموزشی ، و برنامه های اشتغال پایدار در این مناطق برای خانواده های زن سرپرست
- ج- شناسایی و خدمت رسانی به موقع به زنان در معرض آسیب های اجتماعی
- د- باز توانی و توانمندسازی زنان آسیب دیده اجتماعی
- ه- پیشگیری و کنترل خشونت های خانگی (به ویژه همسرآزاری)
- و- تقویت و توسعه مراکز فوریت های اجتماعی (اورژانس اجتماعی)، پایگاه های خدمات اجتماعی، و مراکز اسکان افراد در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی (مراکز بازپروری زنان، خانه های امن برای زنان در معرض خشونت خانگی، خانه سلامت و...) در سازمان بهزیستی.
- ز- تقویت و توسعه استفاده از خدمات بخش غیر دولتی شامل خیریه ها، سازمان های مردم نهاد، سازمان های اجتماع محور ، داوطلبین، و سایر مؤسسات خصوصی.
- ❖ معاونت امور خانواده و زنان ریاست جمهوری مکلف است به منظور رصد آسیب های اجتماعی، تجمیع و روزآمد نمودن یافته های پژوهشی، هدایت پژوهش های کاربردی، و تعیین عوامل خطر و محافظتی آسیب های اجتماعی زنان، نسبت به ایجاد مرکز مستقل ملی مطالعات زنان و آسیب های اجتماعی اقدام نماید.
- ❖ با توجه به اثرات اجتماعی- فرهنگی و محیط زیستی برنامه ریزی های کلان اقتصادی، سیاسی و عمرانی ، دولت مکلف است در حین طراحی و پیش از اجرای این قبیل برنامه ها ، نسبت به تهیه پیوست اجتماعی- فرهنگی و تأثیر آن بر روی خانواده های زن سرپرست توسط سازمان ها و افراد مرتبط و مجرب اقدام نماید.
- ❖ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت آموزش و پرورش مکلف است تا پایان سال اول برنامه نسبت به تدوین برنامه ارتقای سلامت روان و شناسایی و مداخله زود هنگام در اختلالات روانی با تأکید بر اختلالات اضطرابی، افسردگی و سایکوتیک در تمامی مقاطع آموزشی برای دختران اقدام نموده و تا پایان سال پنجم برنامه بر اساس برنامه زمانبندی شده ، صد در صد (۱۰۰٪) دانش آموزان را تحت پوشش این برنامه قرار دهد.
- ❖ وزارت ورزش و جوانان مکلف است با همکاری دستگاه های ذیربط تا پایان سال اول برنامه طرح جامع توانمندسازی جوانان شامل دختران را با تمرکز بر جنبه های جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و تأکید بر توسعه فرهنگ اشتغال و کارآفرینی و براساس فرهنگ ایرانی- اسلامی تدوین نماید.

۹- معاونت ورزش بانوان وزارت ورزش و جوانان

❖ ماده اصلاحی بند ج ماده ۴۱ قانون پنجم پیشنهادی:

- معاونت امور زنان و خانواده مکلف است به منظور تقویت زندگی اسلامی - ایرانی در میان دختران و زنان جوان برنامه ریزی نموده ، فرهنگسازی لازم را برای ایفای نقش مادرانه و تحکیم خانواده توسط آنان انجام دهد

ماده الحاقی پیشنهادی:

- ❖ به منظور توسعه و ارتقاء کمی و کیفی ورزش بانوان، دولت موظف است نسبت به توسعه و آماده سازی فضاهای ورزشی ویژه بانوان، ارتقاء جایگاه بین المللی ورزش بانوان و ارتقاء ارتقاء جایگاه بین المللی ورزش بانوان و ارتقاء علمی و فنی نیروی انسانی با رعایت موازین اسلامی به نحوی اقدام نماید که حداقل ۲۵٪ از جمعیت واجد شرایط زنان کشور تا پایان برنامه تحت پوشش ورزش همگانی و قهرمانی قرار گیرند.

۱۰- دفتر امور زنان و خانواده وزارت مسکن، راه شهر سازی

مواد قانونی پیشنهادی:

- ❖ برنامه ریزی در راستای تحقق و گسترش عدالت اجتماعی، رفع تبعیض، ایجاد فرصت های برابر برای بانوان و احقاق حقوق شرعی و قانونی آنان در همه زمینه ها.

◆ فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای رشد فکری، دینی، علمی، تحکیم بنیان خانواده، ارتقای شاخص‌های سلامت، بهداشت، امنیت، اشتغال، تامین مسکن، ساماندهی ازدواج و جمعیت و رفع آسیب‌های اجتماعی زنان.

۱۱- دفتر امور زنان و خانواده سازمان تعزیرات حکومتی - وزارت دادگستری

◆ دولت مکلف است جهت تحکیم مبانی خانواده و حمایت از اشتغال بانوان و رسیدگی به رشد ۵٪ تا پایان سال دوم برنامه ششم ضمن کاهش سن بازنشستگی به ۲۵ سال و اختیاری بودن ادامه اشتغال تا سن ۳۰ سالگی از جانب مستخدم، در این راستا ساعت کاری بانوان را کاهش دهد به گونه ای که محدودیت قابل توجهی در حقوق و مزایای آنها ایجاد نگردد.

◆ دولت مکلف است جهت تحکیم مبانی خانواده از طریق یک سلسله فعالیت های منظم و سازمان یافته به رشد و تعادل همه جانبه افراد جامعه کمک کند و موجبات بهره گیری از حداکثر توانایی های بالقوه فرد را از طریق نظام راهنمایی (یاری دهنده) ممکن سازد. از این رو مشاوره، راهنمایی و آموزش و پرورش از جمله امور تفکیک ناپذیر در تسریع رشد و تعالی افراد جامعه و خصوصاً نسل جوان می باشد؛ تا مهمترین و شایسته ترین راهها را انتخاب کنند. در بطن چنین تصمیم گیری درک خویشتن، بینش فردی و اجتماعی، فراگیری و داشتن رفتاری مفید و موثر برای خود و جامعه نهفته است که دولت با تخصیص بودجه کافی و الزام به مشاوره در ابتدای امور مهم فردی که نتیجه آن نه تنها بر فرد، بلکه بر جامعه نیز اثر گذار می باشد؛ جامعه را از آسیب های بعدی و هزینه های هنگفت برای رهایی از آنها برهاند.

۱۲- شورای فرهنگی - اجتماعی زنان و خانواده

◆ زنان در بازار کار

- تخصیص فضا و امکانات اختصاصی برای آموزش و اشتغال و حضور اجتماعی زنان با افزایش سالانه ۱۰ درصد نسبت به سال پایه. محاسبه ارزش اقتصادی کار خانگی زنان در تولید ناخالص ملی تا پایان سال دوم برنامه
- ایجاد مراکز کارآفرینی ویژه بانوان با رویکرد اشتغال خانواده محور در راستای تقویت بنیه خانواده و رعایت مختصات بومی هر منطقه.
- ایجاد مکانیزم‌هایی قانونی برای ارزش گذاری کار زنان خانه‌دار و ایجاد زمینه برای ارتقاء هویت و تأمین اجتماعی آنها تا پایان سال دوم برنامه
- حمایت از بنگاه‌های زود بازده با تأکید بر محورهای کارآفرینی، اشتغال و مهارت آموزی زنان سرپرست خانوار
- برگزاری دوره‌های آموزشی کارآفرینی و چگونگی تأسیس تعاونی‌های اشتغال زای مفید، با اولویت زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست. سالانه ۲۵ درصد مشمولین
- ایجاد مراکز کارآفرینی ویژه بانوان برای ۵۰ درصد زنان سرپرست خانوار تا ۲ سال اول برنامه
- افزایش مشاغل خانگی و خانوادگی در بین ۱۰ درصد از خانواده‌های (مرد و زن) جویای کار

◆ آسیب‌های اجتماعی زنان

- اصلاح زمینه‌های قانونی و ایجاد یکپارچگی و تعامل بین نهادهای (تقنینی، قضایی و فرهنگی) مسئول در حوزه آسیب‌های اجتماعی از طریق ستاد ملی زن و خانواده
- طراحی و اجرای دوره‌های مهارت و حرفه‌آموزی، به منظور حمایت تا حد خودکفایی برای افراد آسیب‌دیده اجتماعی و خانواده‌های ایشان تا میزان ۳۰ درصد واجدین تا پایان سال دوم برنامه
- بازنگری و اصلاح زمینه‌های حقوقی برای تأمین امنیت و پیشگیری از خشونت جسمی و روانی در خانواده و جامعه.
- تدوین اقدامات ملی در خصوص کاهش آسیب‌های اجتماعی حوزه زنان و خانواده در راستای سند مهندسی فرهنگی.
- ایجاد و توسعه نظام شناسایی و اصلاح و بازسازی برای پیشگیری و رفع آسیب از خانواده‌های در معرض فروپاشی.

- حمایت از ایجاد و گسترش تشکلهای مردم‌نهاد با محوریت نشر ارزش‌های اسلام ناب محمدی در جامعه و فضای مجازی به منظور پیشگیری از آسیب‌های فکری و رفتاری زنان و جوانان.
- تنظیم، تکمیل و تدوین لایحه «موارد جواز و منع سقط جنین و مقررات مربوطه» با رویکرد تشدید مجازات و تقویت عوامل بازدارنده و جرم‌انگاری کلیه اقدامات مرتبط با سقط جنین
- ایجاد سازوکار استفاده از ظرفیت متون درسی، منابع آموزشی در آموزش و پرورش و آموزش عالی در راستای تقویت و عمل به سبک زندگی اسلامی - ایرانی در حداقل ۲۰ درصد از کتب درسی تا پایان برنامه ششم
- ارتقاء زمینه‌های لازم برای حضور فعال زنان در برنامه‌های اجتماعی و اوقات فراغت با محوریت مسجد، منزل و محله در راستای پیشگیری از آسیبهای اجتماعی
- تولید محتوای فکری - اعتقادی، ورزشی - مهارتی برای زنان و خانواده در ابعاد اخلاقی - معنوی جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی
- شناسایی و پرورش زنان ارزش‌آفرین، صاحب‌فکر در چارچوب ارزش‌های نظام اسلامی در راستای تولید محتوای آموزشی، فرهنگی، علمی، اخلاقی.
- برگزاری دوره‌های آموزشی با محتوای «تبیین هنجارها و ارزش‌های نظام جامع سلامت اجتماعی خانواده ایرانی - اسلامی» در قالب آموزش‌های ضمن خدمت برای کلیه مشمولین تا پایان برنامه ششم
- تهیه و تدوین و تصویب سیاست‌های کلان نظام زوجیت و آموزش و تربیت اخلاق جنسی توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی
- تهیه و تدوین پودمان آموزشی ویژه مبلغان مذهبی و ائمه‌جماعات و تبیین و ترویج «اخلاق اسلامی» در بین آحاد جامعه در جهت کاهش آسیب‌ها علیه زنان و خانواده.
- بازنگری و پالایش و غنی‌سازی محتوای آموزشی، تصاویر، کتب و روش‌های تربیتی در تمامی مقاطع تحصیلی در راستای ترویج فرهنگ حیا و عفاف، پوشش و حجاب اسلامی .
- تولید و تأمین کالاهای مورد نیاز در حد خودکفایی بازار فرهنگ و اقتصاد و حجاب و عفاف از کالاها و محصولات مورد نیاز
- اقدام و نظارت جدی بر اجرای قوانین و مقررات گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در کشور «مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی».
- تهیه آیین‌نامه اجرایی ساماندهی زنان آسیب‌پذیر و آسیب‌دیده تا دو سال بعد از تصویب برنامه.
- افزایش ۵۰ درصدی ارائه خدمات حمایتی و توانمندسازی اقتصادی و فرهنگی به خانواده‌های آسیب‌دیده تا ۳ سال بعد از تصویب برنامه .
- اجرای دقیق آیین‌نامه‌های پوشش در فضای تحصیلی تا ۵۰ درصد از دانشگاه‌های دولتی کشور جهت کاهش ناهنجاری‌ها و آسیب‌ها علیه زنان
- تهیه آیین‌نامه اجرایی ساماندهی زنان آسیب‌پذیر و آسیب‌دیده و ابلاغ برای اجرا تا پایان سال اول برنامه

❖ خانواده و جمعیت

- اصلاح نظام حقوقی و رویه‌های قضایی مرتبط با تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده تا پایان سال اول برنامه
- استخراج مؤلفه‌ها و شاخص‌های سبک زندگی اسلامی - ایرانی مطابق با نقشه مهندسی فرهنگی تا ۲ سال بعد از تصویب برنامه
- ایجاد «مرکز رصد وضعیت زنان و خانواده» و رصد مستمر مسائل و موضوعات مرتبط با خانواده تا پایان سال اول برنامه
- اصلاح زمینه‌های حقوقی برای پیشگیری و کنترل رفتارهای سست‌کننده کیان خانواده توسط زوجین و سایر اعضای خانواده .
- تدوین و تصویب «نظام جامع حقوق خانواده» مبتنی بر آموزه‌های اسلامی .
- بررسی و بازنگری قوانین و آیین دادرسی به منظور آسیب‌شناسی «طلاق‌های توافقی»

- اقدام به تشکیل «شورای بازنگری قوانین کیفری حوزه زنان و خانواده» با هدف تحکیم بنیان خانواده
- الزام دادگاه های خانواده به مشاوره قبل از طلاق
- الزام به تهیه پیوست خانواده برای قوانین و مصوبات و برنامه های اجرایی در راستای نقشه مهندسی فرهنگی تا پایان سال اول برنامه
- ایجاد و توسعه نظام شناسایی و اصلاح خانواده های در معرض فروپاشی و بازسازی برای پیشگیری و رفع آسیب از آنان
- ایجاد سرفصلی مستقل به نام خانواده در برنامه های کلان توسعه اجتماعی اقتصادی و فرهنگی
- ارتقاء کمی و کیفی و به روز رسانی ضوابط و تقویت نظارت بر عملکرد مؤسسات فرهنگی هنری به ویژه آموزش، ساخت و توزیع فیلمهای خانگی و سایر فعالیتها و محصولات هنری مربوط به خانواده با هدف مبارزه قاطعانه با عوامل مفسده-انگیز و مخرب کیان خانواده .
- تقویت، هدایت و نظارت بر «مراکز امداد و ارشاد خانواده
- توسعه نهادهای علمی و پژوهشی مرتبط در حوزه تشکیل، گسترش، تحکیم و تعالی خانواده .
- ایجاد شورای هماهنگی در زمینه تحقیقات و پژوهش های حوزه خانواده .
- توسعه فعالیتها و برنامه های فرهنگی - تبلیغی در زمینه آسان سازی ازدواج براساس آموزه های اسلامی .
- ایجاد شورای ساماندهی، هماهنگی و بهره وری بهینه از تحقیقات و پژوهش های حوزه زنان و خانواده
- برگزاری افزایش و تقویت و مشاوره کارگاه های آموزشی رایگان ویژه زوج های در آستانه ازدواج و مهارت افزایی در جهت پیشگیری و حل مسائل و مشکلات خانواده به میزان سالانه ۲۰ درصد مشمولین
- آموزش، توانمندسازی، حمایت و گسترش شبکه های اجتماعی و سازمان های مردم نهاد فعال با رویکرد کاهش سن ازدواج و افزایش امکان فرزندآوری و نظارت و ارزیابی بر حسن اجرای فعالیت های مذکور .
- تصویب و اجرای قوانین و برنامه های مشوق جوانان به ازدواج مثل اشتغال منعطف، تغییر مکان و زمان سربازی.
- افزایش دو برابری ازدواج طی ۴ سال اول برنامه
- کاهش نسبت طلاق به ازدواج به نصف آمار این شاخص در شروع برنامه و رسیدن به نرخ کمتر از ۱۴٪.
- افزایش سقف تسهیلات ازدواج تا ۲۰ درصد وضع موجود
- افزایش پوشش خدمات مشاوره خانواده برای ۳۰ درصد از خانواده های جوان
- تقویت و ساماندهی ، حمایت و افزایش ۷۰ درصدی مؤسسات خیریه و مراکز غیردولتی موجود در زمینه تأمین امکانات مادی و معنوی ازدواج.
- آموزش و ارتقاء نگرش مدیران، کادر اجرایی مدارس و معلمان در خصوص سبک زندگی اسلامی - ایرانی و روش های انتقال مطلوب مفاهیم و آموزه های آن به دانش آموزان و اولیاء آنان
- افزایش دوبرابری حق عائله مندی در قوانین و مقررات استخدامی در سال اول برنامه .
- برنامه ریزی و ایجاد «کارگروه ویژه مبلغین آموزش مسائل خانواده» در راستای تقویت و استواری قداست ارزش های اسلامی خانواده.
- ارتقاء آگاهی کارمندان متأهل در خصوص مهارت های همسرمداری زوجین برپایه آموزه های اسلامی از طریق بسته آموزشی مصوب.
- پیگیری روند لغو «قوانین تنظیم خانواده و جمعیت، مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی» و بازنگری و اصلاح کلیه مصوبات ذیربط.
- توقف قطعی اقدامات، برنامه ها، آموزش ها و سایر فعالیتها و خدمات پزشکی مربوط به تنظیم خانواده با رویکرد کاهش و کنترل جمعیت در مراکز پزشکی و خانه های بهداشت و ارائه گزارش مربوطه به مراجع ذیصلاح با قید فوریت.
- اصلاح قوانین آموزش عالی در ساختار، محتوا، طول مدت تحصیل و ارائه الگوی آموزشی منعطف برای زوجهای جوان در راستای افزایش جمعیت و حفظ نهاد خانواده تا ۲ سال بعد از تصویب برنامه.

- تدوین و اجرای طرح حضور منعطف و کاهش ساعات کار موظف برای زنان باردار و مادران دارای فرزند زیر ۵ سال از طریق بررسی و ایجاد امتیازات خاص و تسهیلات لازم در طرح دور کاری و نیمه حضوری و سایر شیوه‌های مناسب اشتغال برای بانوان.
- ایجاد امکان بازنشستگی به مادران شاغل دارای سه فرزند و بیشتر به ازای هر فرزند، یکسال افزایش سنوات با هر میزان سابقه کار و همچنین امکان بازنشستگی مادران شاغل با هر میزان سابقه کار، از طریق بازنگری تمامی قوانین و مقررات استخدامی .
- تبیین الگوی سبک زندگی خانواده‌های چند فرزندی و بیان آثار مثبت آن براساس الگوی اسلامی - ایرانی خانواده و اقدام به فرهنگسازی در این راستا با همکاری دستگاه‌های فرهنگی
- طراحی، تنظیم و ارائه واحدهای درسی با عنوان «جمعیت و دانش خانواده» برای دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی کلیه رشته‌ها به جای واحد درسی «جمعیت و تنظیم خانواده» براساس سیاست‌های جمعیتی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی
- حمایت از مقالات، پایان‌نامه‌ها و تحقیقات علمی مستقل و بومی حامی افزایش جمعیت در راستای اجرای سیاست‌های افزایش جمعیت و فرزندآوری و آسیب‌شناسی کاهش جمعیت .

◆ سلامت

- برگزاری دوره‌های آموزشی «تغذیه سالم دانش‌آموزان» و دوره‌های «مدیریت تغذیه سالم خانواده» برای والدین در راستای سلامت جسمی دانش‌آموزان دختر و پسر با هدف آماده سازی نسل جوان برای نقش والدینی .
- اختصاص بسته بهداشتی - درمانی و مکمل‌های غذایی رایگان به ۵۰ درصد از خانواده‌های دهک‌های پایین درآمدی دارای فرزند زیر ۲ سال.

◆ بیمه‌های اجتماعی زنان

- تصویب پوشش بیمه زنان خانه‌دار برای حداقل ۳۰ درصد از زنان خانه‌دار دارای فرزند تا پایان برنامه .
- پوشش بیمه‌ای برای درمان ناباروری تا ۳۰ درصد از زنان و مردان نابارور کم بضاعت تا پایان سال سوم برنامه و تا ۵۰ درصد تا پایان برنامه ششم